

Témata: Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Fyzikální ústav v Opavě, Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie, Fakulta veřejných politik, Obchodně-podnikatelská fakulta

Počet výstupů:

62 + 36

(originál + duplicity)

1. Průzkum: Výrobní firmy nedokážou kvůli zastaralým technologiím pružně reagovat na změny na trhu. ● BusinessIT.cz - Články [Originál](#)
2. Nebeská podívaná v roce 2025: Zatmění Měsíce, meteorické roje i polární záře. ● Tnbiz.cz - Články [Originál](#)
3. Očekávané události pondělí 30. prosince 2024. ● Zpravy.proglas.cz - Články [Originál](#)
4. Na Silvestra bude šance sledovat polární záři, říká astronomové. Venuše je na jihozápadě vidět už nyní. ● IROZHLAS.cz - Věda a technologie [Originál](#)
5. Dočkáme se na Silvestra polární záře? Sluneční erupce vystřelila k Zemi oblak částic. ● Novinky.cz - Věda a školy [Originál](#)
6. Pohodové odpoledne z Liberce (automat). ● ČRo - Liberec - Pohodové odpoledne z Liberce (automat) [Originál](#)
7. Polární záře v Česku: Na silvestra rozzáří oblohu velká podívaná. Míří k nám erupce ze Slunce. ● Cnn.iprima.cz - Články [Originál](#)
8. Zprávy (automat). ● ČRo - Pardubice - Zprávy (automat) [Originál](#)
9. Zprávy (automat). ● CNN Prima NEWS - Zprávy (automat) [Originál](#)
10. Na Silvestra zřejmě budeme mít šanci spatřit nejkrásnější nebeský úkaz, polární zář si lidé mohou splést s červánky. ● Plzenskadrba.cz - Články [Originál](#)
11. Oblohu ozdobí na Silvestra polární záře. ● Radioblank.cz - Aktuálně [Originál](#)
12. Předsilvestrovské novoluní následují vzácné nebeské úkazy. ● Novinky.cz - Věda a školy [Originál](#)
13. Odpolední Plus (automat). ● ČRo - Plus - Odpolední Plus (automat) [Originál](#)
14. Zářivý úspěch české astronomie: Akademik objevil kometu, naposledy se to podařilo před 24 lety. ● Cnn.iprima.cz - Články [Originál](#)
15. Hlavní zprávy (automat). ● ČRo - Plus - Hlavní zprávy (automat) [Originál](#)
16. Hlavní zprávy (automat). ● Prima - Hlavní zprávy (automat) [Originál](#)
17. Jídlo našich předků by nám nechutnalo. Ani chuť masa nebo obilí dnes není stejná, tvrdí historička. ● Rozhlas.cz - Plus [Originál](#)
18. Zemi zasáhne silná sluneční erupce. Českou oblohu může ozdobit polární záře. ● TN.nova.cz - Články [Originál](#)
19. Nový den (automat). ● CNN Prima NEWS - Nový den (automat) [Originál](#)
20. Hlavní zprávy (automat). ● ČRo - Radiožurnál - Hlavní zprávy (automat) [Originál](#)
21. Nový den (automat). ● CNN Prima NEWS - Nový den (automat) [Originál](#)
22. Konec roku přinese jedinečný úkaz. Polární záře může být z Česka viditelná už dnes. ● Globe24.cz - Domov [Originál](#)
23. Zprávy (automat). ● ČRo - Sever - Zprávy (automat) [Originál](#)
24. Zprávy (automat). ● ČRo - Zlín - Zprávy (automat) [Originál](#)
25. Silvestrovský teplotní paradox. Nejtepleji bude tam, kde byste to nečekali. ● Tnbiz.cz - Články [Originál](#)
26. Po šesti letech bude příští rok možné pozorovat úplné zatmění Měsíce. ● Hanacká drba - Zprávy [Originál](#)
27. Zprávy (automat). ● ČRo - Pardubice - Zprávy (automat) [Originál](#)
28. Na Silvestra by mohla být viditelná polární záře. ● QAP.cz (internetové noviny) - Články [Originál](#)
29. Přívodce rokem 2025 Vesmírné úkazy 2025: Z Česka lidé uvidí zatmění Slunce a Měsíce či polární záři. ● Denik.cz - Články [Originál](#)
30. Uchvatná silvestrovská noční obloha: Objeví se v Česku polární záře? ● Blesk.cz - Články [Originál](#)
31. Dvaadvacet výjimečných. Osobností, které stojí za to znát, na fotkách Libora Fojtíka. ● Magazin.aktualne.cz - Foto [Originál](#)
32. Čechy uchvátí "hořící" obloha. Lidé si mysleli, že koukají na polární záři. ● Tnbiz.cz - Články [Originál](#)
33. Šestřih událostí roku 2024 města Opavy. ● Polar.cz - Opavsko [Originál](#)
34. Jindřich Štreit fotograf lidských duší. ● Tvbrno1.cz - Články [Originál](#)
35. Divadlo Barka uvedlo komponovaný pořad významného fotografa Jindřicha Štreita. ● Tvbrno1.cz - Články [Originál](#)
36. Ranní Plus (automat). ● ČRo - Plus - Ranní Plus (automat) [Originál](#)
37. Nový rok nad Českem rozjasnila polární záře. Vyvolala ji silná sluneční erupce. ● Cnn.iprima.cz - Články [Originál](#)
38. Na jakou školu chodila Agáta Hanychová? Výběr vysoké nepodcenila, chtěla fotit titulky magazínů. ● Seznam.cz, a.s. - Médium Seznam [Originál](#)
39. Česko na Nový rok okouzila polární záře. Zbarvená byla do červena. ● Denik.cz - Články [Originál](#)
40. Dokument o průvodu je na YouTube. ● Statutární město Opava - Hláška, zpravodaj statutárního města Opavy [Originál](#)
41. Moderní výzvy lidstva s Vrchovským. ● Statutární město Opava - Hláška, zpravodaj statutárního města Opavy [Originál](#)
42. Pohlédněte do historie pomocí časové osy. ● Statutární město Opava - Hláška, zpravodaj statutárního města Opavy [Originál](#)
43. Polární záře, nebo jen červánky? Odborníci vysvětlují, co Češi na Nový rok viděli. ● Novinky.cz - Věda a školy [Originál](#)
44. Meteorické roje, plné zatmění Měsíce i polární záře. Česko čeká v roce 2025 řada vesmírných úkazů. ● IROZHLAS.cz - Věda a technologie [Originál](#)
45. Rok 2025 na obloze: Zatmění Měsíce i Slunce, konjunkce planet a možná i polární záře. ● ČT24 web - Články [Originál](#)
46. POLICIE ZADRŽELA PODEZŘELÉ Z LOUPEŽNÝCH PŘEPADENÍ. ● Městská část Praha 17 - Řepská sedmnáctka [Originál](#)
47. FOTO: Polární záře nad Českem. Nový rok poskytl netradiční podívanou a ještě nekončí. ● Echo24.cz - Články [Originál](#)
48. Co nám sdělují Hankeho Otiskové generaci. ● Novinky.cz - Kultura [Originál](#)
49. Václav Vlk, pamětník totality: Foltýnova parta jako výhonek stalinistických časů. ● Parlamentnílisty.cz - Aréna [Originál](#)
50. Kouzelné setkání planet: Co nás letos čeká? ● AHAonline.cz - Články [Originál](#)
51. Tajemná pražská zákoutí, melancholická i přízračná. Fotky roku Daniela Poláčka. ● Magazin.aktualne.cz - Foto [Originál](#)
52. Saturn se schová za Měsíc a letos poprvé budou „padat hvězdy“. ● Idnes.cz - Články [Originál](#)
53. Rozhovory s pedagogy českých škol designu. ● Designcabinet.cz - Články [Originál](#)
54. Události, komentáře (automat). ● ČT24 - Události, komentáře (automat) [Originál](#)
55. Saturn se schová za Měsícem: Jak a kdy vzácný úkaz v Česku pozorovat. ● Denik.cz - Bruntálský a krnovský deník [Originál](#)
56. Fascinující a vzácný úkaz na obloze. Saturn na hodinu zmizí, schová se za Měsícem. ● Cnn.iprima.cz - Články [Originál](#)
57. Měsíc zakryje na noční obloze Saturn. Vzácný úkaz uvidí lidé v Česku opět až za 12 let. ● IROZHLAS.cz - Věda a technologie [Originál](#)
58. V AI jsme na tom jako Západ, ale nesneseme neúspěch, říká vědec. ● SeznamZpravy.cz - Články [Originál](#)
59. Hosté ve studiu: Jan Wolf (SOCDEM), primátor Karviné. ● Polar.cz - Karvinsko [Originál](#)
60. Floridská skupina podporující potraty, která stojí za neúspěšným pozmeňujícím návrhem, platí vysoké pokuty za obvinění z podvodu. ● Lifenews.sk - Články [Originál](#)
61. Vzácné nebeské divadlo: Tato planéta sa schová za Mesiac, podobný úkaz nastane až o desať rokov. ● TVnoviny.sk - Články [Originál](#)
62. Co si přejete, jednohubky, nebo rakety? Letecký veletrh objektivem Tomáše Škody. ● Magazin.aktualne.cz - Magazin - ostatní [Originál](#)

[Zpět na seznam](#)

1. Průzkum: Výrobní firmy nedokážou kvůli zastaralým technologiím pružně reagovat na změny na trhu

BusinessIT

04:44 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) ● **ZDROJ:** BusinessIT.cz - Články ● **AUTOR:** NEZNAMÝ ● **SUPERTÉMA:** Fakulta a ústavy ● **TÉMA:** Filozoficko-přírodovědecká fakulta
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Jak vypadá ideální výrobní plán? Je samozřejmě digitální, ale s Excelem si nevystačíte. Většina firem nedokáže pružně reagovat na výkyvy na trhu nebo změny v dodavatelském řetězci. Náklad y za špatně nastavený plán přitom sami vypočítávají na miliony korun ročně. Pomoci jim může umělá inteligence a dobře nastavená data governance.

Nevyrábíme podle ideálního výrobního plánu. Shodují se na tom výrobní ředitelé, manažeři odpovědní za plánování ve výrobě, IT manažeři, plant manažeři a C-level management velkých českých v výrobních firem, kteří se zúčastnili průzkumu v rámci manufacturing workshopu Adastry na téma Jak na optimalizovaný výrobní plán.

Jen zlomek firem (16 %) nastavuje výrobní plán dlouhodobě. "Absolutní většina chystá výrobní plány maximálně na měsíc dopředu. Až 45 % firem dokonce plánuje v horizontu kratším, než je jeden týden," říká **Martina Tichá**, Optimization Competency Lead z Adastry.

Do nastaveného výrobního plánu často vstupují výkyvy v poptávce, problémy v dodavatelském řetězci, technické nebo výrobní problémy, případně externí situace, které výrobu a dodávky ovlivňují. Řada firem proto mění nastavený výrobní plán každý týden, některé i častěji.

S jakými problémy se firmy nejčastěji potýkají při plánování výroby?

45 % firem přiznává, že se často potýká s náhlými změnami v dodavatelském řetězci 22 % firem udává, že jejich výrobu do velké míry ovlivňují změny zákaznických preferencí pro specifické produkty nebo varianty 10 % udává problémy s inovacemi a potřebu modernizovat výrobní technologie dalších 10 % poukazuje na častá omezení v logistice nebo dopravě

Jen 31 % firem je schopna sestavit operativní výrobní plán v čase kratším než jedna hodina. Až 28 % firem to trvá dokonce déle než čtyři hodiny.

Realita trhu ukazuje, že firmy nemohou přeplánovat tak často, jak by potřebovali. "Díky komplexitě celého výrobního procesu a zastaralým technologiím, které pro plánování používají, nejsou schopny pružně reagovat na požadavky zákazníků, výkyvy na trhu nebo změny v dodavatelském řetězci," vysvětluje **Martina Tichá** s tím, že firmy nevyrábí podle ideálního výrobního plánu. V důsledku toho jim vznikají vysoké náklady v řádu milionů korun ročně.

Až 65 % firem udává, že jim v důsledku špatně nastaveného výrobního plánu vznikají náklady ve výši až 10 000 Kč denně. Při počtu přibližně 250 výrobních dní za rok se jejich vícenásobky vyšplhají až na 2,5 milionu korun.

26 % firem dokonce přiznává vícenásobky ve výši až 100 000 Kč denně. Ročně tedy zaplatí až o 25 milionů korun navíc.

Jak tedy na ideální výrobní plán, rezistentní na výkyvy u zákazníků i v dodavatelském řetězci? "Řešením je správný optimalizační nástroj, který firmám s plánováním pomůže," říká **Martina Tichá**.

Z průzkumu Adastry ale vyplývá, že 71 % firem se stále ještě spoléhá na tradiční metody plánování, jako jsou například excelové tabulky, 83 % využívá ERP systémy a 46 % systémy řízení výroby MES. Řada z nich tyto metody kombinuje.

"Jen 11 % firem v tuto chvíli využívá nástroje pro prediktivní plánování s využitím umělé inteligence. Přitom z praxe vidíme, že plánování výroby za pomoci dat a AI může snížit provozní náklady až o 70 % a snížit čas při tvorbě operativního plánu z hodin na minuty," dodává Tichá.

SEKCE: IT a komunikace

KLÍČOVÁ SLOVA: martina (3x), tichá (3x)

[Zpět na seznam](#)

TNbiz.cz

2. Nebeská podívaná v roce 2025: Zatmění Měsíce, meteorické roje i polární záře

06:17 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Internet • **ZDROJ:** Tnbiz.cz - Články • **AUTOR:** NEZNÁMÝ • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Nejen astronomičtí nadšenci se mají v roce 2025 na co těšit. Noční nebe rozzáří meteorické roje, polární záře nebo takzvané noční svítící oblaka. Dojde na částečné zatmění Měsíce i Slunce a p o šesti letech budeme moci pozorovat úplné zatmění Měsíce.

I v roce 2025 nás čeká řada nebeských jevů. Odborníci z **Fyzikálního ústavu** v **Opavě** prozradili, co nás můžeme těšit. Během celého roku bude možné, že i z Česka půjde pozorovat polární záři . Největší šance budou podle astronomů na jaře a na podzim.

Během celého roku bude také zajímavé sledovat Venuši, která se bude na obloze potkávat nejen s dalšími planetami, ale i Měsícem nebo Sluncem a ostatními hvězdami.

I rok 2025 začne jedním z nejbohatších meteorických rojů – Kvadrantidami. Aktivní bývá v období přibližně od 1. do 10. ledna. "V roce 2025 nastává maximum za průměrné příznivých podmínek. Vrchol aktivity lze pozorovat v noci ze 3. na 4. ledna 2025," upřesnili odborníci.

V sobotu 4. ledna se pak planeta Saturn schová za Měsíc. V polovině měsíce se k zemi přiblíží Mars. V tomto období bude také úplněk a obě vesmírná tělesa budou vedle sebe zářit na noční obloze.

První únorový den se na noční obloze nejdříve potká planeta Venuše s Marsem a srpkem mladého Měsíce. O osm dní později se pak Mars potká s Měsícem, kterému budou do úplňku scházet pouze tři dny.

Hned 1. března vpoledvečer vytvoří planeta Merkúr, jasná Venuše a Měsíc úhlově velký fotogenický trojúhelník, poměrně snadno pozorovatelný i z měst, přičemž obě planety k sobě budou mít blízko i aké později během měsíce.

V půlce března dojde nad ránem k částečnému zatmění Měsíce. O jarní rovnodennosti pak budeme moci pozorovat takzvané zvířetníkové světlo neboli březnovou zář. 29. března nastane částečné zatmění Slunce. "Při největším zákrytu bude Měsíc zakrývat až 22 procent slunečního disku," sdělili odborníci.

První dubnový den zajme Měsíc nebeská Kuřátka. "Nejprve se přiblíží k jasné hvězdokupě Plejády v souhvězdí Byka (lidově také 'Kuřátka' nebo 'Sedm sester') a po 22. hodině postupně začne zakrývat některé hvězdné členky," popsali astronomové.

Kolem 22. dubna pak vyvrcholí meteorický roj Lyrid a o pár dní později budou ranní ptáčata moci pozorovat "šňůru" tvořenou Venuší, Měsícem a Saturnem.

V prvním květnovém týdnu se Mars přiblíží otevřené hvězdokupě M44 známé také jako Jesličky. 6. května pak bude na obloze viditelný prach z Halleyovy komety.

V obou měsících se pravděpodobně můžeme těšit na noční svítící oblaka. Ve druhé polovině července se pak na obloze potká Venuše, Uran, Měsíc a otevřené hvězdokupy Plejády a Hyády.

Srpen se jako každý rok ponese ve znamení meteorického roje Perseidy. Maximum přinese noc na 13. srpna. V první půlce tohoto měsíce se také potká Jupiter s Venuší, ve druhé polovině pak Venuše s Jupiterem, Měsícem a hvězdami Castor a Pollux utvoří bohatou konstelaci, ke které se později připojí i Merkúr.

Mezi 31. srpnem a 2. zářím se Venuše dostane blízko hvězdokupy M44 neboli Jesliček. Po celé září se také budeme moci kochat Mléčnou dráhou i prstenci planety Saturn. Na konci měsíce pak budou opět vhodné podmínky pro pozorování zvířetníkového světla.

Astronomická lahůdka přijde 7. září, kdy budeme moci sledovat úplné zatmění Měsíce. "Půjde o vůbec první úplné zatmění viditelné z České republiky od ledna roku 2019," připomněli astronomové. O necelé dva týdny později pak Měsíc, Venuše a hvězda Regulus utvoří před rozbřeskem nebeský trojúhelník.

V říjnu se můžeme těšit na pravidelný meteorický roj Orionid, jehož zdrojem je prach z Halleyovy komety. Vrcholit bude 21. října.

Na začátku listopadu můžeme pozorovat meteorický roj Taurid, a to i přes svit měsíce. Vrcholit má 5. listopadu, kdy se také můžeme těšit na největší úplněk roku.

V prosinci nastane poslední pravidelný meteorický roj roku – Geminidy. "Nejvíce meteorů spatříme v noci ze 13. na 14. prosince," sdělili odborníci.

O zimním slunovratu budou vhodné podmínky pro pozorování Mléčné dráhy, jelikož Měsíc se ocitne ve fázi novu. "Bezměsíčné zimní noci totiž nahrávají k vyhlazení nejjasnějších hvězd noční oblohy poblíž slabé Mléčné dráhy v okolí majestátního souhvězdí Orionu," vysvětlili astronomové. Vidět bude "zimní šestiúhelník", který tvoří hvězdy Rigel, Aldebaran, Capella, Pollux, Prokyon a Sirius.

Nebe v listopadu rozzáří polární záře. Podívejte se na reportáž TV Nova:

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Nebeská podívaná v roce 2025: Zatmění Měsíce, meteorické roje i polární záře ([TN.nova.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě](#));

3. Očekávané události pondělí 30. prosince 2024

07:21 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)[Internet](#) • [ZDROJ:](#) Zpravy.proglas.cz - Články • [AUTOR:](#) NEZNÁMÝ • [SUPERTÉMA:](#) Slezská univerzita v Opavě • [TÉMA:](#) Slezská univerzita v Opavě
[SENTIMENT:](#) Pozitivní | Neutrální | Negativní

Delegace tříkrálových koledníků v Rakousku dnes navštíví spolkového prezidenta Alexandra Van der Bellena, ministryni obrany Klaudii Tannerovou a biskupa Wernera Freistettera, který má na starosti pastorační ozbrojených sborů. Koledníci v kostýmech mudrců od pátku obcházejí rakouské domácnosti s pokladničkami a požehnáním. Vítězek půjde na rozvojovou pomoc lidem v nejchudších oblastech světa, letos především dětem a mladým lidem v Nepálu.

Silvester mládeže začíná v Diecézním centru života mládeže českobudějovické diecéze v Ktiši. Třídenní akce skončí na Nový rok.

Vánoční koncert souboru Zvonky pro radost ze Základní umělecké školy Hrotovice pod vedením Ivany Šumpelové zazní v kostele sv. Markéty v Jaroměřicích nad Rokytnou.

Sváteční koncert chystají také v žateckém kostele Nanebevzetí Panny Marie. Účinkují Gabriela Beňačková, Vanda Šipová, Jakub Pustina a Michal Mašek.

V zátorském kostele je možné vyslechnout Rybovu Českou mši vánoční. Vystoupí Smlíšený pěvecký sbor patera Cypriána Lelka z Dolního Benešova, Komorní sbor **Slezské Univerzity Opava** a Komorní orchestr z Dolního Benešova.

Na zámku v Lysicích si připravili vánoční prohlídky slavnostně vyzdobených interiérů s povídáním o Vánocích šlechtických rodin.

Konají se povánoční historické jízdy na ozubnicové železniční trati mezi Kořenovem a Harrachovem. Soupravu potáhne parní lokomotiva zvaná Kafemlejnek.

Zaměstnanci v pražské zoologické zahradě nakrmí zvířata neprodanými vánočními stromičky.

[SEKCE:](#) Zpravodajství[KLÍČOVÁ SLOVA:](#) slezské (1x), univerzity (1x), opava (1x)

Zpět na seznam

IROZHLAS

4. Na Silvestra bude šance sledovat polární záři, říkají astronomové. Venuše je na jihozápadě vidět už nyní

09:43 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)[Internet](#) • [ZDROJ:](#) IRozhlas.cz - Věda a technologie • [AUTOR:](#) Vojtěch Dvořáček • [SUPERTÉMA:](#) Fakulty a ústavy • [TÉMA:](#) Fyzikální ústav v Opavě • [AKTUALIZOVÁNO:](#) 1x
[SENTIMENT:](#) Pozitivní | Neutrální | Negativní

V úterních večerních hodinách na Silvestra bude určitá šance spatřit polární záři. Na Slunci došlo ve čtvrté k sérii erupcí, z nichž minimálně jedna vyvrhla k Zemi plazmatický oblak nabitých částic. Ten by měl planetu zasáhnout v průběhu večera a astronomové předvídají silnější geomagnetickou bouři s možností pozorovatelných září i v české zeměpisné šířce, uvádí Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** Slezské univerzity v **Opavě**.

„(Americký) Národní úřad pro oceány a atmosféru předpovídá geomagnetickou bouři až třídy G3..., a to s pravděpodobností od druhé poloviny dne 31. prosince, tedy na Silvestra. Zda opravdu k úkazu dojde, není zcela jisté – modelování slunečního větru je velmi komplikované,“ píše Horálek.

Zájemci o sledování by podle něj měli mít výhled k severnímu obzoru nerušený světelným znečištěním a průběžně sledovat aurální monitory. Podrobnější návod ke sledování představuje opavská univerzita ve videu níže.

Polární záře jistě není, už v pondělí za soumraku je však dobře pozorovatelná planeta Venuše jako nejjasnější objekt na večerní obloze po Slunci a Měsíci. V roce 2025 bude podle Horálka „velmi častým aktérem při nebeských setkáních, takzvaných konjunkcích“.

„Venuši budeme nejprve pozorovat jako jasnou ‚Večernici‘ za soumraku a pozdních večerů nad západním obzorem, a to od ledna až do konce března. Už 10. ledna 2025 dosáhne největší východní elongace – octne se úhlově nejdále od Slunce na večerní obloze – a o měsíc později bude na večerním nebi nejvýše pozorovatelná nad středoevropským obzorem,“ uvádí zástupce **Fyzikálního ústavu** Slezské univerzity v **Opavě**.

[SEKCE:](#) Ostatní[KLÍČOVÁ SLOVA:](#) fyzikálního (2x), ústavu (2x), opavě (2x)[DUPLICITY \(>70% SHODA\):](#) Na Silvestra bude šance sledovat polární záři, říkají astronomové. Venuše je na jihozápadě vidět už nyní ([IRozhlas.cz](#) - Věda a technologie, Slezská univerzita v Opavě);

Zpět na seznam

Novinky.cz

5. Dočkáme se na Silvestra polární záře? Sluneční erupce vystřelila k Zemi oblak částic

10:59 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)[Internet](#) • [ZDROJ:](#) Novinky.cz - Věda a školy • [AUTOR:](#) Filip Šára • [SUPERTÉMA:](#) Fakulty a ústavy • [TÉMA:](#) Fyzikální ústav v Opavě
[SENTIMENT:](#) Pozitivní | Neutrální | Negativní

Na Slunci se v neděli odehrála série erupcí, z nichž nejméně jedna vyvrhla k Zemi plazmatický oblak nabitých částic. Ten by měl naši planetu zasáhnout v průběhu silvestrovských večerních hodin. Americký Národní úřad pro oceány a atmosféru (NOAA) předpovídá geomagnetickou bouři až třídy G3, tedy s možností pozorovatelných polárních září i z našich zeměpisných šířek.

Podle posledních modelů NOAA i amerického vesmírného úřadu NASA se skutečně k Zemi blíží alespoň částečně plazmatický oblak z jedné či více nedělních erupcí.

Předpokládá se, že geomagnetická bouře může dosáhnout až třídy G3, tedy s možnou viditelností polárních září v našich zeměpisných šířkách, a to s pravděpodobností v úterý 31. prosince od druhé poloviny dne.

- Zájemcům o pozorování polárních září lze doporučit sledovat aktuální údaje na tzv. aurálních monitorech, a to na počítači např. SolarHam či SpaceWeatherLive, nebo na mobilní aplikaci Aurora Alerts.

„Zda opravdu k úkazu dojde, není zcela jisté – modelování slunečního větru je velmi komplikované. Zájemci by ale měli mít výhled k severnímu obzoru nerušený světelným znečištěním a průběžně sledovat aurální monitory,“ vysvětluje popularizátor astronomie a fotograf Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** Slezské univerzity v **Opavě**.

Silná polární záře kouzlí na obloze. Zachytili ji z Česka i z oběžné dráhy

Věda a školy

O tom, jak minimalizovat riziko, že polární záři propásneme, a jak správně ve výše zmíněných aurálních aplikacích číst, natočili tuzemští odborníci letos nové video:

Následuje obsah vložený z jiného webu. Zde jej můžete přeskóčit.
Přejít před obsah vložený z jiného webu.

Řídit se podle předpovědí vydaných s větším předstihem na základě sluneční aktivity, tedy slunečních erupcí, může nadšencům přinést zklamání, ale pokud se záře nedočkáme, neznamená to, že b

y šlo o nějaký „planý poplach“ od astronomů.

Problém je podle Horálka v tom, že jakmile plazmatický oblak z erupce opustí Slunce, už je neviditelný a všechno další jsou jen výsledky pravděpodobností.

„Cílem vědců primárně není upozorňovat na polární záře, ty jsou vedlejší – výzkumníci se snaží modelovat plazma ze Slunce s potenciálním nebezpečím na pozemskou techniku. A tam je vždycky i epši čekat to silnější než to podcenit a potom řešit následky potenciálně nebezpečné geomagnetické bouře na Zemi,“ doplnil Horálek pro Novinky.

Co jsou sluneční erupce?

- Jak připomíná web SpaceWeatherLive, sluneční erupce je obrovská exploze na povrchu našeho Slunce, ke které dochází, když se magnetické siločáry od slunečních skvrn zamotají a vybuchnou. S sluneční erupce je definována jako náhlá, rychlá a intenzivní změna jasu.
- Sluneční erupce nastává, když se náhle uvolní magnetická energie, která se vytvořila ve sluneční atmosféře. Materiál se během několika minut zahřeje na mnoho milionů stupňů a záření je emitováno prakticky v celém elektromagnetickém spektru. Množství uvolněné energie odpovídá milionům jaderných bomb explodujících současně.

Sluneční erupce se často vyskytují, když je Slunce aktivní v letech kolem slunečního maxima. Dané erupce způsobují tzv. výron koronální hmoty (CME), která je ve skupenství plazmatu a skládá se hlavně z protonů a elektronů.

Většina erupcí se uskuteční kolem slunečních skvrn, kde se vyvine intenzivní magnetické pole z povrchu do koróny. Během erupcí vyvrhne Slunce obrovská oblaka elektrizovaného plynu, který rychlostí stovek kilometrů za sekundu zasáhne magnetické pole Země.

Tyto jevy, označované souhrnně jako sluneční bouře, sledují astronomové s obavami, jelikož mohou způsobovat geomagnetické bouře, čímž představují nebezpečí pro lidské technologie, jako jsou energetické sítě, satelity, navigace nebo letecká doprava. Sluneční bouře nicméně rovněž způsobují populární polární záře.

FOTO: Říjen přál astronomickým jevům. Lidé mohli pozorovat polární záři, kometu a superúplněk

Věda a školy

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Dočkáme se na Silvestra polární záře? Sluneční erupce vystřelila k Zemi oblak částic (Novinky.cz - Věda a školy, Slezská univerzita v Opavě);

[Zpět na seznam](#)

6. Pohodové odpoledne z Liberce (automat)

12:05 | 30.12.24 Originál Stáhnout

Rádio ● **ZDROJ:** ČRo - Liberec - Pohodové odpoledne z Liberce (automat) ● **AUTOR:** ČRo - Liberec ● **SUPERTÉMA:** Fakulta a ústavy ● **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

12:01
0 a v úterý ráno při mrznoucích mlhách ale je za Jasně oblohy a namrzlé komunikace mohou zůstat i přes den v jiných lokalitách při teplotě vzduchu nad nulou a místě kde se mrznoucí mlhy vy
0 drží po celý den kvůli náledí
1 hrozí problémy v dopravě meteorologové proto řidičům Doporučují sledovat dopravní zpravodajství a jezdit opatrně v Novém roce zaplatí lidé na mnoha místech Česka víc za pitnou vodu např
5 íklad na frýdlantsku a semilsku budou vybírat
3 menší dodavatele 156 Kč za kubický metr v Ústeckém a části Libereckého kraje a podobně cena za 1000 o 7,55 Kč na Téměř 150 Kč mluvčí Severočeské vodárenské společnosti Marriott
0 pro představu shrnul navýšení pro průměrnou domácnost když si představíme průměrnou čtyřčlennou rodinu s průměrnou spotřebou kolem 90 litrů na osobu a den tak by to měsíční navýšení
5 mělo činit asi 43 Kč kvůli

12:02
0 špatnému stavu stromu zakázali na Českolipsku do 27 března vstup do pekelského údolí který je oblíbeným cílem turistů desítky suchých Olší jasanu a smrku tam hrozí pádem zákaz vstupu d
0 o lesa platí
1 v okolo červeně značené turistické stezky a naučné stezky v pekelském údolí a to v celé jeho délce tedy na celé ploše národní přírodní památky peklo uzavření údolí umožní nebezpečné strom
5 y odstranit
3 zítra večer bude v Česku nejspíš možné vidět polární záři informoval o tom Petr Horálek fyzikálního ústavu v Opavě polární záře by se na obloze měla objevit v druhé polovině zítřejšího dn
0 e a to díky plazmatického oblaku
4 nabitých částic v kterých zemi vyslala nedělní erupce na slunci jestli se úkaz na obloze opravdu objeví Ale podle Horálka zatím pořad není úplně jisté viditelná ale určitě bude planeta Venuše
5 a to jako nejjasnější objekt večerní

12:03
0 oblohy po měsíci ženoucí můžete až do konce března pro přesnější informace Doporučují astronomové sledovat Aurora Iní monitory například na webu Space weather live.com počasí odpoled
0 ne
1 bude až oblačno respektive polojasno místy mrznoucí mlhy ojedinělé slabé sněžení od vyšších poloh a místy i v nižších polohách jasno až polojasno nejvyšší teploty se
5 budou pohybovat od mínus Čtyři do mínus jednoho stupně při dalším slunečním Svitů a na horách až plus tři stupně Celsia Český rozhlas Liberec rádio vašeho
0 kraje Zelená vlna Českého rozhlasu Liberec opatrně jed'te po silnici číslo 35 u obce dlouhý most na Liberecku ve směru na Turnov tam v levém
5

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

7. Polární záře v Česku: Na silvestra rozzáří oblohu velká podívaná. Míří k nám erupce ze Slunce

12:35 | 30.12.24 Originál Stáhnout

Internet ● **ZDROJ:** Cnn.prima.cz - Články ● **AUTOR:** NEZNAMÝ ● **SUPERTÉMA:** Fakulta a ústavy ● **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě ● **AKTUALIZOVÁNO:** 1x
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Poslední den letošního roku bude na území České republiky pravděpodobně možné sledovat na obloze polární záři. Velmi dobře bude navíc pozorovatelná Venuše, informoval Petr Horálek z fyzikálního ústavu v Opavě. Podrobné informace o vesmírných úkazech v nadcházejícím roce najdou zájemci na webu ústavu.

„Na Slunci došlo v neděli k sérii erupcí, z nichž minimálně jedna vychrlila k Zemi plazmatický oblak nabitých částic. Ten by měl zasáhnout Zemi v průběhu silvestrovských večerních hodin. Národní úřad pro oceány a atmosféru v USA předpovídá geomagnetickou bouři s možností pozorovatelných polárních září i z našich zeměpisných šířek,“ řekl.

ČTĚTE TAKÉ: Zemi čeká temná éra „megahurikánů“, varují vědci. Předpověděli zkázu a desetitisíce obětí

Nebeský úkaz bude zřejmě možné sledovat ve druhé polovině dne 31. prosince. „Zda opravdu k úkazu dojde, není zcela jisté. Modelování slunečního větru je velmi komplikované,“ doplnil.

„Podstatné je najít si místo, kde je dokonale odkrytý severní obzor. Pak je samozřejmě zapotřebí, aby byl obzor odkrytý i z hlediska světelného znečištění, aby pohled nerušilo žádné město,“ doporučil Horálek pro CNN Prima NEWS. Doplnil, že ideální vzdálenost je i několik desítek kilometrů od města, aby si pozorovatel, pokud bude mít jasnou oblohu, nespítl polární záři s jiným světlem z města.

Zájemcům o pozorování polární záře astronom doporučuje sledovat takzvané aurorální monitory například na webech www.solarham.com nebo www.spaceweatherlive.com, případně prostřednictvím mobilní aplikace Aurora Alerts.

Polární záře patří mezi nejkrásnější přírodní úkazy na obloze. Celkem běžné jsou v polárních oblastech, kde jsou viditelné po celé obloze. V Česku bývají naopak obvykle velmi slabé. Nezkoušení pozorovatelé si je mohou splést se světelným znečištěním nebo červánky.

Při čekání na polární záři si mohou pozorovatelé čas krátit pozorováním Venuše. „Ta je už nyní krásně pozorovatelná na večerní obloze jako nejjasnější nebeský objekt po Slunci a Měsíci. Dá se sp atřít už za soumraku nad jihozápadním obzorem jako nepřehlédnutelný nebeský objekt i z měst. Planeta zkrášlí jak silvestrovský večer, tak večery dalších dní i měsíců,“ řekl.

Planeta bude v roce 2025 podle něj velmi častým aktérem při nebeských setkáních, takzvaných konjunkcích, a to zejména s Měsícem ve fázi zpravidla úzkého srpku, ale i s jasnými planetami. „Ve nuši budeme nejprve pozorovat jako jasnou Večernici za soumraku a pozdě večer nad západním obzorem, a to od ledna až do konce března. Už 10. ledna 2025 dosáhne největší východní elongac e, octne se úhlově nejdále od Slunce na večerní obloze. O měsíc později bude na večerním nebi nejvýše pozorovatelná nad středoevropským obzorem,“ doplnil Horálek.

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT: Lekce lyžování s instruktory zdrazují, zájem přetrvává. Na kolik vyjde výuka dítěte?

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Na Silvestra mohou Češi vidět polární záři. Letos výjimečně už potřetí ([Echo24.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Poslední den letošního roku bude na území České... ([Facebook - Příspěvky, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Poslední den letošního roku bude na území České... ([Facebook - Příspěvky, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Dárek na konec roku: V Česku bude na Silvestra možná vidět polární záře! ([Blesk.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Na Silvestra bude možná v ČR viditelná polární zář, Venuše už na obloze září ([Reflex.cz - Zprávy, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Na Silvestra možná uvidíme na nebi polární zář ([Hitradiofmplus.cz - Aktuálně, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Na Silvestra možná uvidíme na nebi polární zář ([Hitradiofaktor.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Na Silvestra možná uvidíme na nebi polární zář ([Hitradionorthmusic.cz - Aktuálně, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Na Silvestra možná uvidíme na nebi polární zář ([Hitradiocernahora.cz - Aktuálně, Fyzikální ústav v Opavě](#)); Na Silvestra bude možná v ČR viditelná polární zář, Venuše už na obloze září ([Budějcká drbna - Zprávy, Fyzikální ústav v Opavě](#)); O silvestrovské noci bude možná v ČR viditelná polární zář, Venuše už na obloze září ([Liberecká drbna - Zprávy, Fyzikální ústav v Opavě](#));

[Zpět na seznam](#)

8. Zprávy (automat)

13:05 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Rádio • **ZDROJ:** ČRo - Pardubice - Zprávy (automat) • **AUTOR:** ČRo - Pardubice • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

13:01
0 přírůstek které rozdíl počtu narozených dětí a zemřelých lidí byl záporný ve všech čtyřech okresech kraj je nejvíce lidí celkem 220 ubylo tímto způsobem na chrudimsku zatím co nejméně na s
0 vitavsku stěhováním do regionu za tři čtvrtletí přibýlo
1 celkem 209 obyvatel nejvíce lidé mířili na Průmyslové pardubickou ale také na Chrudimsko Nad a kubínková Český rozhlas na obchvatu Chrudimi bude rychlost měřit a radar podle podmínek
5 smlouvy zaplatí Ředitelství silnic a dálnic za nákup technologie
3 půl milionu nechat umístit v úseku na Slatiňany radar bude plnit jen informační roli řidiče upozorní na 3 povolených limitů a nutnost Snižít rychlost Lanškrounská radnice chce i příští rok pokrač
0 ovat
4 s odklizením suti ze zámeckých sklepů informoval o tom ve vedení města letos stavební firma od jara do podzimu odkryla celkem šest místností suti ve sklepení pochází z padesátých až sedm
5 desátých let minulého století kdy tam

13:02
0 byla navážená při opravách náměstí na letošní etapu prací radnice získala dotaci asi dva a půl milionu korun od Ministerstva kultury jeden milion město doplácelo z rozpočtu na další obnovu s
0 klepu chce také získat dotaci přesný rozsah zasypaných chodeb není známý
1 ale částečně prý zasahují pod náměstí Aloise Jiráska a podruhé Zámecké nádvoří a podle předpokladu by mohly být ještě větší než ty letos vyklizené z Lanškrouna Barbora Soukupová Česk
5 ý rozhlas většina velkých dodavatelů
3 od 1 ledna znovu zlevní energie vyplývá to z odpovědi společnosti které Český rozhlas oslovil podle výkonného ředitele a jsou nezávislých dodavatelů energií Jiřího gavora a mohou ceny klesat
0 ti v průběhu příštího roku ne ale tolik jako
4 letos kdy někteří dodavatelé zlevňovali opakovaně příští rok ovlivní ceny energií také to jestli bude proudit ruský plyn přes Ukrajinu zítra večer bude v Česku nejspíše možné vidět polární záři
5 informoval o tom Petr Horálek z **fyzikálního**

13:03
0 **ústavu** v **Opavě** polární záře by se na obloze měla objevit v druhé polovině zítřejšího dnes počasí Pardubickém kraji dnes čekaťe mrznoucí mlhy nebo zataženo nízkou oblačností
0
1 ve vyšších polohách bude jasno nebo skoro jasno nejvyšší denní teploty -3 až 0 stupňů na horách bude kolem pěti stupňů nad nulou je slabý proměnlivý vítr rozptýlové podmínky jsou dnes vět
5 šinou mírně nepříznivé tlak slabě klesne
3 aby Jo je na dvojce to je střední zátěž Český rozhlas Pardubice rádio vašeho kraje Zelená vlna
0
4 Českého rozhlasu Pardubice porouchané auto překáží na D11 stojí na 108 km ve směru na Jaroměř a na dálnici D11 také pracují Silničáři a to mezi 64 a 84 km ve směru na
5

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

9. Zprávy (automat)

13:32 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

TV • **ZDROJ:** CNN Prima NEWS - Zprávy (automat) • **AUTOR:** CNN Prima NEWS • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě • **AKTUALIZOVÁNO:** 12x
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

13:04
0 lety nebo 20 lety neexistovaly smartphony a neexistovaly družice, které by nás takto upozorňovaly. A samozřejmě i lidé neměli tak dobré informace třeba ze sociálních sítí. Čili to je ten důvod,
0 proč se o to v těch polárních zářích tak dobře dozvídáme
1 a proč se můžeme jimi kochat či aspoň je fotografovat letos tak často. No a když už to rovnou zmiňujete, vy jste známý astronomický fotograf, tak máte pro nás tip, jak si polární záři vyfotit, a
5 by výsledek nás nezklamal.
3 Tak zapotřebí je především být připraven, že něco může být. Tady zaznělo to slovo pravděpodobně. To je opravdu důležité a našťástí ale nám v tomto ohledu velice dobře pomáhají různé apli
0 kace, které
4 se dají stáhnout do mobilu. A pakliže nám ty aplikace ukazují, že se něco děje, a to se dá dozvědět nebo dá se zjistit například na internetu, co ty hodnoty znamenají, tak potom stačí namířit a
5 parát právě směrem k severu a dělat nějaké

13:05
0 trošku delší několikasekundové expozice, ideálně na stativu nebo v podstatě to je nezbytné mít stativ, na kterém to těleso, ať už foťák anebo nějaký lepší mobil, mít ustavený a potom teda cv
0 akat za sebou několik expozic.
1 Ta polární záře na těch fotkách se projeví výrazně červenou barvou a zároveň třeba nějakými strukturami, takovými sloupy, které se pozvolna mění. A to je zrovna struktura, která se odlišuj
5 e od toho, co způsobuje to běžné světlo, ne znečištění. Ještě
3 se vás zeptám, protože to vypadá, že po více jak 20 letech se podařilo nějakému českému astronomovi objevit Kometu. Minimálně by se mělo ještě na ten výsledek potvrzení čekat. Tak o co
0 konkrétně se vlastně jedná?
4 To je úplně čerstvá zpráva. Já jsem se o tom také dozvěděl teď nedávno, ale je to velká radost. Objevitelem je astronom Martin Mašek z Fyzikálního ústavu Akademie věd. Abyste si to neplet
5 li s **Fyzikálním ústavem** v **Opavě**, ve kterém pracuji

13:06
0 já. Čili to jiný fyzikální ústav a Martin Mašek teda je skutečně prvním objevitelem Komety po 24 letech, který pochází z Česka. Takže to je velká radost. Ale pokud vím, tak ta kometa bohužel
0 nebude pozorovatelná očima
1 ani nějakými většími dalekohledy, protože už se pozvolna vzdaluje a je slabá. Že je to hlavně velice zajímavý historický milník v oblasti astronomie. A jsme za něj samozřejmě velmi rádi. Probr
5 ali jsme celé téma s astronomem a fotografem Petrem Horálkem, který byl
3 naším hostem. Můžeme děkujeme za vaše odpovědi. Na shledanou. Na shledanou a hodně štěstí. Silvestr není jen radost a veselí. Je to asi ten nejméně oblíbený den u zvířat, a to nejenom u
0 domácích mazlíčků, ale i u hospodářských

V rameni Orionu leží načervenalá hvězda Betelgeuze, hvězdný červený obr na sklonku svého života. Toto těleso pak ve velkém nebeském prostoru obklopují jasné hvězdy Rigel (noha Orionu), Ald ebaran (souhvězdí Byka), Capella (souhvězdí Vozky), Pollux (souhvězdí Blíženců), Procyon (souhvězdí Malého psa) a Sirius (nejjasnější hvězda noční oblohy v souhvězdí Velkého psa).

Tyto výrazné hvězdy utvářejí na nebi velký obrazec, odborně asterismus, nazývaný „Zimní šestiúhelník“. Nejlépe je útvar viditelný okolo půlnoci, dokonce i z měst. Mimo města jej „protíná“ slabá Ml éčná dráha.

„Předsilvestrovské novoluní znovu nastane v roce 2035 (nov 29. prosince). Přímou silvestrovského novoluní se dočkáme až v roce 2043,“ prozradil popularizátor astronomie a fotograf Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** Slezské univerzity v **Opavě**.

Astronomové poprvé pořídili detailní snímek hvězdy v jiné galaxii

Věda a školy

Maximum Kvadrantidy

I příští rok nabídně zajímavé úkazy, nejen ty pravidelné. Téměř pravidelně každý kalendářní rok začíná z astronomického hlediska jedním z nejbohatších meteorických rojů: Kvadrantidami. Roj, jeho ž mateřským tělesem je trochu netradičně planetka 2003 EH1 (nikoli kometa), je aktivní v období přibližně od 1. do 10. ledna.

Foto: Petr Horálek/**Fyzikální ústav** v **Opavě**

Maximum meteorického roje Kvadrantidy v lednu roku 2020 nad Oravskou Lesnou na Slovensku

V roce 2025 nastává maximum podle Horálka za průměrné příznivých podmínek. Vrchol aktivity lze pozorovat v noci z pátku 3. na sobotu 4. ledna, přičemž maximum nastane už 3. ledna v 16 hodin SEČ.

Radiant roje, tj. místo, odkud meteory na obloze zdánlivě vylétají, nacházející se v již neexistujícím souhvězdí Zedního kvadrantu (zrušeno roku 1922), tedy v dnešním souhvězdí Pastýře, bude vyso ko nad severovýchodním obzorem právě až ve druhé polovině noci – tedy 4. ledna mezi půlnocí a šestou hodinou ranní, kdy zároveň nebude rušit Měsíc.

Venuše viditelná i z měst

Za pozornost aktuálně stojí i planeta Venuše. Ta je už nyní krásně pozorovatelná na večerní obloze jako nejjasnější nebeský objekt po Slunci a Měsíci. Dá se spatřit už za soumraku nad jihozápadním obzorem jako nepřehlédnutelný nebeský objekt i z měst.

Planeta zkráslí jak silvestrovský večer, tak večery dalších dní i měsíců.

Ve výběru astronomického snímku dne NASA uspěl český fotograf s meteorickým rojem

Věda a školy

Saturn se v sobotu schová za Měsíc

Ještě tento týden v sobotu se na večerní obloze schýlí k opravdu pozoruhodné a poměrně vzácné nebeské podívané: Měsíc zakryje planetu Saturn. Podívaná je to přitom především pro majitele dal ekohledů, jelikož při pohledu přes dalekohled nebude náš kosmický soused zakrývat jen samotnou planetu, ale i její prstence, které pouhýma očima nevidíme.

Už za soumraku 4. ledna se budou obě tělesa na nebi k sobě postupně přibližovat. Zákryt Saturnu nastane nad jihozápadním obzorem okolo 18:36 SEČ (pro Prahu, na různých místech ČR se bude čas lišit v minutách), přičemž Saturn v průběhu minuty a půl postupně zmizí za Sluncem přímo neosvětlenou částí Měsíce. Výstup Saturnu zpoza osvětlené části měsíčního kotouče se odehraje o ho dinu později, okolo 19:36 SEČ.

Foto: Petr Horálek/FÚ v Opavě/Stellarium

Průběh zákrytu Saturnu 4. ledna 2025 při pozorování hvězdářským dalekohledem

Příští rok půjde z ČR pozorovat úplné zatmění Měsíce

Co se týká dalších astronomických úkazů roku 2025, sluší se zmínit ještě minimálně dva. Po roce a půl se totiž nad Českem příští rok odehraje zatmění Slunce, a to v sobotu 29. března. Bude jen č ástečné, ale budou jej podle odborníků provázet velmi příznivé pozorovací podmínky.

Příští rok navíc bude možné z našeho území pozorovat úplné zatmění Měsíce – bude první od ledna 2019. Tento vzácný vesmírný jev nastane 7. září večer, další se očekává až na konci roku 2028.

FOTO: Lidé mohli po světě pozorovat částečné zatmění superúplňku

Věda a školy

FOTO: Jeden prsten vládne nebi. Unikátní zatmění Slunce sledovali obyvatelé Jižní Ameriky

Koktejl

Polární záře?

Stejně tak může někdy během roku i z našich zeměpisných šířek jít sledovat polární září – toto je ovšem nejen často velmi vzácná a nečekaná, ale zejména nevyzpytatelná a nesnadno předpovědíte lná podívaná.

Přesto existuje díky nedělním erupcím na Slunci šance, že ji z našeho území spatříme dokonce ještě v roce 2024, tedy ve druhé polovině silvestrovského dne.

Podrobné informace k těmto i dalším nebeským úkazům očekávaným v roce 2025 jsou v přehledu na webu opavského ústavu.

Dočkáme se na Silvestra polární záře? Sluneční erupce vystřelila k Zemi oblak částic

Věda a školy

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: opavě (2x), fyzikálního (1x), ústavu (1x), fyzikální (1x), ústav (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Předsilvestrovské novoluní následují vzácné nebeské úkazy (**Novinky.cz** - **Věda a školy**, **Slezská univerzita v Opavě**);

[Zpět na seznam](#)

13. Odpolední Plus (automat)

16:01 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Rádio ● **ZDROJ:** ČRo - Plus - Odpolední Plus (automat) ● **AUTOR:** ČRo - Plus ● **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy ● **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě ● **AKTUALIZOVÁNO:** 17x
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

15:30

- 0 Patnáct třicet zprávy s Ondřejem Látalem. Rus. V závěru roku proudí do Česka většina
- 0 plynu z východu, hlavně z Ruska. Vyplývá to ze statistik společnosti NET4GAS, které má k dispozici ČTK. Od začátku listopadu prudce vzrostly dodávky ze Slovenska, které v posledních dv
- 5 ou měsících tvořily kolem pětadevadesáti procent. Většinu
- 3 roku naopak přicházel plyn ze západu. Důvodem je podle ČTK nižší cena ruského plynu a vysoké poplatky za tranzit přes Německo. Ty by ale země od příštího roku měla zrušit. Za první tři čt
- 0 vrtletí letošního roku ubýlo v
- 4 Česku obyvatel. Jejich počet se snížil o 3300 na 10 milionů a skoro 900 tisíc lidí. Vyplývá to z dat Českého statistického úřadu. Počet zeměřelých rekordně převažoval nad narozenými lidmi. Ú
- 5 bytek obyvatel ale zmirňovala

15:31

- 0 migrace ze zahraničí a snížil se počet sňatků, naopak rozvodů přibýlo. Šéf Světové zdravotnické organizace tedros gebriezus vyzval Izrael k okamžitému ukončení útoků na nemocnice. A to
- 0 potom, co Izrael v

1 posledních dnech zasáhl další nemocnici v Pásmu Gazy a v jiné provedl razii. Izraelská armáda podniká údery na nemocnice už více než rok. Tvrdí, že je teroristické hnutí Hamas využívá pro
5 své operace. Podle místních úřadů ovládaných Hamasem
3 zemřelo při izraelských útocích na Pásmo Gazy více než 45 a půl tisíce lidí, většina z nich byli civilisté. Zítra večer bude v Česku pravděpodobně možné vidět polární záři. Informoval o tom Pet
r Horálek z **Fyzikálního ústavu**
4 v **Opavě**. Polární záře by se na obloze měla objevit ve druhé polovině zítřejšího dne, a to díky plazmatické mu oblaku nabitých částic, který k Zemi vyslala nedělní erupce na slunci. Jestli úkaz
5 na obloze

15:32
0 se opravdu objeví, ale podle Horálka zatím pořád není úplně jisté. Tady je doprava ČRo Plus. Na D6 z Prahy do Karlových Varů za sjezdem na Lány
0
1 na 26. km stojí nepojízdné vozidlo a posádka se pohybuje okolo. Místy je na dálnicích hlášena silná mlha, třeba na D10 mezi Prahou a Mladou Boleslaví v okolí Benátek nad Jizerou. Mlha je t
5 aky na D1
3 v okolí Kroměříže. V Praze se začíná plnit magistrála ve Wilsonově ulici ve směru do centra. Kolona je od Florence e k muzeu asi na čtvrt hodiny. Silnější provoz čekejte i na Jižní spoje ve s
0 měru na Černý Most. Asi pět
4 minut naberete na konci lanového mostu. Plní se i Letenský tunel ve směru do centra. Zdržení asi 10 minut. Z Letné do Revoluční ulice a kolona asi na 10 minut je v Bělohorské ulici směrem z
5 centra Prahy. Před vy pychem dobře dojeďte.

15:33
0 V noci má být jasno až polojasno, v severní polovině Čech, na jihu Moravy a postupně místy i jinde mrznoucí mlhy nebo zataženo nízkou oblačností. Teploty klesnou na minus jeden až minus
0
1 pět, ojediněle až na minus osm °C. Zítra pak čekáme jasno nebo skoro jasno, v severní polovině Čech, na jihu Moravy a zpočátku místy i jinde mrznoucí mlhy anebo zataženo nízkou oblačno
5 stí. Teploty zítřa od jednoho
3 do pěti °C, ve Slezsku a taky v Pošumaví naměří až osm. Při déletrvajícím mlze nebo nízké oblačnosti kolem minus jednoho stupně, na horách nejčastěji kolem pěti nad nulou. Mírný jihozápadn
0 í vítr dva až šest
4 metrů za sekundu, na severu Čech a na jihovýchodě Moravy slabý proměnlivý. To byly zprávy, teď pro vás máme reprízu dopoledního Interview Plus. Se zvláštním projevem ke konci roku vys
5 toupil předseda vlády, před ním předseda Senátu

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Hlavní zprávy - rozhovory, komentáře (automat) (ČRo - Plus - Hlavní zprávy - rozhovory, komentáře (automat), Fyzikální ústav v Opavě);

[Zpět na seznam](#)

14. Zářivý úspěch české astronomie: Akademik objevil kometu, naposledy se to podařilo před 24 lety

16:10 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • [ZDROJ:](#) Cnn.i.prima.cz - Články • [AUTOR:](#) NEZNÁMÝ • [SUPERTÉMA:](#) Fakulty a ústavy • [TÉMA:](#) Fyzikální ústav v Opavě
[SENTIMENT:](#) Pozitivní | Neutrální | Negativní

Českému vědci se opět podařilo objevit kometu, naposledy se to zdejšímu astronomovi podařilo před 24 lety. Objev bude připisán Martinu Maškovi z Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR. Kometa získala předběžné označení MAS0019. Definitivní jméno dostane těleso do dvou týdnů. Jedná se o teprve druhou kometu objevenou českým astronomem od rozdělení Československa. Informoval o tom Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** v **Opavě**.

Nově objevená kometa už proletěla bodem přísluní a na obloze nebude viditelná očima ani středně velkými dalekohledy. Její objev ale nebyl náhodný. Vědec k němu dospěl díky systematickému průhledávání oblohy přístroji Observatoře Pierra Augera v Argentině, které Mašek ovládal na dálku z Česka. Dnes je už běžné, že si vědci na dálku stáhnou pořízené snímky, a pak je v domácím prostředí vyhodnotí.

ČTĚTE TAKÉ: Žhavý úspěch sondy NASA. Dostala se ke Slunci nejlíže v historii, expedici přežila

„Kometu jsem odhalil na snímcích pořízených nevysoko nad obzorem po soumraku,“ uvedl astronom z pražského Fyzikálního ústavu AV ČR. Kometu objevil na sérii snímků pořízených v průběhu vánočních nocí z 24. na 25. prosince. Pro Maška to tak byl s nadsázkou vánoční dárek. „Kometu jsem identifikoval na snímcích mezi hvězdami, ale absolutně jsem si nebyl jist, zda jde o artefakt, nebo o reálné těleso. Tak jsem ho zkusil dohledat další noc. A na snímcích jsem ho opět našel,“ popsal Mašek svůj objev.

Během následujících dní z Austrálie a Chile poslali svá pozorování další lidé, kteří potvrdili existenci tělesa a nyní se upřesňuje jeho dráha. Oficiální název komety bude teprve oznámen do dvou týdnů.

Jedná se o historický objev, neboť je to pouze druhá kometa objevená českým astronomem od rozdělení Československa. Ta předchozí byla objevena 23. října 2000 na observatoři Kleť. Za posledních téměř 50 let se jedná o šestou kometu objevenou českými nebo československými astronomy.

MOHLO VÁM UNIKNOUT: Historický moment. První amatérský astronaut vystoupil do volného vesmíru, sledujte záběry

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Český vědec objevil kometu, naposledy se to v ČR podařilo před 24 lety (Cesky.radio.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě);

[Zpět na seznam](#)

15. Hlavní zprávy (automat)

18:11 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Rádio](#) • [ZDROJ:](#) ČRo - Plus - Hlavní zprávy (automat) • [AUTOR:](#) ČRo - Plus • [SUPERTÉMA:](#) Fakulty a ústavy • [TÉMA:](#) Fyzikální ústav v Opavě • [AKTUALIZOVÁNO:](#) 4x
[SENTIMENT:](#) Pozitivní | Neutrální | Negativní

18:05
0 byl v mořských mlžích virus, který způsobuje zažívací potíže. Informovala o tom veřejnoprávní televize a rádio, ale nejvíce případů se objevilo těsně před Vánoci. Kontaminované ústřice finští hygienici našli v 19 restauracích a obchodech v Helsinkách.
1 Odebrané vzorky obsahovaly tzv. noro virus, který může vyvolat střevní chřipku. Týkalo se to ústřic dovezených z Holandska, Francie, Irska a Španělska. Nákaza se do plodů dostala pravděpodobně z vody kontaminované lidskými výkaly. Zatímco většina bakterií se z jídla dá odstranit vařením nebo pečením, viry jsou výrazně odolnější. Ústřice se navíc většinou podávají syrové, čímž se riziko zvyšuje. Podobné otravy tak finští hygienici řeší ka
3 ždoročně. Bára Vránová, Radiožurnál.
4 Stále více řidičů riskuje jízdu po dálnici bez platné známky. Ukazují to data celní správy, která mezi lednem a říjnem řešila skoro 20 tisíc takových případů, o dva tisíce víc než ve stejném období loni. Kromě celní správy

18:06
0 kontroluje elektronické známky i policie, která využívá kamery na mytných branách, říká policejní mluvčí Ondřej Moravčík. A vidíme, jaký auta projíždějí tou předchozí branou a tu dálniční známku nemají, tak to řešíme přímo s tím řidičem
1 na místě. Kdy mu hrozí pokuta až pět tisíc korun, ve správním řízení až 20 tisíc korun. Pokutu nemůžou řidiči dostat na zhruba 300 kilometrech nezaplatněných úsecích dálnic, kam nově patří i i obchvat Českých Budějovic na D3. O
3 dalších se rozhoduje. Posuzujeme jednotlivé návrhy přibližně v polovině roku, abychom to dokázali zakotvit do příslušných předpisů. Řekl mluvčí resortu dopravy František Jemelka. Jde třeba o úsek D1 u Vyškova nebo D11 u Nehvizd.
4 Luděk Hubáček, radiožurnál. A zítřa večer bude v Česku nejspíš možné vidět polární záři. Informoval o tom Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** v **Opavě**. Polární záře by se na obloze měla objevit ve druhé polovině zítřejšího

18:07
0 dne. Je to díky plazmatické mu oblaku nabitých částic, který k zemi poslala nedělní erupce na slunci. Jestli se úkaz na obloze opravdu objeví, ale podle Horálka zatím pořád není úplně jisté. Ví
0 ditelná ale určitě bude planeta Venuše, a to jako

nejjasnější objekt večerní oblohy po měsíci. Všimnout si ji můžete až do konce března. Hokejové Tipsport extralige Mladá Boleslav vyzvala mistrovský Třinec. Stav a čas zápasu řekne reportér František Kuna. 47. minuta, Mladá Boleslav, Třinec zatím dva dva. Teď Litvínov, Karlovy Vary a David Kalvas. Po první třetině Litvínov, Karlovy Vary nerozhodně jedna jedna. Utkání Hradec Králové, Kladno a Tomáš Lörincz. Pátá minuta zápasu Hradec Králové, Kladno zatím nula nula. Brno, Olomouc a David Nekvind, Tači. Ve třetí minutě utkání Brňané prohrávají s Olomoucí nula jedna. Liberec hostí Plzeň a utáho je Pavel Petr. Pátá minuta utkání

18:08 a domácí tým prohrává s Plzní nula jedna. Z Liberce Pavel Petr, Radiožurnál. Zhruha za 20 minut začne poslední zápas dnešního extraligového programu. Pražská Sparta narazí na České Bu dějovice. Všechny zápasy vysílá živě Radiožurnál sport. V pořadu s mikrofonom za hokejem Radiožurnál nabízí reportážní vstupy. Nehody na D1 na severu Moravy a na silnici 53 u Branišovic. Na dálnici D1 mezi Ostravou a Přerovem při brzděte za sjezdem na Nový Jičín.

Na km 326 havarovalo osobní auto. V místě se krátce zpomaluje, ale kolona se netvoří. Na silnici 53 směrem z Pohořelic do Znojma čekejte kratší zdržení před Branišovcem i u odbočky na Vlasatice. Dopravní nehoda, ale jsou tam hasiči, všechno je to řízený kyvadlově. Zdržení tak do tří minut, do pěti. Mach, ani ne. A v Praze komplikace kvůli vážnější nehodě na Karlově náměstí. U tramvajové zastávky před Albertem srazilo osobní auto chodce. Na místě jsou záchranáři a ve

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

Zpět na seznam

16. Hlavní zprávy (automat)

19:42 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

TV

• ZDROJ: Prima - Hlavní zprávy (automat) • AUTOR: Prima • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě • AKTUALIZOVÁNO: 18x

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

19:12 Pro porovnání, zemřelo 82600 lidí, 64200 dětí se narodilo. Úbytek obyvatel zmírňovala migrace ze zahraničí, díky které se do Česka dostalo 15 tisíc nových občanů. Podle demografa Tomáše Kučery vypadala statistika porodnosti v prvním pololetí ještě o poznání hůře. Dokonce jsme připouštěli, že by mohlo se narodit za letošní rok méně jak 80 tisíc dětí. Podle těch posledních údajů to vypadá, že by se jich mohlo narodit tak někde mezi 3 a 84 a 80 tisíci. To znamená, ten pokles by nebyl tak rapidní. Vypadá to, že dochází k nějakému, nechci říct obratu, ale nějakému zdržování v poklesu plodnosti. Musí me si ale uvědomit, že také klesá reprodukční potenciál, to znamená, máme a budeme mít do budoucna stále méně žen v rodícím věku. Polární záře pravděpodobně rozsvítí českou noční silvestrovskou oblohu a mimoto nás uchvátí

19:13 i další astronomické úkazy. Už teď je velmi dobře vidět třeba planeta Venuše, a to na jihu a jihozápadě. A tak hledět vzhůru se letos vyplatí nejen kvůli ohňostroji. Tady na Petříně my pozorujeme slunce přes den, s čímž ty polární záře velmi dobře souvisí. My pozorujeme jeho aktivitu, jestli je tam hodně slunečních skvrn, hodně protuberancí, takových výbuchů. Slunce je letos podle astronomů velice aktivní a čím více je na něm skvrn, které mohou být stejně velké jako naše planeta, nebo erupcí, tím větší je pravděpodobnost, že my tady na zemi uvidíme polární záři. Pravděpodobnost polární záře nad Českem je podle Petra Horálka z Fyzikálního ústavu v Opavě asi 50 procent, a to směrem k severu. Je zapotřebí, aby ten severní obzor byl v podstatě odkrytý i z hlediska toho světelného

19:14 znečištění. Ověřit si, jestli skutečně zítra v noci nastane úkaz, při kterém se tají dech, pomáhají nejrůznější webové stránky a mobilní aplikace. A tak jestli vás čeká Silvestr na horách nebo kde koliv mimo světelný smog, pohlédněte k nebi, protože kromě pravděpodobné polární záře můžete uvidět také velice jasnou planetu Venuši. Po setmění večer si určitě každý všimne na dihem jiho jihozápadem, ale můžeme ji pozorovat i přes den, což tady na Petříně děláme. Vidět prý bude až do dubna. Velice hezké budou tzv. konjunkce, setkání toho úzkého měsíčního srpku s tou jasnou Venuší. Budou velice fotogenická, budou se krásně dát pozorovat třeba i z měst. A třetím astronomickým překvapením bude meteorický roj, který bude nejhornější 3. ledna kolem půl sedmé večer. Meteory vylétají z oblastí, kde se nachází o velkého vozu. Pavlína Fabiánová, CNN Prima News. Další letadlo jihokorejských aerolinek mělo problém s podvozkem a po vzletu se vrátilo

19:15 na letiště pouhý den po havárii, při které zemřelo 179 lidí. Jihokorejské úřady zvažují speciální kontrolní prohlídky všech Boeingů 737 v zemi. Prezident vyhlásil sedmidenní státní smutek. Ne dle 29. prosince, letadlo Boeing 737 letící do Bangkoku se snažilo nouzově přistát na mezinárodním letišti v jihokorejském maunu. Stroj ale nedokázal zastavit, sjel z ranveje a narazil do zdi a explodoval. Pilot letadla krátce před havárií hlásil střet s ptáky a vyslal tísňové volání. V rámci státního smutku dnes jihokorejští politici představitelé navštívili pietní místo. Nemohla jsem tomu uvěřit. Přála jsem si, aby to byly falešné zprávy. A když jsem se dívala na zprávy a viděla jména, nemohla jsem uvěřit, že je v nich dcera a zeť mé kamarádky. Přála jsem si, aby byli v jiném letadle. Úřady dosud identifikovaly 141 obětí havárie. Říká se, že těla obětí jsou v takovém stavu, že bude trvat dlouho, než je rodiny dostanou zpět. Myslím, že bychom po vládě

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

Zpět na seznam

17. Jídlo našich předků by nám nechutnalo. Ani chuť masa nebo obilí dnes není stejná, tvrdí historička

22:57 | 30.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Internet

• ZDROJ: Rozhlas.cz - Plus • AUTOR: Naděžda Hálová ano, • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Filozoficko-přírodovědecká fakulta

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Jaká je v Česku kulinařní kultura? „Všude na světě je to stejné. Závisí na tom, jestli lidé rádi jedí, mají na to čas a prostředky, ale také na tradicích,“ říká v pořadu Hovory Českého rozhlasu Plus specialista na dějiny raného novověku a na jídlo našich předků **Trena Korbelařová** ze Slezské univerzity v Opavě. A vysvětluje, jak se proměňovaly stravovací návyky či jak chutnala minulost.

„Jídlo se dnes opět stává prostředkem jen k tomu, abychom neměli hlad, stejně jako tomu bylo dříve. Pokud chceme, můžeme ale najít zážitek v restauracích, nebo i doma,“ poukazuje Korbelařová na současný trend uspěchaného stravování.

Čtete také

Gastronomie je zastavárna prožitků a příběhů psaných lidmi. Nemá rodný list, gender ani hranice, říká Roman Vaněk

Mladí lidé podle ní ztrácejí ochotu se jídlu věnovat, v klidu si k němu sednout a například se k nedělnímu obědu převléct a upravit. Považují to za zbytečné. Přitom je dnes jídlo také součástí prezentace na sociálních sítích. Lidé jej často sdílejí na různých platformách, což vyvolává otázku, zda jde o skutečnou interakci.

„O společenské komunikaci to je ve chvíli, kdy sdělujeme ještě něco k tomu: ‚Chutnalo mi to, běž tam, připrav si to, tohle v žádném případě nedoporučuji‘ a podobně. Někdy to může přerůst v to, že se chceme trochu povýšit, pochlubit, co jsme kde ochutnali,“ vysvětluje děkanka **Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě**.

Chutě minulosti

Se svým týmem Korbělářová rekonstruuje starodávne recepty: „Snažíme se se znalostí prostředí, zásobování a mentality uvažovat, jak mohlo jídlo vypadat.“

Některé recepty často vyžadují specifické suroviny. Ty podle Korbělářové není těžké sehnat, ale je potřeba si uvědomit, že jsou jiné, než bývaly.

Čtěte také

Jednozrnka je prapůvodní druh pšenice. Oproti té běžné má vyšší nutriční hodnotu

„Máme jiná plemena, jinak pěstované obilí. Jsou to nové odrůdy, vyšlechtěné za nějakým účelem. Maso také chutná jinak s výjimkou zvěřiny. Surovinově se přiblížit není problém, ale musíme si uvědomit, že to není originál,“ vysvětluje.

Doplňuje, že rozdily ve stravování byly také mezi venkovem a šlechtickými, měšťanskými rodinami: „Na venkově se jedlo to, co se vypěstovalo. Jen na události jako na svatbu se koupilo hovězí, které se udělalo s křenovou omáčkou.“

„Šlechta nejedla deset chodů, jak to ukazují ve filmech. Stravovali se formou švédských stolů,“ poukazuje expertka. A i díky dochovaným brněním víme, že příslušníci šlechty byli relativně štíhlí.

Mnoho starých pokrmů z chudších rodin, které se vařily až do poloviny 20. století, by nám dnes možná ani nechutnalo, dodává Korbělářová. Podle ní by nás mohlo i zarazit tehdy běžné koření v pokrmech jako hřebíček nebo skořice – chutě, které si dnes spojujeme spíše se sladkým.

Poslechněte si celý rozhovor.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: irena (1x), korbělářová (1x), filozoficko (1x), přírodovědecké (1x), fakulty (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Jídlo našich předků by nám nechutnalo. Ani chuť masa nebo obilí dnes není stejná, tvrdí historička (Rozhlas.cz - Plus, Slezská univerzita v Opavě); Jídlo našich předků by nám nechutnalo. Ani chuť masa nebo obilí dnes není stejná, tvrdí historička (Mujrozhlas.cz - Články, Filozoficko-přírodovědecká fakulta); Jídlo našich předků by nám nechutnalo. Ani chuť masa nebo obilí dnes není stejná, tvrdí historička (Mujrozhlas.cz - Články, Slezská univerzita v Opavě);

[Zpět na seznam](#)

TN CZ 18. Zemi zasáhne silná sluneční erupce. Českou oblohu může ozdobit polární záře

05:48 | 31.12.24 Originál Stáhnout

Internet • ZDROJ: TN.nova.cz - Články • AUTOR: Pavel Nádvořník • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

V poslední den letošního roku může být v Česku šance na pozorování polární záře. Na Slunci proběhla silná erupce a vyvržené částice pravděpodobně zasáhnou Zemi. A když nevyjde polární záře, můžete sledovat alespoň dobře viditelnou Venuši.

"Na Slunci došlo k sérii erupcí, z nichž minimálně jedna vychrlila k Zemi plazmatický oblak nabitých částic. Ten by měl zasáhnout Zemi v průběhu silvestrovských večerních hodin," popsal astronom z Fyzikálního ústavu v Opavě Petr Horálek pro TN.cz.

Podle amerického Národního úřadu pro oceány a atmosféru (NOAA) na Slunci proběhla silná erupce až třídy G3. Vzniká tak šance na pozorování polární záře i v našich zeměpisných šířkách, uvádí Horálek. "Zda opravdu k úkazu dojde, není zcela jisté. Modelování slunečního větru je velmi komplikované," doplnil.

Zájemci by měli mít výhled k severnímu obzoru nerušený světelným znečištěním. Aktuální šanci na pozorování polární záře pomůžou určit specializované weby.

Letošní rok byl v Česku na úkaz, který většina lidí znala jen z fotografií ze severských zemí, poměrně bohatý. Už v květnu polární září lidé pozorovali nebyvale silně napříč republikou. Od té doby se objevila ještě několikrát.

Pokud by se polární záře neobjevila, doporučuje na silvestra Horálek i další pozorování. "Jistým úkazem je viditelnost planety Venuše. Ta je už nyní krásně pozorovatelná na večerní obloze jako nejjasnější nebeský objekt po Slunci a Měsíci. Dá se spatřit už za soumraku nad jihozápadním obzorem jako nepřehlédnutelný nebeský objekt i z měst," přiblížil.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

CNN Prima NEWS 19. Nový den (automat)

07:57 | 31.12.24 Originál Stáhnout

TV • ZDROJ: CNN Prima NEWS - Nový den (automat) • AUTOR: CNN Prima NEWS • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě • AKTUALIZOVÁNO: 39x
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

06:31
0 Dobré ráno, sledujete vysílání CNN Prima News, kde právě začíná stručný přehled zpráv z domova i ze světa. Prezident Petr Pavel se letos u tradičního novoročního oběda potká s premiérem Petrem Fialou 13.
1 ledna. Tradici zahájil prezident Václav Klaus. Na rozdíl od předchozích let úřadu Miloše Zemana se bude opět konat na Pražském hradě, nikoli na zámku v Lánech. Prezident se s premiérem 5 naposled plánovaně potká 20. prosince.
3 Polární záře pravděpodobně rozsvítí českou noční silvestrovskou oblohu a uchvátí nás i další astronomické úkazy. Už teď je velmi dobře vidět třeba planeta Venuše a to na jihu a jihozápadě.
0 A tak hledět vzhůru se letos vyplatí
4 nejen kvůli ohňostroji. Tady na Petříně my pozorujeme slunce přes
5

06:32
0 den, s čímž ty polární záře velmi dobře souvisí. My pozorujeme jeho aktivitu, jestli je tam hodně slunečních skvrn, hodně protuberancí, takových výbuchů. Slunce je letos podle astronomů velice aktivní a čím více je na něm skvrn, které mohou být stejně velké jako naše planeta, nebo erupcí, tím větší je pravděpodobnost, že my tady na zemi uvidíme polární záři. Pravděpodobnost polární záře nad Českem je podle Petra Horálka z Fyzikálního ústavu v Opavě asi padesátiprocentní, a to směrem k severu. Je zapotřebí, aby ten severní obzor byl v podstatě odkrytý i z hlediska toho světelného znečištění. Ověřit si, jestli skutečně v noci nastane úkaz, při kterém se tají dech, pomáhají nejrůznější weby a stránky a mobilní aplikace. Pavlína Fabiánová,
4 CNN Prima News. Kromě polární záře bude navíc podle astronoma Petra Horálka velmi dobře pozorovatelná taky Venuše. Šance, že se nebeský úkaz objeví, je prý zhruba 5 padesátiprocentní. V tuto chvíli se ukazuje,

06:33
0 že zhruba tak padesát na padesát. Celá ta záležitost totiž souvisí s tím, že sice na slunci skutečně včera došlo k několika výrazným erupcím a jedna z nich vychrlila plazmatický oblak, který mří směrem k zemi a který by mohl způsobit to polární záři, ale v tuto chvíli ještě vede vědecké organizace, které se zabývají modelováním právě takového bloku, tak ještě nemají úplně jasno. V podstatě se v atmosféře vybijí energie, která připutuje ze slunce a vybijí se takovým způsobem, že energetické částice vysoko, vysoko atmosféře se sráží s běžnými částicemi našeho vzduchu a to potom vyvolá právě to svět rokůvání, které my pozorujeme jako tu polární záři. Podstatné je e najít si místo,
4 kde je dokonale odkrytý severní obzor, protože polární záře se vyskytují právě ve směru k severnímu pólu na naší, na naší polokouli. A samozřejmě je zapotřebí, aby ten severní obzor byl v podstatě odkrytý i z hlediska toho světelného znečištění, aby

06:34
0 ve směru toho pohledu nerušilo žádné město, ale velice daleko, třeba i několik desítek km a aby tedy pozorovatel, pokud bude mít jasnou oblohu, si to nepopletlo s jakýmkoliv světlem z města.

1 Jako první naši na naší planetě půlnoc oslaví ostrované na karybaty jejich Nový rok připadá na našich 11 hodin dopoledne. Oslavy roku 2025 budou vzápětí následovat také v Aucklandu na N
5 ovém Zélandu. Tam můžeme
3 kromě klasických ohňostrojů očekávat i show laserových světél. O další dvě hodiny později začne majestátní ohňostroj v Sydney. Světelná přehlídka v přístavu má být jedna z největších na sv
0 ětě. V posledních
4 dnech došlo k několika smrtelným útokům žraloků. V Austrálii zabil žralok čtyřicetiletého Australana při potápění u Velkého bariérového útesu. Včera o tom informoval zpravodajský server B
5 BC News. Přitom teprve v neděli žralok v Egyptě

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

Český rozhlas

20. Hlavní zprávy (automat)

08:09 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Rádio

• ZDROJ: ČRo - Radiožurnál - Hlavní zprávy (automat) • AUTOR: ČRo - Radiožurnál • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě •

AKTUALIZOVÁNO: 1x

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

08:01
0 Ministerstva životního prostředí ale stále zhruba 70 tisíc tun textilního odpadu ročně končí v běžných černých popelnících. Některé obce v Česku si stěžují, že se jim sběr textilu prodraží. Podl
0 e Ministerstva životního prostředí měly na přípravu
1 pět let a k pořízení kontejnerů mohly využít dotace. Soud v Jižní Koreji vydal zatykač na prezidenta Jun Sok-jola kvůli pokusu zavést v zemi stanné právo. S odvoláním na vyšetřovatele o tom i
5 nformují agentury
3 Reuters a AP. Podle místních médií jde o vůbec první zatykač vydaný na úřadujícího prezidenta v Jižní Koreji. Jun Sok-jol čelí stíhání kvůli možnému obvinění ze vzpoury. Prezident s pozastav
0 enými pravomocemi vyhlásil stanné právo 3.
4 prosince, po několika hodinách ho parlament zase zrušil. Pro případné odvolání Juna z funkce je nutný verdikt Ústavního soudu. Útulky každoročně přijímají kolem Silvestra víc zvířat. Většino
5 u jde o psy.

08:02
0 kteří se leknou hluku z pyrotechniky a zaběhnou se. Počet zatoulaných zvířat se ale každým rokem snižuje. Třeba pražský úтелеk v Troji před deseti lety během oslav Nového roku přijal kolem
0 dvaceti psů. Loni jich ale bylo jen devět. Majitelé by se
1 při hledání měli co nejdříve obrátit na městskou policii. Podle ní se počet ztracených zvířat snižuje taky díky osvětě majitelů a regulaci odpalování pyrotechniky. A v Česku dnes nejspíš bude
5 možné pozorovat polární záři. Podle Petra
3 Horálka z **Fyzikálního ústavu v Opavě** by měla být viditelná ve druhé polovině dne. Jestli se úkaz na obloze opravdu objeví, ale zatím není úplně jasný. Hokejisté Litvínova porazili ve 31.
0
4 kole Tipsport extraligy Karlovy Vary čtyři jedna. Po čtvrté výhře za sebou se posunuli před Pardubice na první místo neúplné tabulky. Dynamo má o jeden odehraný zápas méně. V dalších utk
5 áních posledního kola kalendářního roku Sparta

08:03
0 porazila České Budějovice sedm pět, Brno zdolalo Olomouc tři pět, Mladá Boleslav přetlačila Třinec tři dva v prodloužení, Liberec podlehl Plzni tři čtyři po nájezdech a Hradec Králové nestačil
0 na poslední Kladno dva čtyři.
1 Zelená vlna, známe lepší cestu. Dálnice volné a nehoda na silnici 20 u Protivína. Provoz na dálnicích zůstává klidný. Na mnoha místech pojedete v mlze. Ty mohou namrzat. Na silnici 20 z Če
5 ských Budějovic do Písku. Na příjezdu do
3 Protivína se srazila dvě auta na křižovatce u čerpací stanice Orlen. Teď nehodu vyšetřují. Nezdržte se. Na Přerovsku opatrně na silnici 438 z Bystřice pod Hostýnem do Hranic. Za Opatovic
0 emi u odbočky na Ústí sjelo auto ze silnice,
4 průjezd může být omezený. Na silnici 227 z Rakovníka do Křivokláta za odbočkou na Lány srazilo auto zvěř. Na místo jede policie. V Brně byl krátce uzavřen i královopolský tunel směrem do
5 Pisárek kvůli stojcímu autu.

08:04
0 Už se podařilo obnovit provoz. A v Kladně v ulici ke stadionu nedaleko nemocnice se srazila dvě auta na kruhovém objezdu. Auta stojí částečně v ulici Františka Kloze. Další Zelená vlna nejpo
0 zdějí za půl hodiny.
1 Volejte call centrum Zelené vlny 800 553 553. Počasí. Dnes bude jasno nebo polojasno. Na severu Čech, na Moravě a misty i jinde čekáme mrznoucí mlhy
5
3 nebo zataženo nízkou oblačností. Nejvyšší teploty od jednoho do pěti °C, ve Slezsku a v Pošumaví až osm a na horách většinou kolem pěti stupňů. Tolik zprávy. A po nich pokračuje Ranní Ra
0 diožurnál s Jiřím Chumem.
4 Přejeme dobré úterní ráno. Už máte na Silvestra a Nový rok nakoupeno? Jestli vám ještě něco chybí, tak rozhodně nečekejte až do večera nebo pozdního dopoledne. Obchody totiž dnes vět
5 šinou zavřou dřív. Víc k té otevřaci

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

CNN Prima NEWS

21. Nový den (automat)

09:02 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

TV

• ZDROJ: CNN Prima NEWS - Nový den (automat) • AUTOR: CNN Prima NEWS • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě •

AKTUALIZOVÁNO: 24x

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

08:33
0 dopravních nehod, ať už z víkendů nebo se začátkem týdne, které by mohly souviset právě s nepříznivým počasím. My situaci budeme dál sledovat a budeme vás o ní informovat. Hezký zbytek
0 ek dne. Polární záře dnes pravděpodobně rozsvítí
1 českou noční silvestrovskou oblohu a uchvátí nás i další astronomické úkazy. Už teď je velmi dobře vidět třeba planeta Venuše, a to na jihu a jihozápadě. A tak hledět vzhůru se letos vyplatí
5 nejen kvůli ohňostroji.
3 Tady na Petříně my pozorujeme slunce přes den, s čímž ty polární záře velmi
0
4 dobře souvisí. My pozorujeme jeho aktivitu, jestli je tam hodně slunečních skvrn, hodně protuberancí, takových výbuchů. Slunce je letos podle astronomů velice aktivní a čím více je na něm sk
5 vrn, které mohou být stejně velké jako naše planeta, nebo erupcí, tím

08:34
0 větší je pravděpodobnost, že my tady na zemi uvidíme polární záři. Pravděpodobnost polární záře nad Českem je podle Petra Horálka z **Fyzikálního ústavu v Opavě** asi 50 procent, a to s
0 měrem k severu. Je zapotřebí, aby ten severní obzor byl v
1 podstatě odkrytý i z hlediska toho světelného znečištění. Ověřit si, jestli skutečně v noci nastane úkaz, při kterém se tají dech, pomáhají nejrůznější webové stránky a mobilní aplikace. Pavlína
5 Fabiánová, CNN Prima News. S
3 koncem roku přestanou fungovat kojenecké ústavy pro děti do tří let. Od ledna tak bude nutné najít pro ně opatrovnickou rodinu. Nově to prikazuje novela o ochraně dětí. Podle Ministerstva pr
0 áce a sociálních věcí budou mít všechny děti péči zajištěnou.
4 Česko bylo v Evropě jednou z posledních zemí, kde bylo možné děti do tří let do ústavu dávat. Kvůli oslavám Nového roku budou dříve zavírat obchody. Nejdéle z hlavních řetězců dnes nakou
5 píte v Albertu, Kauflandu a v Tescu. Otevřeno

08:35
0 budou mít do šesté hodiny večer. Hodinu předtím zavřou prodejny Lidlů, byly a Penny Marketu. Prodejci ale upozorňují, že mezi jednotlivými prodejny mohou být výjimky. Zítra, tedy na Nov
0 ý rok, pak budou všechny řetězce zavřené. Ve
1 větších městech bude ale možné využít dovozu potravin. V novém roce se výrazně zvýší minimální odvody živnostníků. Sociální pojištění se zvýší na 4759 korun měsíčně a zdravotní na 3143
5 korun. Podle ekonoma Lukáše Kovandy může navýšení způsobit, že spousta živnostníků ukončí svou činnost nebo odejde do tzv. šedé ekonomiky. Je to rána pro, řekněme, hlavně
0
4 právě podstatnou část živnostníků, kteří nyní budou platit daleko vyšší zálohy na pojistné. Řekněme si, že skutečně ta záloha na pojistné bude měsíčně činit v příštím roce řady
5

11/34

08:36
0 Živnostníků prostě 8 tisíc korun, takřka 8 tisíc korun. To je zhruba 60 procentní navýšení této měsíční platby oproti ještě roku 21. To znamená, tyto platby
0
1 narůstají opravdu výrazně rychleji než inflace a řada živnostníků může kvůli tomu odejít do té šedé ekonomiky nedaněné nebo už přejít do zaměstnaneckého poměru,
5
0 v podstatě podnikání, živnostenskou činnost ukončit. Takže toto je krok, který je velmi nesmlouvavý vůči živnostníkům a myslím si, že vláda mohla volit opatrnější postup, protože přece
0
4 jenom živnostníci i ti začínající, kterých se to týká často, tak jsou motorem nebo potenciálním motorem ekonomiky a už v těch uplynulých letech byli zatíženi drahými energiemi, inflací až až.
5

SEKCE: Zpravodajství
KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

22. Konec roku přinese jedinečný úkaz. Polární záře může být z Česka viditelná už dnes

10:52 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • [ZDROJ:](#) [Globe24.cz](#) - Domov • [AUTOR:](#) Libor Novák • [SUPERTÉMA:](#) Fakulty a ústavy • [TÉMA:](#) Fyzikální ústav v Opavě

[SENTIMENT:](#) Pozitivní | Neutrální | Negativní

Poslední den roku 2024 by mohl přinést mimořádný nebeský úkaz – polární záři viditelnou z České republiky.

Důvodem je silná sluneční erupce, která na Zemi vyslala oblak nabitých částic. Podle astronoma Petra Horálka z **Fyzikálního ústavu** v **Opavě** by částice mohly zasáhnout naši planetu během silv estrovského večera, což by vytvořilo podmínky pro tento vzácný úkaz, uvedl server TN.cz.

Americký Národní úřad pro oceány a atmosféru (NOAA) uvedl, že na Slunci proběhla erupce až třídy G3, což je dostatečně silné na to, aby polární záři bylo možné pozorovat i v nižších zeměpisných šířkách, včetně Česka. Přestože je modelování slunečního větru složité a výskyt polární záře nelze zcela zaručit, šance na její pozorování zůstává reálná.

Zájemci o pozorování by měli zaměřit na místa s minimálním světelným znečištěním a výhledem k severnímu obzoru. Ideální jsou venkovské oblasti daleko od městského osvětlení. Aktuální informac e o viditelnosti polární záře lze nalézt na specializovaných webech, které sledují aktivitu slunečního větru v reálném čase.

Polární záře není v Česku zcela běžná, ale rok 2024 byl na tento úkaz výjimečně bohatý. Již v květnu lidé pozorovali silnou polární záři napříč republikou, což mnohým přineslo zážitek, který si dříve spojovali pouze se severskými zeměmi.

Pokud by se polární záře nakonec neobjevila, na silvestrovské obloze je jistým nebeským objektem planeta Venuše. Tato „Večernice“ je nyní nejjasnějším objektem na obloze po Slunci a Měsíci. P odle astronoma Horálka je Venuše snadno viditelná už za soumraku nad jihozápadním obzorem, a to i z míst s městským osvětlením.

„Venuše je nepřehlédnutelným objektem, který na silvestrovskou oblohu přinese krásu a jistotu. Pro milovníky astronomie je to ideální příležitost zakončit rok pozorováním vesmíru,“ uvedl Horálek.

Bez ohledu na to, zda se polární záře objeví, či nikoli, silvestrovská obloha nabízí fascinující příležitost k rozjímání a obdivování krás nočního nebe. Stačí si jen najít klidné místo, teple se obléci a ne chat se unést jedinečnými úkazy, které nám vesmír nabízí.

SEKCE: Zpravodajství
KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

23. Zprávy (automat)

12:05 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Rádio](#) • [ZDROJ:](#) ČRo - Sever - Zprávy (automat) • [AUTOR:](#) ČRo - Sever • [SUPERTÉMA:](#) Fakulty a ústavy • [TÉMA:](#) Fyzikální ústav v Opavě

[SENTIMENT:](#) Pozitivní | Neutrální | Negativní

12:01
0 areál za téměř 30 milionů koupila a chystá jeho přestavbou práce Zatím nezávislá starostka Zuzana mendlová odhaduje na 100 milionů kg část těch nákladů by se umožilo i s prodej u dalších
0 nemovitostí jsou to vlastně
1 velké Zahradách takže ty se dají použít i na bydlení a potom samozřejmě z dotací obec by podle starostky mandlové mohla použít i úvěr od Národní rozvojové banky přesnou cenu úpravě ko
5 mplexu bude znát
3 po vytvoření plánu na přestavbu v pořadí 11:00 Novoroční cyklojízdu mostem připravují tam i cyklisté účastníci si mohou vybrat z několika tras podle náročnosti podle organizátorů musí mít p
0 ovinnou výbavu taďy cyklistickou
4 přílibu na osvětlení jezdcí mladší 18 let mohou jet jen za doprovodu zodpovědné osoby Novoroční jízdy je před klubem bikemax v ulici Jana Evangelisty Purkyně v Mostě čas srazu pro účastní
5 ky ve 13:00 jízda odstartuje

12:02
0 pět minut před půl druhou odpoledne cíl společný pro všechny trasy je na místě startu kde účastníci dostanou zdarma občerstvení akce se bude podle organizátorů konat i za nepříznivého po
0 časi z Mostu Jan Beneš Český rozhlas supermarket
1 a další obchody dnes zavřou dřív zákon jím sice prodej na Silvestra nezakazuje i tak ale většina z nich otevírací dobu zkrátí nejčastěji do 16 až 18 hodin obchodníci čekají větší zájem o nákup
5 y hlavně alkoholu
3 pečiva a dalšího zboží spojeného s oslavami konce roku lidí se tak budou chtít před zásobovat Zítřa totiž zůstanou prodejny nad 200 metrů čtverečních zavřené úplně výjimku budou mít provo
0 zovny na nádražích letišťích a v nemocnicích
4 ale taky čerpací stanice a lékárny obchody znovu otevřou ve čtvrtek v Česku dnes Nejspíš bude možné pozorovat polární záře podle Petra horálka z **fyzikálního ústavu** v **Opavě** by měla b
5 ýt viditelná v druhé

12:03
0 polovině dne jestli se úkaz na obloze opravdu objeví ale zatím není úplně jisté počasi ve většině území čekejte dnes mrznoucí mlhy ojediněle slabé sněžení v polohách nad 700 m nad mořem
0
1 a ojediněle i jinde polojasno nebo jasno nejvyšší denní teploty -4 až mínus jeden stupeň nad 700. metry nad mořem 4 až 7 stupňů výstraha před náledím platí v části severu Čech a dnes odpo
5 ledne a o
3 půlnoci pak v části Ústeckého kraje tak i před silným větrem Český rozhlas Sever rádio vašeho kraje
0
4 Zelená vlna Českého rozhlasu sever komplikace čekejte v jiřkovské ulici mezi Jiří kovem a rumburkem na silnici 261 po střetu osobního vozu se srnou

SEKCE: Zpravodajství
KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

24. Zprávy (automat)

12:07 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Rádio • **ZDROJ:** ČRo - Zlín - Zprávy (automat) • **AUTOR:** ČRo - Zlín • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

12:01

alkoholu řeší i zranění při potyčkách nebo podchlazení pokud někdo usne venku jak mají lidé postupovat pokud to někdo s alkoholem takzvané přezně v popisuje bothová pokud tam na prvn
í pohled jde o silnou intoxikaci tak zavolat na linku 155
snažit se toho člověka otočit na bok aby tam nedošlo za dušení zvratky a určitě s ním zůstat právě až do našeho příjezdu a každopádně na telefon bude operátorka naše která bude hradit co t
en dotyčný má dělat dnes platí ve Zlíně
a Otrokovicích mimořádné jízdní řády jedí se podle nedělního režimu s večerním omezením některé spoje v pozdějších večerních hodinách už podle mluvčího dopravní společnosti zlín-otrokovi
ce cotta nepojedou vůbec v Brně budou linky MHD
jezdit až do 8:00 večer podle jízdních řádů soboty a neděle v pozdějších hodinách je nahradí noční autobusové linky podrobnosti najdou cestující přímo na zastávkách Češi a Slováci dnes

12:02

společně oslaví silvestra na velké javořině na Hraniční Hoře v Bílých Karpatech se oba národy v poslední den roce setkávají už několik desítek let ve 13:00 si účastníci společně zazpívají čas
kou i Slovenskou státní hymnu a zapálí vatru
Přátelství pokračuje vedoucí informačního centra Ve stráni na uherskohradištsku Barbora Macková což je jediná pod velkou javořinu z té slovenské strany bude vařit kapustnicu každoročně t
o takto připravuje
a myslím si že bude určité i nějaký svařáček vždycky mají takovou polní kuchyně připravenou a tam to všechno ohřívají a vaří pro návštěvníky Česko dnes Nejspiš bude možné pozorovat polá
rní záři podle Petra Horálka z **fyzikálního ústavu**
v **Opavě** by měla být viditelná v druhé polovině dne jestli se úkaz na obloze opravdu objeví ale zatím není úplně jisté počasí mezin ském kraji a na jižní Moravě dnes

12:03

čekáme v nížinách a údolích převážně zataženo nízkou oblačností a mrznoucí mlhy ve vyšších polohách jasno nebo skoro jasno mlhy se mohou během odpoledne mít i částečně rozpouštět n
ejvyšší odpolední teploty minus dva až plus čtyři stupně pak bude
slabý vítr jižních směrů tlaková tendence bude mít setrvalý Stav nebo slabý Vzestup během dne přechodně slabý až mírný pokles rozptýlové podmínky budou většinou nepříznivé a biozátěž d
nes Střední
Zelená vlna doprava aktuálně mějte na
dálnici D1 v úseku mezi 130 A 189km je snížena viditelnost kvůli mlze nezapomeňte tedy na správné svícení šťastné cesty přeje Jitka únava Zelená vlna

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Zprávy (automat) (ČRo - Brno - Zprávy (automat), Fyzikální ústav v Opavě);

TNbiz.cz

25. Silvestrovský teplotní paradox. Nejtepleji bude tam, kde byste to nečekali

12:08 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Internet • **ZDROJ:** Tnbiz.cz - Články • **AUTOR:** NEZNÁMÝ • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) přinesl detailní předpověď na silvestrovskou noc. Teploty se budou pohybovat mezi -6 a 4 stupni Celsia. Paradoxně ale lidem může být mnohem tepleji tam, kde teploměr bude ukazovat nižší teploty. Svou roli totiž sehraje silný vítr.

O silvestrovské noci má podle meteorologů přetrvávat inverzní počasí, a to hlavně na Moravě a v severních Čechách, kde se k tomu přidají mrznoucí mlhy nebo nízká oblačnost. Jiná situace ale bude na horách, kde má být jasno nebo polojasno.

Co se týče teplot, ty se budou pohybovat v poměrně širokém rozmezí. "Kde bude jasno a slabý vítr nebo bezvětří, bude kolem -6 °C, kde bude více foukat, může být i kolem 4 °C," předpovídají meteorologové.

Vítr ale může způsobit, že teploty budeme vnímat opačně. "V místech se silnějším větrem může být při kladných teplotách paradoxně pocitově chladnější, než v místech s bezvětřím a teplotami zápornými. To docela dobře vyjadřuje tzv. pocitová teplota, která v sobě zahrnuje jak teplotu, tak rychlost větru," vysvětlil ČHMÚ.

Kde bude jasná obloha, může být vidět polární záře. "Na Slunci došlo k sérii erupcí, z nichž minimálně jedna vyvrhla k Zemi plazmatický oblak nabitých částic. Ten by měl zasáhnout Zemi v průběhu u silvestrovských večerních hodin," popsal astronom z **Fyzikálního ústavu v Opavě** Petr Horálek s tím, že dopředu je velmi těžké určit, zda bude opravdu vidět.

Inverzní počasí rozdělí Česko. Čtvrtek bude zlomový den, varuje ČHMÚ. Podívejte se na pondělní reportáž TV Nova:

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Silvestrovský teplotní paradox. Nejtepleji bude tam, kde byste to nečekali (TN.nova.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě);

Hanácká DRBNA

26. Po šesti letech bude příští rok možné pozorovat úplné zatmění Měsíce

12:24 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Internet • **ZDROJ:** Hanácká drbna - Zprávy • **AUTOR:** Elmira Taliřová • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

V roce 2025 bude v Česku po dlouhé době možné pozorovat úplné zatmění Měsíce. Podle Petra Horálka z **Fyzikálního ústavu v Opavě** nastane na začátku září. Kromě toho budou vidět také meteorické roje, četné planetární konstelace, dva vzácné zaskryty planet Měsícem a i možné polární záře viditelné z našeho území.

Úplné zatmění měsíce bude možné vidět 7. září. Jde o vůbec první úplné zatmění viditelné z České republiky od ledna roku 2019 a poslední až do prosince roku 2028.

„Toto poměrně dlouhé úplné zatmění uvidíme v neděli ve večerních hodinách hned po západu Slunce. Podmínky k jeho pozorování se budou velmi lišit podle polohy pozorovatele na území Česko a Slovenska. Lépe bude pozorovatelné na Slovensku (čím více na východ, tím lépe), neboť během východu Měsíce už bude probíhat pokročilá fáze zatmění,“ uvedl Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu v Opavě** na webu Astrofyzikální progresy z Opavy.

V roce 2029 se pak můžeme těšit na dvě úplná zatmění Měsíce.

Téměř po celý rok bude opět možné sledovat také polární záři, a to hned několikrát. „Největší šance jsou na jaře a na podzim, ale i v ostatních měsících je dobré být na pozorování, sledovat sluneční aktivitu a ní i aurorální monitory, které nám mohou pomoci s odhadem, či se zrovna v nejbližším období nějaká polární záře na obloze neukáže,“ uvedl astrofyzik.

Téměř pravidelně každý kalendářní rok začíná z astronomického hlediska jedním z nejbohatších meteorických rojů Kvadrantidami. Roj je aktivní v období přibližně od 1. do 10. ledna.

Hned na začátku roku, v sobotu 4. ledna, bude také možné sledovat poměrně vzácný úkaz, kdy Měsíc zakryje planetu Saturn. „Podívaná je to přitom především pro majitele dalekohledů, neboť při pohledu přes dalekohled nebude náš kosmický soused zakrývat jen samotnou planetu, ale i její prstence, které pouhýma očima nevidíme,“ vysvětlili astrofyzikové.

V sobotu 29. března by měly být podle odborníků velmi dobré pozorovací podmínky při částečném zatmění Slunce. Celý úkaz potrvá přibližně hodinu a půl.

Nejoblíbenější a nejčastěji sledovaný meteorický roj Perseid nebude mít podle odborníků v roce 2025 úplně příznivé podmínky k pozorování, i tak je ale bude možné při troše štěstí zachytit. Maximu m roje vychází v roce 2025 na noc z 12. na 13. srpna. Perseidy se ale vyplatí pozorovat zejména v týdnech před maximem, tedy přibližně od 1. srpna 2025, a to vždy v časných ranních hodinách. Ne jvíce meteorů je vždy vidět ráno mezi půlnocí a 5. hodinou ranní.

Posledním pravidelným meteorickým rojem bude v roce 2025 Geminid. Nejvíce jich bude možné spatřit v noci ze 13. na 14. prosince.

Na noční obloze mohou lidé zahlédnout pozoruhodné jevy ještě do konce letošního roku. V pondělí 30. prosince ve 23:27 se Měsíc octne ve fázi novu. V novoluní je jeho osvětlená polokoule kompletně otočená od Země, odkud je proto Měsíc neviditelný. Bezměsíčné zimní noci nahrávají k vyhlášení nejjasnějších hvězd noční oblohy poblíž slabé Mléčné dráhy v okolí majestátního souhvězdí Oriona. V jeho rameni leží načervenalé hvězda Betelgeuze, hvězdný červený obr na sklonku svého života, uvedl Horálek.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (2x), ústavu (2x), opavě (2x)

[Zpět na seznam](#)

27. Zprávy (automat)

13:05 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Rádio • **ZDROJ:** ČRo - Pardubice - Zprávy (automat) • **AUTOR:** ČRo - Pardubice • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

13:01
0 poplatky za popelnice v Pardubicích Chrudimí Ústí nad Orlicí ale taky v Lanškrouně a Moravské Třebové z menších měst na Pardubicku nezdražují Holice Přelouč Chvalatice nebo Lázně Boh
0 daneč všude tam dají lidé od ledna stejné částky jako nyní zbylé náklady na
1 likvidaci smíšeného odpadu Doplatí radnice z vlastních rozpočtů Ondřej Volf Český rozhlas Chrudim bude mít psi park oplocená plocha má sloužit pro volné venčení zvířat i jejich výcvik radnic
5 e ji chce nechat vybudovat v blízkosti letiště
0 psi park bude vybavený 10 překážkami a zázemím a pro návštěvníky v dopoledních hodinách ho mají využívat dobrovolníci kteří menší psi z Městského útulku odpoledne a večer pak bude ot
0 evřený pro veřejnost stavba
4 za 300Kč by měla být hotová v příštím roce z Chrudimí Josef Kopecký Český rozhlas to mi šly se Dnes koná tradiční dětský ohňostroj začátek je v 18:00 letos
5

13:02
0 jsi město celý rok připomínalo 200. výročí od narození slavného rodáka skladatele Bedřicha Smetany a jinak tomu nebude ani na Silvestra inspektoři české obchodní inspekce budou i dnes p
0 o celé zemi kontrolovat prodejce pyrotechniky
1 už v předchozích dnech zjistili několik porušení zákona Nejčastěji se jednalo o prodej pyrotechniky nezletilým nebo lidem kteří neměli potřebné oprávnění v Česku dnes nejspíše bude možné
5 pozorovat polární záře podle Petra Horálka z
0 **fyzikálního ústavu** v **Opavě** by měla být viditelná v druhé polovině dne jestli se úkaz na obloze opravdu objeví ale zatím není úplně jisté v poště pářka Nikola ogrodníková přerušila kariéru
3 čtyřiatřicetiletá
4 Bronzová Olympijská medailistka z Paříže oznámila na instagramu že je těhotná s přítelem Petrem vránou očekávají narození 1 společného dítěte na jaře českému svazu vicemistryně Evropy
5 z roku 2018 a řekla že se chce k atletice

13:03
0 vrátit v sezóně 2026 a ráda by startovala ještě na Olympijských hrách v Los Angeles 2028 počasí Pardubickém kraji dnes čekejte jasno až polojasno mistry zataženo
0 nízkou oblačnosti nebo mrznoucí mlhy nejvyšší denní teploty jeden až pět stupňů při nízké oblačnosti kolem mínus jednoho na horách tři až šest stupňů Celsia rozptýlové podmínky jsou dnes
5 mírně nepříznivé tlak slabě až mírně klesne aby
0 je na dvojce to je střední zátěž Český rozhlas Pardubice rádio vašeho kraje Zelená vlna Českého rozhlasu
0 Pardubice videomappingu je v Moravské Třebové až do 21 hodin zavřené náměstí t.g. Masaryka v tolik doprava ČEZ
5

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

28. Na Silvestra by mohla být viditelná polární záře

13:12 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

Internet • **ZDROJ:** QAP.cz (internetové noviny) - Články • **AUTOR:** NEZNÁMÝ • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě • **AKTUALIZOVÁNO:** 1x
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Silné sluneční erupce v průběhu neděle 29. a pondělí 30. prosince k Zemi vyhrlyly minimálně jeden plazmatický oblak, který by mohl dle odborníků způsobit polární zář. K vidění je navíc na obloze i planeta Venuše.

Silvestrovská noc by mohla přinést nebeskou podívanou. Nejedná se o ohňostroj, ale polární zář. Jasná bude také planeta Venuše, která je vidět už nyní na večerní obloze.

"Na Slunci došlo k sérii erupcí, z nichž minimálně jedna vyhrllila k Zemi plazmatický oblak nabitých částic. Ten by měl zasáhnout Zemi v průběhu silvestrovských večerních hodin a NOAA (Národní úřad pro oceány a atmosféru, USA) předpovídá geomagnetickou bouři až třídy G3, tedy s možností pozorovatelných polárních září i z našich zeměpisných šířek, a to s pravděpodobností od druhé poloviny dne 31. prosince, tedy na Silvestra," uvádí Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** Slezské univerzity v **Opavě**.

Zda opravdu k úkazu dojde, není zcela jisté – modelování slunečního větru je dle Petra Horálka velmi komplikované. "Zájemci by měli mít výhled k severnímu obzoru nerušený světelným znečištěním," říká Horálek.

Jistým úkazem je ale viditelnost planety Venuše. Ta je už nyní krásně pozorovatelná na večerní obloze jako nejjasnější nebeský objekt po Slunci a Měsíci. "Dá se spatřit už za soumraku nad jihozápadním obzorem jako nepřehlédnutelný nebeský objekt i z měst. Planeta zkrášlí jak silvestrovský večer, tak večery dalších dní i měsíců. Planeta bude v roce 2025 velmi častým aktérem při nebeských setkáních, tzv. konjunkcích, a to zejména s Měsícem ve fázi zpravidla úzkého srpku, ale i s jasnými planetami," dodává Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** Slezské univerzity v **Opavě**.

Foto ilustrační čtenář QAP

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (2x), ústavu (2x), opavě (2x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Na Silvestra by mohla být viditelná polární záře ([QAP.cz](#) (internetové noviny) - Články, Slezská univerzita v Opavě);

Noční obloha v roce 2025 nabídne několik jedinečných úkazů, na které lze vzpomínat po celý život. Oproti předchozímu roku bude bohatší zejména na sledování zatmění Měsíce a Slunce – čas tečných i úplného, které po mnoha letech bude viditelné i z území České republiky. Její obyvatelé pak mohou vyhlížet i polární záře a tradiční meteorické roje.

Co budeme moci pozorovat na obloze v roce 2025:

- Leden
- Březen
- Duben
- Červen
- Červenec
- Srpen
- Září
- Listopad
- Prosinec
- Prach z Halleyovy komety
- Polární záře

Meteorický roj Kvadrantidy (3. ledna)

Již zkraje nového roku bude možné sledovat jeden z nejbohatších meteorických rojů – **Kvadrantidy**. Podle Petra Horálka z **Fyzikálního ústavu** v **Opavě** je za hodinu možné spatřit šedesát až o smdesát meteorů. Experti doplňují, že proměnlivá frekvence maxima je šedesát až dvě stě meteorů za hodinu. Novoroční padající hvězdy jsou aktivní od 1. do 10. ledna a svého maxima dosáhnou v noci 3. ledna. Tentokrát by je neměl rušit svit **Měsíce**.

Měsíc zakryje planetu Saturn (4. ledna)

Leden bude na úkazy bohatý. Pouhého půl úhlového stupně bude dělit úzký měsíční srpek od **Saturnu**, když v sobotu 4. ledna 2025 lidé vyhlédnou večer z okna směrem k jihozápadu. Obě tělesa se k sobě postupně ještě více přiblíží. V 18:36 Měsíc planetu zakryje.

„Pozor, tento čas platí pro Brno, v České republice se liší plus minus o několik minut. Zajímavé je, že Saturn za Měsícem nezmizí „skokem“ – s ohledem na úhlový průměr planety bude za Sluncem přímo neosvětleným měsíčním diskem mizet celou minutu a půl. Úkaz bude sledovatelný pouhýma očima,“ poznamenal ředitel Hvězdárny a planetária Brno Jiří Dušek. Další šanci něco takového vi dět budou mít lidé až za 11 let.

Nejjasnější a nejbližší Mars (12. a 16. ledna)

Jelikož se rudá planeta přiblíží k Zemi na pouhých 95,7 milionu kilometrů, vzniknou ideální podmínky pro pozorování **Marsu**. O čtyři dny později se pak po dvou letech dostane do opozice ke Slunci , díky čemuž bude pozorovatelná celou noc a také nejjasnější. „Již malým dalekohledem bude možné spatřit některé povrchové útvary jako polární čepičku a tmavá povrchová údolí,“ sdělil Horálek. V první polovině roku dojde i k několika krásným setkáním Marsu a Měsíce.

Částečné zatmění Měsíce (14. března)

Zapadající úplněk nabídne pohled na částečné **zatmění Měsíce**. Jev bude pozorovatelný hlavně ze západních Čech. Pro lidi žijící více na východ bude sledování obtížnější, jelikož souputník bude zapadat ještě před zatměním. Kdo by chtěl pozorovat úplné zatmění, bude muset vycestovat na Pyrenejský poloostrov, Island nebo do Velké Británie či Irska.

Částečné zatmění Slunce (29. března)

O dva týdny později Češi spatří i částečné **zatmění Slunce**. Událost bude z našeho území viditelná po roce a půl. Podmínky by měly být příznivé. „Vše vypukne kolem 11:41, kdy se při pravém horním okraji Slunce objeví tmavá silueta Měsíce,“ nastínil Dušek. Při největším zákrytu „zmizí“ až 22 procent slunečního disku, což nejlépe uvidí obyvatelé severozápadních Čech. Celý úkaz potrv á přibližně jednu a půl hodiny.

K sledování i z pohodlí domova je nutné použít brýle s bezpečnostním filtrem nebo jinou ochranu očí. „Ještě obezřetnější buďte v případě, kdy se k pozorování zatmění rozhodnete použít dalekohled. Rozhodně není možné dívat se jím na Slunce přímo! Buď před objektiv dalekohledu umístíte k tomu určený speciální sluneční filtr anebo zatmění pozorujete metodou takzvané projekce, kdy si obraz Slunce dalekohledem bezpečně promítnete na bílé stínítko za okulárem,“ upozornil Dušek.

close info Zdroj: se svolením NASA/Bill Ingalls *zoom_in* Pohled na částečné zatmění Slunce s vrcholem Washingtonova monumentu.

Kdo by chtěl vidět, jak Měsíc Slunce zakryje až z 90 procent, měl by si rezervovat letenky do Kanady.

Meteorický roj Lyridy (21. dubna)

Každoroční **Lyridy** zpravidla nemají příliš vysokou aktivitu, obvykle je možné spatřit osmnáct meteorů za hodinu, přesto jsou však zajímavým úkazem viditelným po celé obloze. Pozorování by nem ělo ovlivnit světlo Měsíce. Odborníci radí, že nejlepší podmínky k sledování pouhýma očima jsou na vyvýšených místech daleko od měst. Meteorický roj je také vhodný k fotografování.

Prach z Halleyovy komety (6. května a 21. října)

Země prochází proudem ledových a prachových částic ze slavné **Halleyovy komety** dvakrát ročně. Na jaře se jedná o takzvané eta Akvaridy, zatímco na podzim se meteorickému roji říká Orionid y. Názyvy se odvozují od souhvězdí, ze kterých meteory zdánlivě vylétají. Dne 6. května mají být dobré podmínky pro pozorování a lze spatřit až deset meteorů za hodinu. Podzimní roj pak bude vidít elný 21. října.

Noční svítící oblaka (červen a červenec)

Unikátní letní jev souvisí s meteorickým prachem a rovněž kolísáním sluneční aktivity. Ta bude vysoká, což by mělo negativně ovlivnit výskyt **nočních svítících oblak**. Experti však odhadují, že po dobné jako v uplynulém roce bude aktivita častější vlivem uvolněného materiálu ze sopky Tonga z roku 2022.

close info Zdroj: se svolením Hvězdárny a planetária Brno *zoom_in* Noční svítící oblaka.

„Noční svítící oblaka vypadají při pohledu očima jako zářící pavučinky na obloze a někdy mohou nabídnout opravdu majestátní divadlo,“ sdělil Horálek.

Planetární přehlídka (červenec a srpen)

V létě vznikají i vhodné podmínky pro sledování okolních planet uspořádaných ve zdánlivé blízkosti, což vybízí k pořízení jedinečných fotografií. Ve dnech 20. a 21. července v brzkých ranních hodin ách je možné spatřit uskupení Venuše, Uranu, Měsíce a hvězdokup Hyády a **Plejády**. A 12. srpna se událost bude opakovat, tentokrát bude k vidění **setkání Venuše a Jupiteru** a také konjunkce Saturnu a Neptunu poblíž jasného Měsíce.

„Setkání Venuše a Jupiteru bude bez problémů pozorovatelné i bez dalekohledu, nízkou nad východním obzorem na pozadí hvězd souhvězdí Blíženců. Jejich úhlová vzdálenost bude menší, než je pr ůměr dvou měsíčních kotoučů (0,9 úhlového stupně). Takto těsná setkání jsou vzácnou příležitostí pozorovat dvě nejjasnější planety vedle sebe,“ poznamenal Dušek.

Další „divadlo“ planety předvedou hned 20. srpna, kdy se k sobě přiblíží Venuše, Jupiter, Měsíc, hvězdy Castor a Pollux a nad obzorem se objeví i Merkur.

Perseidy (12. srpna)

Planetární představení doplní i nejslavnější meteorický roj **Perseidy**. Vrchol má mít v nocích na 12. a 13. srpna. Podle expertů sice podmínky pro pozorování meteorů nebudou v roce 2025 nejvhod nější, ale daleko od měst s patřičným vybavením lze zahlédnout až třicet „padajících hvězd“ za hodinu.

close info Zdroj: ČTK/Š. David Becker via ZUMA Wire *zoom_in* Letní obloha nabídne koncem července delta Akvaridy, v srpnu pak budou vrcholit Perseidy.

Úplné zatmění Měsíce (7. září)

Z Česka bude po více než šesti letech viditelné úplné **zatmění Měsíce**, které bude i posledním do roku 2028 (další částečné pak nastane 28. srpna 2026). Poměrně dlouhé zatmění souputníka lze spatřit v neděli ve večerních hodinách (kolem půl osmé) hned po západu Slunce.

Měsíc bude podle Duška krásně červený. Tentokrát budou ve výhodě lidé žijící na východě země (ještě lepší podmínky vzniknou na Slovensku), jelikož pokročilá fáze jevu nastane již při východu M

ěsíce.

close info Zdroj: René Rudzan *zoom_in* Částečné zatmění Měsíce

Tenké Saturnovy prstence (září)

Po celé září bude dobře pozorovatelný **Saturn**. Nejlépe viditelný bude 21. září, kdy se dostane do opozice se Sluncem. Pomocí dalekohledů bude možné zahlédnout i **jeho prstence**, které díky skl onu osy Saturnovy rotace budou velmi tenké. Takto viditelné budou znovu až v roce 2038.

Největší superúplněk (5. listopad)

Měsíc při úplňku bude procházet takzvaným přizemím, čímž bude úhlově největší v celém roce. Rovněž to znamená, že bude o třicet procent jasnější než nejmenší úplněk v roce, díky čemuž září na tolik, že je možné při jeho svitu číst noviny. Díky optické iluzi bude při východu lidem připadat nesmírně velký, byť skutečnost je jiná.

„Jak uvádí Pavel Gabzdyl, rozdíl velikosti tohoto **superúplňku** oproti běžnému úplňku je stejný, jako když se vzdálenosti tři metrů sledujete padesátikorunovou mincí a dvacetikorunovou mincí. Navíc nemáte na nebi žádného srovnání. Mimořádně, v novodobé historii byl úplňkový Měsíc nejbližší Zemi 14. listopadu 2016 (356 509 km), tento rekord bude překonán až 25. listopadu 2034 (356 445 km),“ zmínil ředitel brněnské hvězdárny.

Meteorický roj Geminidy (13. prosince)

Posledním pravidelným meteorickým rojem roku jsou tradičně **Geminidy**, které patří mezi neaktivnější. Při vhodných podmínkách je za hodinu možné spatřit až osmdesát meteorů. Úkaz je nejlepší pozorovat v druhé polovině noci, kdy výhled na oblohu neovlivňuje měsíční světlo.

Polární záře

I v následujících dvanácti měsících lze očekávat nad územím České republiky **polární záře**. Podle ředitele brněnské hvězdárny Jiřího Duška se dá rok 2025 klidně nazvat i rokem polárních září. Ne lze však předpovědět, ve který den se ukáží. Vznikají totiž vlivem sluneční aktivity, respektive geomagnetických částic vyslaných vůči Zemi, a ani to není vždy zárukou, že se objeví. Experti jsou schopni upozornit na výskyt záře zpravidla jen hodiny před jejím vznikem.

Zato ale už nyní mají pro všechny, kdo chtějí polární záře sledovat, návod jak na to. „Konkrétně z našich zeměpisných šířek můžete polární záře zahlédnout nad severním obzorem – nejlepší výhled míváme v rozmezí dvou hodin kolem půlnoci. Pokud budete mít to štěstí, připomenou vám světlá oblaka či osvětlené nebe nad vzdáleným městem, charakteristické červené skvrny nebo nazelenalé závěsy se totiž objevují pouze vzácně. Polární záře zabírá oblast o rozloze až několika desítek stupňů, někdy je viditelná jenom pár minut, jindy více než hodinu, její vzhled se každopádně mění přímo před očima. Největší šanci samozřejmě máme za dlouhých, bezměsíčních nocí, neusínaných umělým světlem. Snazší je sledovat tento úkaz pomocí fotoaparátu, klidně v mobilu. S delší expozicí jednoduše posbíráte více světla a zobrazíte tak slabé polární záře neviditelné očima,“ poradil Dušek.

close info Zdroj: Lukáš Longe *zoom_in* Polární záře v ČR.

SEKCE: Deníky

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Průvodce rokem 2025 Vesmírné úkazy 2025: Z Česka lidé uvidí zatmění Slunce a Měsíce či polární září (**Deník.cz - Bruntálský a krnovský deník**, Fyzikální ústav v Opavě);

[Zpět na seznam](#)

BLESK 30. Úchvatná silvestrovská noční obloha: Objev se v Česku polární záře?

14:05 | 31.12.24 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • **ZDROJ:** Blesk.cz - Články • **AUTOR:** hpe - • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě • **AKTUALIZOVÁNO:** 1x
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Během silvestrovské noci nás čeká působivá podívaná. Na obloze by měly být viditelné vzácné astronomické jevy. Jedním z nich je i takzvaný zimní šestiúhelník. Měsíc tentokrát zůstane skrytý.

Již v noci na Silvestra, konkrétně ve 23:37, dosáhl Měsíc fáze novu, a tím pádem zmizel z oblohy. Bez měsíčního svitu bude tak obloha doslova poseta těmi nejjasnějšími hvězdami. „**Bezměsíčné zimní noci totiž nahrávají pozorování nejjasnějších hvězd noční oblohy poblíž slabé Mléčné dráhy v okolí majestátního souhvězdí Orionu,**“ informuje Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu v Opavě**.

Slunce také zasáhla erupce, která vyvrhla k zemi plazmatický oblak nabitých částic, který by měl zasáhnout zemi ve večerních hodinách. Astronom ale dodal, že je těžké určit, zda k úkazu skutečně dojde. Lidé ale mohou pozorovat i jiné zajímavosti na obloze.

Středem pozornosti se stane majestátní souhvězdí Orion. Ale to není zdaleka všechno... **Viditelný by měl být i známý astronomický útvar zvaný zimní šestiúhelník.** Tento úkaz, tvořený šesti nejjasnějšími hvězdami, je sice dobře viditelný i z měst, ale pokud se vydáte do přírody, naskytne se vám výrazně lepší podívaná.

Co nás čeká v roce 2025?

V následujícím roce, který už klepe na dveře, se můžeme těšit třeba na **meteorické roje, planetární konstelace, dva vzácné zákryty planet Měsíce, a dokonce polární září, kterou bude možno vidět i z našeho území.** Největšími lákadly budou částečné zatmění Slunce a po dlouhých letech i úplné zatmění Měsíce. „**Hned z kraje roku se dočkáme roje Kvadrantidy a vzácného zákrytu Saturnu Měsícem,**“ dodává Horálek.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

Aktuálně.cz 31. Dvaadvacet výjimečných. Osobností, které stojí za to znát, na fotkách Libora Fojtíka

08:21 | 01.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • **ZDROJ:** Magazin.aktualne.cz - Foto • **AUTOR:** dap, vot • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Institut tvůrčí fotografie
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Fotograf Libor Fojtík se ve svém výběru fotografií roku 2024 zaměřuje na portréty zajímavých lidí, se kterými se během poslední doby setkal. Na jeho snímcích tak najdeme kromě jiných například i sochaře Kryštofa Kinteru, rozhlasovou moderátorku Lucii Výbornou nebo brazilského skláče Ricarda Hoineffa žijícího v Česku (je to ten muž na titulní fotografii).

(5. díl seriálu Top foto 2024) - Kromě denního zpravodajství a reportáží se fotožurnalisté velice často setkávají ještě s jednou klíčovou disciplínou, a tou je portrét. Libor Fojtík se ve výběru zaměřil právě na něj. "Ve fotogalerii najdete portréty lidí, které jsem měl možnost v roce 2024 potkat a vyfotografovat. Jde o osobnosti různých povolání - jsou mezi nimi herci, umělci, spisovatelé, vědci i sportovci. Všichni jsou něčím výjimeční a spojuje je to, že je baví práce, kterou dělají," říká fotograf.

Do výběru portrétů Libor fojtík zařadil také tento snímek rozhlasové moderátorky Lucie Výborné. | Foto: Libor Fojtík / HN

"Nejde o nijak zvlášť umělecké fotografie, protože v rámci rozhovoru pro Hospodářské noviny, Aktuálně.cz nebo jiná média, pro která fotím, bývá na pořízení portrétu často jen několik minut. Tento výběr má však společné to, že jde o lidi, kterých si vážím a při samotném setkání mě lidsky obohatili. A focení s nimi mě také bavilo," konstatuje Fojtík.

O autorovi snímků:

Libor Fojtík (*1977) vystudoval **Institut tvůrčí fotografie** při Slezské univerzitě v Opavě. Fotožurnalistice se začal věnovat v roce 2008 v agentuře ISIFA. O rok později přešel do Hospodářských novin. Věnuje se především reportáží a dokumentu. Získal první cenu na mezinárodní fotosoutěži Frame 2010. Ve stejném roce vyhrál na Czech Press Photo kategorii Každodenní život a v roce 2014 získal třetí místo na soutěži Photo Annual Awards. Je také autorem několika knih. Jeho práci můžete sledovat také na webu liborfojtik.comnebo na Facebooku (facebook.com/fojtiklibor).

Top foto 2024

Seriál fotogalerií představuje autorské výběry snímků z letošního roku. Sestavují je fotografové, jejichž práce se objevuje na stránkách webu Aktuálně.cz i v jiných projektech mediálního domu Econ omia (např. v Hospodářských novinách). Mají při výběru vlastních snímků volnou ruku, mohou představit jak fotografie ze zpravodajství a reportáží, tak i volnou tvorbu. V seriálu se postupně objeví ti to autoři: Jakub Píhlal (27. 12.), Radek Vnenčák (28. 12.), Jan Jirkovský (29. 12.), Tomáš Vocelka (30.12.), Libor Fojtík (1. 1.), Honza Mudra (2. 1.), Daniel Poláček (3. 1.), Richard Horák (4. 1.), To máš Škoda (5. 1) a Magdalena Medková (6. 1.).

(5. díl seriálu Top foto 2024) - Kromě denního zpravodajství a reportáží se fotožurnalisté velice často setkávají ještě s jednou klíčovou disciplínou, a tou je portrét. Libor Fojtík se ve výběru zaměřil pr ávě na něj. "Ve fotogalerii najdete portréty lidí, které jsem měl možnost v roce 2024 potkat a vyfotografovat. Jde o osobnosti různých povolání - jsou mezi nimi herci, umělci, spisovatelé, vědci i spor tovcí. Všichni jsou něčím výjimeční a spojuje je to, že je baví práce, kterou dělají," říká fotograf.

"Nejde o nijak zvlášť umělecké fotografie, protože v rámci rozhovoru pro Hospodářské noviny, Aktuálně.cz nebo jiná média, pro která fotím, bývá na pořízení portrétu často jen několik minut. Tento výběr má však společné to, že jde o lidi, kterých si vážím a při samotném setkání mě lidsky obohatili. A focení s nimi mě také bavilo," konstatuje Fojtík.

Libor Fojtík (*1977) vystudoval **Institut tvůrčí fotografie** při Slezské univerzitě v Opavě. Fotožurnalistice se začal věnovat v roce 2008 v agentuře ISIFA. O rok později přešel do Hospodářských novin. Věnuje se především reportáží a dokumentu. Získal první cenu na mezinárodní fotosoutěži Frame 2010. Ve stejném roce vyhrál na Czech Press Photo kategorii Každodenní život a v roce 20 14 získal třetí místo na soutěži Photo Annual Awards. Je také autorem několika knih. Jeho práci můžete sledovat také na webu liborfojtik.comnebo na Facebooku (facebook.com/fojtiklibor).

SEKCE: Hobby

KLÍČOVÁ SLOVA: institut (2x), tvůrčí (2x), fotografie (2x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Dvaadvacet výjimečných. Osobnosti, které stojí za to znát, na fotkách Libora Fojtíka ([Magazin.aktualne.cz - Foto, Slezská univerzita v Opavě](#));

[Zpět na seznam](#)

32. Čechy uchvátila "hořící" obloha. Lidé si mysleli, že koukají na polární záři

TNbiz.cz

19:10 | 01.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • [ZDROJ](#): Tnbiz.cz - Články • [AUTOR](#): NEZNÁMÝ • [SUPERTÉMA](#): Fakulty a ústavy • [TÉMA](#): Fyzikální ústav v Opavě
[SENTIMENT](#): Pozitivní | Neutrální | Negativní

Obloha nad Českem zahálala ve středu odpoledne sytější rudá barva. Lidé nebeskou podívanou sledovali z Prahy, Královéhradecka nebo třeba z Brd. Nebeský úkaz mnozí vyfotografovali.

Novoroční nebe si pro Čechy připravilo neuvěřitelnou podívanou. Ve středu 1. ledna krátce před 17. hodinou se obloha zbarvila do sytější rudé barvy. Někteří se dokonce domnívají, že šlo o polární zá ři.

"To určitě musí být polární záře, tohle není normální. Nemusím na severní pól, vidím ji!" jásala paní Jana, která do redakce TN.cz zaslala fotografii z Prahy 4. Nebyla ale jediná, kdo se domnívá, že mohlo jít o polární záři.

"Posílám vám pár fotek zřejmě polární záře, která by měla být dneska u nás na obloze vidět," napsala paní Barbora, která uchvatnou nebeskou podívanou sledovala z Kadaně v Ústeckém kraji.

Rudě zbarvenou oblohu se podařilo vyfotografovat i redaktořům TN.cz, a to přímo na Barrandově, kde TV Nova sídlí. Fotografie do redakce ale lidé zaslali i z Brd nebo třeba z Královéhradecka.

O polární záři se ale nejednalo. "V Česku a na Slovensku nečekejte jasné záře jako v severských oblastech, obvykle jsou zaznamenatelné jen fotograficky a očima je těžké je spatřit," vysvětlili obec ně k polárním zářím odborníci z [Fyzikálního ústavu v Opavě](#).

Lidé tak na obloze zřejmě pozorovali sytější zbarvené červánky. Ty ostatně vznikají zejména po velmi silném větru. Právě v těchto dnech před ním varují meteorologové z Českého hydrometeorologick ého ústavu. Místy by mohl přesahovat rychlost 65 km/h.

Pokud vám hořící obloha unikla, nezoufejte. Rok 2025 si připravil i další nebeské podívané. V lednu má vrcholit jeden z nejbohatších meteorických rojů, v březnu dojde k částečnému zatmění Měsíc e a například na záři očekávají odborníci vhodné podmínky pro pozorování zvirfetikového světa.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Čechy uchvátila "hořící" obloha. Lidé si mysleli, že koukají na polární záři ([TN.nova.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě](#));

[Zpět na seznam](#)

33. Sestřih událostí roku 2024 města Opavy

polar

04:15 | 02.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • [ZDROJ](#): Polar.cz - Opavsko • [AUTOR](#): Yvona Fajtová • [SUPERTÉMA](#): Slezská univerzita v Opavě • [TÉMA](#): Slezská univerzita v Opavě
[SENTIMENT](#): Pozitivní | Neutrální | Negativní

Parkoviště na Masašské už není ostudou centra Opavy. Radnice ho nechala kompletně zrekonstruovat. Původně tady plánovala stavbu parkovacího domu. To ale nepovolili památkáři.

Parkoviště nově zdobí dva pásy zeleně, které tady kdysi nebyly. Vysazeno je v nich 12 vzrostlých stromů a stovky kvetoucích keřů.

V MŠ v Malých Hošticích pracovníci otevřeli novou třídu. Tu potřebovala delší dobu, aby mohla uspokojit všechny děti této městské části Opavy. Dosud je rodiče museli vozit do jiných mateřských škol ve městě.

Do knihovny města Opavy už nebude při každém dešti zatékat. Má totiž novou střechu a také fasádu, díky které získala původní vzhled z roku 1911, kdy byla postavena podle návrhu architekta Le opolda Bauera.

Rekonstrukci by v budoucnu měla projít i všechna okna, která jsou ve velmi špatném stavu.

Příjezd z Ostravy do Opavy bude hezčí. Opava se postará o úpravu dvou kruhových objezdů, i přesto, že ji nepatří. Jsou totiž v majetku Ředitelství silnic a dálnic a Moravskoslezského kraje.

Upraven bude také nový kruhový objezd u Komárova, který vidíte za mnou. Pokryjí ho kameny různých velikostí se spoustou suchomilných rostlin a na jeho vrcholu bude vysazeno několik vícekme nných stromů. S realizací se začne nejpozději na letos jaře.

Obchodní dům Breda se po letech mimořádně otevřel lidem. Na komentovaných prohlídkách se dozvěděli nejen jeho historii, ale také co s ním bude dál. Zájem byl obrovský.

Prohlídka končila na střeše budovy, odkud si lidé mohli vychutnat krásný výhled na město.

Opava patřila k nejvíce postiženým městům v MS kraji, které loni v září zasáhly ničivé povodně. Škody, které velká voda napáchala, se odhadují na miliardy korun. Poškodila mimo jiné budovy škol a školek, víceúčelovou halu, areál koupaliště, stadiony nebo městské sady a také domovy více než dvěma tisícům domácností.

V Opavě loni v listopadu slavnostně odhalili historicky první Kameny zmizelých. První tři patří rodině Müllerových. Grétě rozené Altschulové, jejímu manželovi Viktorovi a jejich dceři Soni. Všichni za hynuli v Osvětimi. Odhaleny byly u prodejny s barvami na ulici U Cukrovaru 2.

Na budoucí stavbě jižního obchvatu Opavy od léta probíhal archeologický výzkum. A přinesl vzácné objevy. Vedle velmi dobře dochovaných pozůstatků germánského osídlení z mladší doby římské byl velkým překvapením objev středověkého sídliště.

Naprostým unikátem je poutní láhev na vodu nebo cennější tekutinu, která se u nás v tak celistvém stavu našla vůbec poprvé.

Slezská nemocnice v Opavě loni slavnostně otevřela nadzemní tubusové koridory. Jejich stavba trvala déle než rok a přinesla komfort jak zaměstnancům, tak pacientům a návštěvníkům tohoto zdr avotnického zařízení. Do té doby pacienti k jednotlivým vyšetřením převáželi venkem bez ohledu na počasí.

Koridory měří bezmála 270 metrů a prozatím vedou do tří pavilonů. A to V, N a S. Spojovacím krčkem jsou pak spojeny i s pavilonem L.

Opavané si v prosinci připomněli jednu z vrcholných událostí loňských oslav 800 let města. Tou byl průvod Opava 800 Setkání věků, který natáčeli studenti **Slezské univerzity** a vytvořili z něj do kument, který se premiérově promítal v kině Mír.

Slavnostní průvod prošel městem 24. května.

Studenti oboru Multimediální techniky z průvodu natočili přes 20 hodin záznamu a sestříhali z něj 38 minutový dokument, na kterém pracovali téměř 3 měsíce.

Dokument Průvod Opava 800 Setkání věků je volně ke stažení na YouTube, takže se kdokoliv a kdykoliv na něj může podívat.

SEKCE: Kraje, Města a obce

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Sestřih událostí roku 2024 města Opavy (**Polar.cz - Opavsko, Slezská univerzita v Opavě**);

[Zpět na seznam](#)

TVBRNO1

34. Jindřich Štreit fotograf lidských duší

04:18 | 02.01.25

Originál Stáhnout

Internet

•

ZDROJ: Tvbrno1.cz - Články

•

AUTOR: Jan Kruba

•

SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy

•

TÉMA: Institut tvůrčí fotografie

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Jindřich Štreit patří beze sporu k nejvýznamějším žijícím fotografům naší epochy.

V listopadu roku 2024 proběhl v brněnské Barce komponovaný pořad Světlo mého srdce. **Jindřich Štreit**, významný fotograf v něm hovoří o své tvorbě. Před představením nám poskytl krátký rozhovor. Nejprve jsme chtěli vědět, proč se rozhodl pro dráhu fotografa.

“Prostě na vysoké škole mně oslovil jeden pan profesor s tím, že mi prodá fotoaparát. Když jsem přišel domů a řekl tatínkovi, ať mi dá čtyři stovky na fotoaparát, tak prohlásil, že mi teda dá ty čtyři stovky, ale musím mu slíbit, že nebudu 10 let kouřit. A tak jsem začal fotografovat,” uvedl **Jindřich Štreit**, fotograf.

Říká o sobě s úsměvem, že je narkomanem fotografie. Od začátku se věnoval dokumentární fotografii, a zůstal jí věrný po celý svůj život.

“Myslím si, že krédo umělce by mělo být- NASTAVIT ZRCADLO. Nastavit zrcadlo společnosti nebo problému, který ta společnost řeší buď pomalu a nebo vůbec. A to jsem se rozhodl, že se po kusím jít touto cestou,” vysvětlil **Jindřich Štreit**, fotograf.

Jindřich fotografuje bezdomovce, tělesně postižené, nevidomé. Nevyhýbá se ani tématům z vězení.

“Prostě věci, situace, lidí o kterých se málo mluví a nebo vůbec nemluví a které ta společnost pomalinku vytěsňuje, protože je moc nechce,” shrnul **Jindřich Štreit**, fotograf.

Jindřich Štreit ale fotí i zcela obyčejné lidi, avšak v neobyčejných momentech. I on sám bydlí na neobyčejném místě. Jeho dům stojí přímo u hradního příkopu.

“Ano, bydlím téměř na hranicích hradu Sovince,” prozradil **Jindřich Štreit**, fotograf.

Obec Sovinec patří do Moravskoslezského kraje. Ale k jihomoravské metropoli má také vztah. Profesní.

“V Brně jsem hodně fotografoval a stále jsem v kontaktu s Domem dětí, z Lužánek, s kterými hodně, dlouho spolupracuji. A kdy se samozřejmě také věnuji handicapovaným dětem a společně j sme mnohokrát vystavovali,” řekl **Jindřich Štreit**, fotograf.

“Hodně spolupracuji s Moravskou galerií,” dodal **Jindřich Štreit**, fotograf.

Na závěr jsme se zeptali: Co by vzkázal tatínkovi, dítěte toužícího po fotografickém přístroji?

“Tomu vřele doporučuji aby mu dal, co může nejvíc peněz, protože fotografování je to nejdůležitější hned po lásce. Protože, v tu chvíli jak vezmeš fotoaparát do ruky, tak začneš úplně jinak vnímat svět. Všímáš si detailů. Všímáš si lidi. A snažíš se je pochopit. A to je právě velký dar té fotografie,” dokončil **Jindřich Štreit**, fotograf.

My můžeme jen popřát, ať tento dar užívá ještě mnoho let, a učí nás koukat na svět svýma očima.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: jindřich (11x), štreit (11x)

[Zpět na seznam](#)

TVBRNO1

35. Divadlo Barka uvedlo komponovaný pořad významného fotografa Jindřicha Štreita

04:18 | 02.01.25

Originál Stáhnout

Internet

•

ZDROJ: Tvbrno1.cz - Články

•

AUTOR: Jan Kruba

•

SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy

•

TÉMA: Institut tvůrčí fotografie

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Komponovaný pořad Světlo mého srdce zaplnil brněnskou Barku nadšeným publikem.

Osoba Jindřicha Štreita dnes patří k absolutní špičce naší dokumentární fotografie. Kromě fotografování a výuky svou energii neúnavně věnuje již mnoho let na podporu různých sociálně zaměřených projektů. Ale pořad, který v pátek 22. listopadu uvedlo brněnské bezbariérové divadlo Barka je trochu jiný. Je věnován právě Jindřichu Štreitovi a jeho tvorbě.

“To je program který se jmenuje Světlo mého srdce. A to je program který dělám právě se dvěma hudebníky. Standa je kytarista, který skládá písničky k tomu, Vojta je akordeonista, který vlastně doprovází jeho písničky a je skvělý,” uvedl **Jindřich Štreit**, fotograf.

Spolupráce mezi Jindřichem Štreitem a Stanislavem Hyrákem trvá již mnoho let.

“Jindřicha obdivuji už asi třicet let.

Náhodou jsme se potkali před deseti lety a on, vlastně tehdy jsme provozovali jeden sociální podnik.

Protože já jsem taky písničkář olomoucký a on vlastně a když jsem měl nějaký koncert, jsme se potkali a Jindřich slyšel písničku, která byla zrovna o něm,” zavzpomínal Stanislav Hyrák, kytarista a písničkář.

A to byl takový začátek jejich spolupráce. Světlo mého srdce je putovní pořad, který navštěvuje různé sály České republiky.

“Byli jsme dva zpátky ve Zlíně, včera v Uničově, dneska jsme tad pak Pojedeme do Znojma, Praha a tak dále. Ale Brno jsme si vybrali cíleně. Protože Barka je vlastně taky divadlo které pomáhá lidem. Takže jsme se vobrovsky těšili a byli jsme rádi, že jsme dostali pozvání a, že tady prostě jsme,” vysvětlil Stanislav Hyrák, kytarista a písničkář.

“Já tady vyprávím o svých fotografiích.

Bude se promítat jednotlivé fotografie a k těm fotografiím budu mluvit. Jejich příběhy, můj život, jak jsou spojený právě s těmi fotografiemi,” představil **Jindřich Štreit**, fotograf.

Jindřich Štreit ve svých fotografiích zachycuje a zvěčňuje lidské duše v jednom pravdivém okamžiku.

“Ano, je to tak. My jsme vybrali takové fotografie, které jsou takové typické pro mně, takové abych mohl o nich vyprávět abych se mohl podělit s návštěvníky o pocity a zážitky, jsem měl,” přisvědčil **Jindřich Štreit**, fotograf.

18/34

Bylo možno vidět takový průřez autorovy dosavadní tvorby. Především fotografie zachycující silné okamžiky obyčejných lidí naší země.

“Ale jsou tam i fotografie z Francie, jsou tam fotografie z Japonska, prostě z e světa, kde jsem byl. Z Brazílie, prostě tak, jak jsem ten svůj život žil.” dokončil Jindřich Štreit, fotograf.

Možnost potkat se s Jindřichem Štreitem využilo mnoho zaujatých diváků. Večer to byl opravdu plný skvělých fotografií, poutavých vzpomínek a krásné hudby.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: jindřich (5x), štreit (5x)

Zpět na seznam

■

36. Ranní Plus (automat)

08:01 | 02.01.25

Originál

Stáhnout

Rádio

●

ZDROJ: ČRo - Plus - Ranní Plus (automat)

●

AUTOR: ČRo - Plus

●

SUPERTÉMA: Slezská univerzita v Opavě

●

TÉMA: Slezská univerzita v Opavě

●

AKTUALIZOVÁNO: 17x

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

07:24

0 Nejčastější, co tam máme, tak tam máme shyby, potom tam máme pěší přesun. Vysvětluje plukovník Malik s tím, že nové minimum pro vstup do armády znamená taky víc práce pro tělocviká

0 ře na útvarech. Právě oni se budou nováčkům více věnovat, aby

1 je dostali do kondice. Máme nakloněné i hlavní funkcionáře Armády ČR, kteří jsou vzory pro ty vojáky, jak by to mělo jako vypadat, co se týká fyzické kondice a co se týká materiálu. My v nás

5 edujících letech

3 od roku 25 až do roku 2031 připravujeme rozsáhlé investice v jednotlivých posádkách, co se týká materiálního vybavení posiloven. Nové fyzické testy jsou dalším krokem resortu obrany k ry

0 chlejším

4 náborům. Právě nedostatek lidí označil nedávno náčelník Generálního štábu Karel Řehka za strategický problém. Aktuálně slouží v české armádě asi 24000 vojáků z povolání. Podle strateg

5 kých dokumentů jich má být do roku 2030

07:25

0 o 6000 víc. Kateřina Gruntová, ČRo. V novém roce i v Česku uvidíme částečné zatmění Slunce, úplné zatmění Měsíce. Do kosmu zamíří další mise, která by měla přinést vzorky ze vzdálené pl

0 anetky. Připravili jsme

1 pro vás výběr vesmírných událostí na rok 2025. Úplné zatmění Měsíce je krásné v tom, že na ně dopadají cello zemní červánky tak, že chytne takový zvláštní načervenalý nádech. Úplné zatm

5 ění Měsíce u nás uvidíme 7. září večer, říká

3 Petr Horálek ze Slezské univerzity v Opavě. Zajímavé to bude i pro vědce. Při každém úplném zatmění Měsíce ten červený nádech nebo obecně ztmavení toho měsíce může být trochu ji

0 né. Je to způsobené špinou nebo nějakým zakalením v zemské

4 atmosféře. Čili každé další úplné zatmění Měsíce může být zajímavé právě pro meteorology nebo i klimatology. Mohou odhadnout aktuální stav zemského ovzduší. Během roku 2025 ale bude

5 rušno i na povrchu Měsíce. Lidská posádka jsem zatím stále ještě nezamířil,

07:26

0 za to je plánované přistání hned několika bezpilotních modulů, přibližuje šéfredaktor webu kosmonaut. X Dušan Majer. V rámci programu cel PS chce svůj Lendr k Měsíci vypustit hned několi

0 k firem, které mají smlouvu

1 s NASA, kdy v podstatě ta firma řekne, podívejte se, my letíme na Měsíc, přistaneme tam a nabízíme vám, že vám tam s sebou vezmeme vědecké přístroje nebo technologické demonstrátory

5 . Zatím je tedy hlavním zákazníkem v tomto

3 směru NASA, ale cílem je, aby těchto služeb využívaly i ostatní kosmické agentury, soukromé firmy, akademická sféra. Jedním z přistávacích modulů bude typ Nova-C od společnosti Intuitive

0 Machines. Stejný typ už jednou na Měsíci přistál.

4 To byl ten Lander, který přistál na Měsíci, ale zlomila se mu noha a on se pak překlopil. Takže bude zajímavé sledovat, jak se Intuitive Machines poučí. Jak to zvládnou tentokrát. Další adepti

5 na přistání na

07:27

0 Měsíci se jmenují blůe goust Modrý duch a blů mún neboli modrý měsíc. Některé z přístrojů, které na měsíc dopraví, se pravděpodobně budou věnovat i tzv. kosmickému počasí, hlavně části

0 cím a záření ze Slunce. I v roce 2025 totiž

1 bude pokračovat období vysoké sluneční aktivity, připomíná Petr Horálek. Takže se stále očekává, že bude docházet poměrně častým slunečním erupcím a dokonce některé z nich by mohly

5 být i nadále poměrně silné, díky čemuž by tedy mohlo docházet k

3 uvolňování plazmatických oblaků, které teda pokud zasáhnou Zemi, tak by mohly způsobit viditelné polární záře i z našeho území. To není nic neobvyklého, protože při každém slunečním max

0 imum těch polárních září zaznamenanelný z našeho území je poměrně hodně. Akorát

4 teď už žijeme v době, kdy si to můžeme zjistit dopředu a tím pádem nemusíme přijít o ty slabší. Na slunci se v tomto období také objevuje více skvrn. Můžeme je pozorovat pomocí speciáln

5 o filtru. Ten bychom si měli přichystat i 29. března,

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x), opavě (1x)

Zpět na seznam

■

37. Nový rok nad Českem rozjasnila polární záře. Vyvolala ji silná sluneční erupce

08:13 | 02.01.25

Originál

Stáhnout

Internet

●

ZDROJ: Cnn.iprima.cz - Články

●

AUTOR: Antonin Roos

●

SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy

●

TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

V části Česka byla ve středu večer k vidění polární záře. Nejideálnější podmínky ke sledování tohoto jevu měli obyvatelé Zlínského kraje, uvedli meteorologové Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) na síti X.

„Kdo máte jasnou oblohu, nad severním obzorem je viditelná slabá polární záře. Spíše fotograficky,“ uvedli meteorologové ve středu večer na X.

ČTĚTE DÁLE: Pár odložil do babyboxu v Libni „novoroční miminko“. Holčička dostala tradiční české jméno

Pozorování ve větší části republiky mohla podle nich komplikovat vysoká oblačnost. „Jasno je ale aktuálně třeba ve Zlínském kraji,“ napsali experti ve svém příspěvku.

Experti očekávali možný výskyt unikátního jevu nad českým územím již v úterý. Pozorování ovšem zhatily mlhy, které se během večera snesly na většinu Česka. „Na Slunci došlo v neděli k sérii eru pcí, z nichž minimálně jedna vyvrhla k Zemi plazmatický oblak nabitých částic,“ vysvětlil v úterý ve vysílání CNN Prima NEWS Petr Horálek z Fyzikálního ústavu v Opavě.

Polární záře patří mezi nejkrásnější přírodní úkazy na obloze. Celkem běžné jsou v polárních oblastech, kde jsou viditelné po celé obloze. V Česku bývají naopak obvykle velmi slabé. Nezkoušení poz orovatelé si je proto mohou splést se světelným znečištěním nebo červánky. Nad naším územím byl tento impozantní jev k vidění například minulý květen.

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT: Jak je to s pojištěním nového domu v záplavové oblasti? Odborník popsal, na co si dát pozor

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Nový rok nad Českem rozjasnila polární záře. Vyvolala ji silná sluneční erupce (Cnn.iprima.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě);

19/34

■

38. Na jakou školu chodila Agáta Hanychová? Výběr vysoké nepodcenila, chtěla fotit titulky magazínů

08:51 | 02.01.25

Originál

Stáhnout

Internet

● ZDROJ: Seznam.cz, a.s. - Médium Seznam

● AUTOR: NEZNÁMÝ

● SUPERTÉMA: Slezská univerzita v Opavě

● TÉMA: Slezská univerzita v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Někdejší rebelka Agáta Hanychová není jen podnikatelkou a influencerkou, ale také ženou studovanou. Bakalářský titul totiž získala na **Slezské univerzitě v Opavě**.

Narodit se do slavné rodiny, to může do showbyznysu otevřít vrátka. Původně se však Agáta Hanychová neviděla jako modelka - nebo snad II. vicemiss České republiky, kterou se stala v roce 2005. Pečlivě studovala na fotografku. Možná i proto je pro ni dnes tvoření sociálních sítí velká radost.

Říkalo se jí česká Paris Hilton, taková to byla rebelka, o které se psalo všude. „Nesnáším slovo rebelka. Ale nikdy jsem nebyla hodná holka. Ve čtyřech letech jsem kouřila špačky s kolotočářem Jin drou, ve druhé třídě mě chtěli dát do zvláštní školy, jak jsem byla živá. Vyhodili mě z několika středních škol. Zlobím furt stejně, jen vím, že jsou i jiné věci než řádění na večírcích,” řekla sama o sobě.

Přesto se dopracovala k úspěšnému studiu, a to na pražské Střední odborné škole umění a managementu, kde se věnovala fotografii, produkci, režii a kameře. V roce 2010 také úspěšně vystudovala obor Tvůrčí fotografie na **Slezské univerzitě v Opavě**, kde získala titul BcA. Pět let předtím se umístila jako II. vicemiss České republiky, což z ní udělalo známou osobnost, a měla tak blízko ke světu médií.

Objevovala se však nejen na titulcích všech možných magazínů, také ty titulky fotila. Pracovala například jako fotografa pro společenský lifestyleový čtrnáctideník **Story**, který ostatně vychází dodnes.

Agáta Hanychová je dodnes velmi populární celebritou

Dnes jsou její hlavní náplní fotografie pro vlastní sociální sítě, kam přidává příspěvky z běžného života. Sdílí tam také radosti i strasti rodinného života včetně milostných karambolů, soudních bojů o střidavou péči s bývalými partnery i četné reklamy, kterými si vydělává peníze. Není divu, že je jí tento svět blízký. Jejím tatínkem je reklamní režisér Jiří Hanych.

Na upřímnosti si zakládá už celé roky. Není tak výjimkou, že ve svých podcastech, které nahrává s kamarádkou Ornellou Koktovou, prozradí i pikantní detaily ze svého soukromého života. Například ad vztahy s bývalými partnery, hádky s maminkou Veronikou Žilkovou nebo četnost milostných hrátek se současným manželem Miroslavem Dopitou.

„Když budu hodná, tak mě nebude nikdo znát. Navíc nemůžu hrát hodnou, když taková nejsem. Většina missek pije a kouří, ale před fotografie si nedají víno a nezapálí si, protože musí reprezentovat. Mně to ale přijde trapný, přetvařovat se,” měla jasno už před lety.

Tomu svědčil i odvážný krok, když jako druhá vicemiss pozvala pro prestižní magazín Playboy. Ačkoliv neměla odhalit skoro nic, skutečnost byla jiná. V pánském magazínu se nakonec objevila i s odhalenými řadry. nadšená z výsledku ale zřejmě nebyla. „Playboy chci zažalovat. Ve smlouvě bylo napsáno, že na těch fotkách nebude nic vidět a já je musím schválit. Obešli mě a vyšly fotky, které bych nikdy nepustila,” řekla Agáta v roce 2007.

I tak nebyl tehdejší prezident soutěže Miloš Zápletal nadšený a Agátě dal podle smlouvy pokutu. O jakou částku se tehdy jednalo, se neví. Pověst rebelky ale tehdy stvrdila na jedničku.

Zdroj: iDNES.cz, ČSFD, super.cz

SEKCE: Blogy

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (2x), univerzitě (2x), opavě (2x)

[Zpět na seznam](#)

■

39. Česko na Nový rok okouznila polární záře. Zbarvená byla do červena

09:59 | 02.01.25

Originál

Stáhnout

Internet

● ZDROJ: Denik.cz - Články

● AUTOR: Tomáš Rosa

● SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy

● TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Polární záře byla překvapením na Nový rok pro mnoho obyvatel České republiky. V oblastech, kde výhled na podvečerní oblohu nezakrývala mlha, bylo prostřednictvím objektivů vidět červené zbarvení přírodního jevu. Lidé si však museli dávat pozor, aby úkaz nezaměnili s červánky.

Letošní první **polární záři** mohli lidé z Česka spatřit již 1. ledna v podvečerních hodinách. Astronomové i meteorologové na možnost výskytu jevu upozorňovali už v předchozích dnech, díky čemuž se na něj lovci září mohli připravit.

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) uvedl, že slabou polární září bylo možné spatřit nad severním obzorem. K jejímu pozorování však bylo nutné využít technologie, jako například fotoaparát y.

Polární záři bylo možné vidět již na Nový rok:

Komplikací rovněž mohlo být počasí. Kvůli mlze a vysoké oblačnosti bylo **úkaz** možné vidět jen na některých místech, kde dočasně převládala jasná obloha, jako například ve Zlínském kraji či v Krkonoších.

„Tohle jsem na Nový rok opravdu nečekal! Krásná polární záře nad Trutnovskem. Čekal jsem na ni od západu Slunce a vyplatilo se, i když byla zima,” uvedl na sociální síti X známý fotograf Lukáš Ronge.

Záře byla viditelná i z dalších míst Česka. Karolína Pšeničková ji zachytila v České Skalici, Josef Vytlačil v Lázních Bohdaneč a Jana Kotalová nad Kounovem v Orlických horách.

Lidé na sociálních sítích sdíleli fotografie rudě zbarvené oblohy i z dalších měst. Podle odborníků je však nutné si dávat pozor, aby si září nespletli se světelným znečištěním nebo sytě zbarvenými červánky, které vznikají po velmi silném větru. Právě v těchto dnech před ním varují meteorologové z ČHMÚ. Mistry by mohl přesahovat rychlost 65 kilometrů za hodinu.

Rok polárních září

Kdo neměl možnost vidět letošní první **polární záři**, nemusí zoufat. Podle ředitele brněnské hvězdárny Jiřího Duška bude letošek na vzácný úkaz bohatý. „Aktivita na povrchu Slunce dosahuje maxima, proto i v průběhu roku 2025 zcela jistě zahlédneme polární záře,” uvedl.

Nelze však předpovědět, ve který den se ukáže. Vznikají totiž vlivem sluneční aktivity, respektive geomagnetických částic vyslaných vůči Zemi, a ani to není vždy zárukou, že se objeví. Experti jsou schopni upozornit na výskyt záře zpravidla jen hodiny před jejím vznikem.

„Polární záře zabírá oblast o rozloze až několika desítek stupňů, někdy je viditelná jenom pár minut, jindy více než hodinu, její vzhled se každopádně mění přímo před očima,” sdělil Dušek.

Doplnil, že největší šance na spatření vzniká za dlouhých, bezměsíčních nocí v oblastech bez znečištění umělým světlem. Snazší je sledovat tento jev pomocí fotoaparátu, klidně v mobilu.

Bohatý leden na pozorování oblohy

V prvním letošním měsíci bude možné spatřit i další nebeské úkazy. Již 3. ledna se objeví jeden z nejbohatších meteorických rojů – Kvadrantidy. Podle Petra Horálka z **Fyzikálního ústavu v Opavě** je za hodinu možné spatřit šedesát až osmdesát meteorů. Ve stejný den dojde i ke konjunkci **Měsíce** s planetou **Venuše**. O den později pak Měsíc zakryje **Saturn**. Úkaz bude sledovatelný po uhlýma očima.

O týden později lze pomocí malého dalekohledu vidět nejjasnější a nejbližší **Mars**. V první polovině roku dojde i k několika krásným setkáním rudé planety a Měsíce. V půlce ledna se také na obloze setkají planety Venuše a Saturn.

Již 3. ledna je možné pozorovat vrchol meteorického roje Kvadrantidy:

SEKCE: Deníky

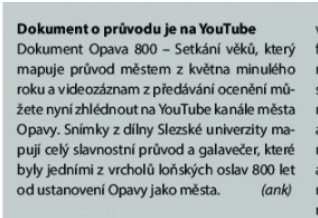
20/34

Hláška 40. Dokument o průvodu je na YouTube

12:40 | 02.01.25 Originál Stáhnout

Tisk **ZDROJ:** Statutární město Opava - Hláška, zpravodaj statutárního města Opavy **AUTOR:** (ank) **SUPERTÉMA:** Slezská univerzita v Opavě **TÉMA:** Slezská univerzita v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Dokument Opava 800 – Setkání věků, který mapuje průvod městem z května minulého roku a videozáznam z předávání ocenění můžete nyní zhlédnout na YouTube kanále města Opavy. Snímky z dílny **Slezské univerzity** mapují celý slavnostní průvod a galavečer, které byly jedním z vrcholů loňských oslav 800 let od ustanovení Opavy jako města.

SEKCE: Zpravodajství
PDF STRANA: 7

MUTACE: Opava

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x)

Hláška 41. Moderní výzvy lidstva s Vrchovským

12:50 | 02.01.25 Originál Stáhnout

Tisk **ZDROJ:** Statutární město Opava - Hláška, zpravodaj statutárního města Opavy **AUTOR:** NEZNÁMÝ **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy **TÉMA:** Fakulta veřejných politik
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Lednovým hostem cyklu Moderní výzvy lidstva, který pořádá Mendelovo gymnázium společně s **Fakultou veřejných politik (FVP)**, bude novinář, politik, divadelní publicista a kritik Ladislav Vrchovský. V aule **FVP** bude v pátek 24. ledna od 11.15 hodin hovořit na téma Etablovaná společnost a její role v současnosti. Beseda s následnou debatou, která je zdarma přístupná veřejnosti, bude přenášena i formou online streamu. Záznam bude poté ke zhlédnutí na YouTube kanále přednáškového cyklu Moderní výzvy lidstva. V anotaci k přednášce najdete zamyšlení: Současný svět je stále více polarizován, klesá význam tradičních politických stran, jsme svědky krize občanské společnosti, vzestupu populistických a nacionalistických politických stran a hnutí. Žijeme v éře dezinformací a zpochybňování demokratických hodnot, je ohrožena i demokracie jako forma vlády. Kudy vede cesta návratu k respektované parlamentní demokracii?

Ladislav Vrchovský se v roce 1948 narodil v Českých Budějovicích. Vyrůstal na Valašsku, v patnácti letech odešel na Ostravsko, kde působí dodnes. Kvůli veřejnému odporu proti vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa byl nucen pracovat v letech 1969–1989 jako horník, v listopadu 1989 se stal předsedou stávkového výboru OKD. V roce 1992 byl zvolen poslancem Federálního shromáždění za Občanské fórum, dnes působí ve Straně zelených. Od roku 1992 pracoval jako regionální žurnalista s orientací na kulturu, v současnosti se věnuje publicistice a divadelní kritice, spolupracuje s Českým rozhlasem a Českou televizí a také s internetovým kulturním deníkem Ostravan.

SEKCE: Kultura a vzdělávání
PDF STRANA: 19

MUTACE: Opava

KLÍČOVÁ SLOVA: fvp (2x), fakultou (1x), veřejných (1x), politik (1x)

Hláška 42. Pohlédněte do historie pomocí časové osy

12:50 | 02.01.25 Originál Stáhnout

Tisk **ZDROJ:** Statutární město Opava - Hláška, zpravodaj statutárního města Opavy **AUTOR:** NEZNÁMÝ **SUPERTÉMA:** Slezská univerzita v Opavě **TÉMA:** Slezská univerzita v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Loňský rok se nesl v duchu oslav významného jubilea 800 let od potvrzení městských práv. Aktivit bylo skutečně mnoho a v rámci jedné z nich došlo k obohacení webu Turistického informačního centra Opava o aplikaci Interaktivní časová osa.

Tato aplikace nabízí více než 100 záznamů, jejichž úkolem je poskytnout uživateli jednoduchou a přehlednou formou stručný vhled do dějin Opavy a průběhu jejích nejdůležitějších událostí. Zahrnuje i období od prvních písemných zmínek přes dobu slávy Opavy jako centra Slezska až po moderní události, jako je například založení **Slezské univerzity** nebo revitalizace městského centra. Nec hybí ani podrobnosti o významných stavbách nebo informace o osobnostech, které ovlivnily vývoj města.

Díky interaktivním prvkům lze jednotlivé události rozkliknout a získat podrobnější informace. Pokud by někomu nevyhovovalo 3D zobrazení, lze celé rozhraní přepnout do přehledného 2D. Aplikace je navíc propojena s Digitální badatelnou Zemského archivu v Opavě, která uživateli umožňuje přímý přístup k dalším podrobnostem, historickým dokumentům nebo unikátním fotografiím spojený mi s konkrétními událostmi.

Časová osa je nejen praktickou pomůckou pro obyvatele Opavy, kteří se chtějí dozvědět více o svém městě, ale také vítaným nástrojem pro turisty či studenty. Díky intuitivnímu rozhraní je přístupná širokému spektru uživatelů a umožňuje snadné objevování historie města v kontextu širších dějin regionu. Projekt byl spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

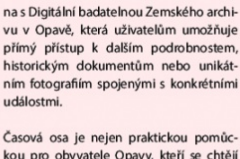
Pohlédněte do historie pomocí časové osy

Lošský rok se nesl v duchu oslav významného jubilea 800 let od potvrzení městských práv. Aktivit bylo skutečně mnoho a v rámci jedné z nich došlo k obohacení webu Turistického informačního centra Opava o aplikaci Interaktivní časová osa.

Tato aplikace nabízí více než 100 záznamů, jejichž úkolem je poskytnout uživateli jednoduchou a přehlednou formou stručný vhled do dějin Opavy a průběhu jejich nejdůležitějších událostí. Zahnuje období od prvních písemných zmínek přes dobu slávy Opavy jako centra Slezska až po moderní události, jako je například založení Slezské univerzity nebo revitalizace městského centra. Nechybí ani podrobnosti o významných stavbách nebo informace o osobnostech, které ovlivnily vývoj města.

Díky interaktivním prvkům lze jednotlivé události rozkliknout a získat podrobnější informace. Pokud by někomu nevyhovovalo 3D zobrazení, lze celé rozhraní přepnout od přehledného 2D. Aplikace je navíc propojena s Digitální badatelnou Zemského archivu v Opavě, která uživatelům umožňuje přímý přístup k dalším podrobnostem, historickým dokumentům nebo unikátním fotografiím spojeným s konkrétními událostmi.

Časová osa je nejen praktickou pomůckou pro obyvatele Opavy, kteří se chtějí dozvědět více o svém městě, ale také vítaným nástrojem pro turisty či studenty. Díky intuitivnímu rozhraní je přístupná širokému spektru uživatelů a umožňuje snadné objevování historie města v kontextu širších dějin regionu. Projekt byl spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

SEKCE: Kultura a vzdělávání
PDF STRANA: 20

MUTACE: Opava

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x)

[Zpět na seznam](#)

Novinky.cz 43. Polární záře, nebo jen červánky? Odborníci vysvětlují, co Češi na Nový rok viděli
13:31 | 02.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)
[Internet](#) • **ZDROJ:** Novinky.cz - Věda a školy • **AUTOR:** Filip Šára • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě • **AKTUALIZOVÁNO:** 1x
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Lidé v Česku si ve středu odpoledne prakticky nemohli nevšimnout, že oblohu zahallila výrazná načervenalá barva. Mnozí se radovali, že vidí polární záři, jenže tomu tak v tu chvíli nebylo. Aby to však nebylo zas tak snadné, vzácná polární záře se ten den nad naším územím rovněž objevila.

Jisté je, že středa byla pro pozorovatele oblohy skutečně výjimečná.

Dva nesouvisející úkazy

„Včera (ve středu) večer se postupně sešly dvě situace. Červené až nachové osvětlení oblačnosti při západu slunce způsobené specifickou meteorologickou situací bylo tak úchvatné, že si ho všiml asi každý. Zároveň asi hodinu poté se objevila polární záře, která je v naší zeměpisné šířce také především červená,“ vysvětlil pro Novinky Pavel Suchan z Astronomického ústavu Akademie věd ČR.

Foto: Tereza Blažková, Novinky

Červánky na Dobříšsku ve Středočeském kraji, fotografováno 1. ledna v 16:30 SEČ

„A tak si mnoho lidí myslelo, že polární záři viděli právě při západu. Polární záře byla ale viditelná jen velmi slabě a spíše pouze fotograficky,“ upřesnil astronom.

Nádherné, neskutečné červánky při západu slunce na Benešovsku v Posázaví.. pic.twitter.com/dC8jiBW58

— Daricha Moravcikova (@DMoravcikova) January 1, 2025

Foto: Jaroslav Soukup

Večerní obloha na Nový rok u středočeské obce Hřebečnický

FOTO: Říjen přál astronomickým jevům. Lidé mohli pozorovat polární záři, kometu a superúplněk

Věda a školy

Jak dále pro Novinky upozornil popularizátor astronomie a fotograf Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** Slezské univerzity v **Opavě**, obloha byla ve středu odpoledne plná řídké vysoké oblačnosti, na které červánky vznikají nejlépe.

Foto: Zdeněk Bardon

Polární záře na širokoúhlém záběru z Jaroměře 1. ledna 2025 v 18:30 SEČ

Foto: Planetárium Ostrava

Obloha nad Ostravskem 1. ledna 2025 v 18:30 SEČ, slabší polární záře je patrná nad severozápadem.

Po setmění pak tedy shodou okolností vznikla i polární záře, která ale s červánky vůbec nesouvisí. „Vzniká vysoko v atmosféře, mnohem výše než zmíněná oblačnost, a to jako důsledek vybíjení energie při srážkách částic uniklých ze Slunce a interagujících se zemskou atmosférou,“ popsal Horálek, který sám nyní polární záři fotograficky zachytil z území Slovenska.

Foto: Petr Horálek

Polární záře během silvestrovské noci nad slovenskou Oravskou Lesnou

Zmínil, že lidé si červánky s polární září pletli i z toho důvodu, že na záři se dopředu upozorňovalo – kvůli sluneční aktivitě se totiž skutečně dala očekávat, byť její předpovídání je vždy nevyzpytatelné.

Dočkáme se na Silvestra polární záře? Sluneční erupce vystřelila k Zemi oblak částic

Věda a školy

Nakonec jsme se jí ale opravdu dočkali a upozornil na ni i Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ).

! ! Kdo máte jasnou oblohu, nad severním obzorem je viditelná slabá polární záře. Spíše fotograficky.

Situaci komplikuje od severozápadu vysoká oblačnost. Jasno je ale aktuálně třeba ve Zlínském kraji.

Snímky od Uherského Brodu (Alžběta Chovancová) a Rohovládova Bělá (Veronika... pic.twitter.com/C1skf4aVB)

— Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) (@CHMUCHMI) January 1, 2025

„Polární záře je navíc vidět až za tmy, zatímco červánky na počátku soumraku (nebo ráno),“ doplnil Horálek.

Silné erupce na Slunci mezi 29. a 30. prosincem každopádně přinesly nádhernou podívanou na noční obloze, která se nejprve projevila během silvestrovské noci. Jak popisuje Česká astronomická

společnost na svém webu, nejsilnější geomagnetická bouře však nastala poté, co dorazila další vlna částic 1. ledna kolem 18:30 SEČ.

Pozorování nicméně na mnoha místech v republice komplikovala oblačnost, a tak mnozí o tento jev přišli. Anebo si užili „jen“ červánky.

Foto: Tomáš Photonic Bajer

Polární záře, vyfotografovaná 1. ledna 2025 před Centrální kopulí historické části ondřejovské hvězdárny

Polární záře

Polární záře je souhrnný název pro světelné úkazy nastávající ve vysoké atmosféře ve výškách nad 80 km, nejčastěji kolem 100 km, někdy ale dosahují až do výšky několika set kilometrů. Jsou výsledek poruch v magnetosféře Země způsobených slunečním větrem. Výraznější polární záře vznikají v důsledku vyšší rychlosti slunečního větru z koronálních děr na Slunci a tzv. výronů koronální hmoty - ty způsobují geomagnetickou bouři, jejímž důsledkem pak vzniká polární záře.

Na Slunci se konkrétně tvoří vlivem nerovnosti v magnetickém poli skvrny. U nich vznikne jedna masivní protuberance (erupce). Mrak částic slunečního větru tvořený protony, elektrony a alfa částicemi letí vesmírem, a pokud se na cestě setká s magnetickým polem Země, tak jej pole většinu odrazí dál do vesmíru, ale část ho zachytí a stáčí po spirálách směrem k zemským magnetickým pólům. Tam sluneční vítr interaguje s atmosférou a vzniká polární záře. Jde o jeden z hlavních jevů vesmírného počasí.

Záře nad Českem

Běžně se vyskytuje v polárních oblastech (jižní záře - aurora australis, severní záře - aurora borealis), zatímco ve středních zeměpisných šířkách - tedy i u nás - a zejména v tropech jen výjimečně.

V ČR to podle odborníků bývá většinou v rozmezí dvou až tří let. V severovýchodních zemích jsou polární záře viditelné po celé obloze, ale v tuzemsku jsou nevysoko nad severním obzorem, takže si je nezkoušený pozorovatel může splést se září nějakého vzdáleného města.

Vrcholí Kvadrantidy

Za připomenutí ještě stojí, že téměř pravidelně každý kalendářní rok začíná z astronomického hlediska jedním z nejbohatších meteorických rojů: Kvadrantidami. Roj, jehož mateřským tělesem je trochu netradiční planetka 2003 EH1 (nikoli kometa), je aktivní v období přibližně od 1. do 10. ledna.

Vrchol aktivity roje lze letos pozorovat v noci z pátku 3. na sobotu 4. ledna, přičemž maximum nastane už 3. ledna v 16 hodin SEČ.

Foto: Petr Horálek

Maximum meteorického roje Kvadrantidy v lednu 2020 nad Oravskou Lesnou na Slovensku

Radiant roje, tj. místo, odkud meteory na obloze zdánlivě vylétají, nacházející se v již neexistujícím souhvězdí Zedního kvadrantu (zrušeno roku 1922), tedy v dnešním souhvězdí Pastýře, bude vysoko nad severovýchodním obzorem právě až ve druhé polovině noci – 4. ledna mezi půlnocí a šestou hodinou ránní, kdy zároveň nebude rušit Měsíc.

Saturn se v sobotu schová za Měsíc

Ještě tento týden v sobotu se na večerní obloze schýlí k další pozoruhodné a poměrně vzácné nebeské podívané: Měsíc zakryje planetu Saturn. Podívaná je to přitom především pro majitele daleko hledů, jelikož při pohledu přes dalekohled nebude náš kosmický soused zakrývat jen samotnou planetu, ale i její prstence, které pouhýma očima nevidíme.

Už za soumraku se 4. ledna budou obě tělesa na nebi k sobě postupně přibližovat. Zákryt Saturnu nastane nad jihozápadním obzorem okolo 18:36 SEČ (pro Prahu, na různých místech ČR se bude čas lišit v minutách), přičemž Saturn v průběhu minuty a půl postupně zmizí za Sluncem přímo neosvětlenou částí Měsíce. Výstup Saturnu zpoza osvětlené části měsíčního kotouče se odehraje okolo 19:36 SEČ.

Foto: Petr Horálek/FÚ v Opavě/Stellarium

Průběh zákrytu Saturnu 4. ledna 2025 při pozorování hvězdářským dalekohledem

Předsilvestrovské novoluní následují vzácné nebeské úkazy

Věda a školy

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Polární záře, nebo jen červánky? Odborníci vysvětlují, co Češi na Nový rok viděli (Novinky.cz - Věda a školy, Slezská univerzita v Opavě);

[Zpět na seznam](#)

iROZHLAS

44. Meteorické roje, plné zatmění Měsíce i polární záře. Česko čeká v roce 2025 řada vesmírných úkazů

16:09 | 02.01.25 Originál Stáhnout

Internet • ZDROJ: iRozhlas.cz - Věda a technologie • AUTOR: ČTK • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

V pátek vyvrcholí meteorický roj Kvadrantid, maximum nastane 3. ledna v 16.00 středoevropského času. Podmínky po pozorování budou dobré. Začátek roku přinese také další astronomický úkaz, a to zákryt Saturnu Měsícem v sobotu 4. ledna večer. Podle Petra Horálka z Fyzikálního ústavu v Opavě, který o jevech informoval, je zmiňovaný zákryt vzácný.

Kvadrantidy jsou jedním z nejsilnějších meteorických rojů. Aktivní jsou prvních deset dní roku, tedy do 10. ledna. V ideálních podmínkách lze pozorovat až 120 meteorů za hodinu, přičemž letošní maximum je odhadováno na 60 až 80 meteorů za hodinu.

VIDEO: Nová kometa bude mít české jméno. Astronom ji objevil po rozbalení vánočních dárků

„Nejlepší pozorovací podmínky nastanou v noci ze 3. na 4. ledna, kdy radiant roje, ležící v souhvězdí Pastýře, vystoupá vysoko nad severovýchodní obzor,“ uvedl Horálek. Měsíc ve fázi úzkého srpku, který zapadne dříve večer, pozorování rušit nebude.

V sobotu 4. ledna 2025 večer nastane podle Horálka neobvyklý zákryt Saturnu Měsícem. „K zákrytu dojde přibližně v 18.36 nad jihozápadním obzorem, kdy Saturn postupně zmizí za neosvětlenou částí měsíčního disku,“ řekl Horálek. O hodinu později, kolem 19.36, se planeta znovu objeví z osvětlené části Měsíce.

„Obě tělesa budou v té době ještě asi deset stupňů nad západojihozápadním obzorem a úkaz tak bude možné sledovat i bez dalekohledu,“ dodal astrofyzik. Další zákryt Saturnu, který bude možné pozorovat na území Česka a Slovenska, se uskuteční až 9. prosince 2036.

Letos bude možné z České republiky pozorovat úplné zatmění Měsíce, bude první od ledna 2019. Rok 2025 nabídne i další zajímavé jevy na obloze - meteorické roje, četné planetární konstelace, polární záře i částečné zatmění Slunce.

SEKCE: Ostatní

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Oblohu v Česku rozzáří Kvadrantidy. Expert prozradil, kde meteorický roj sledovat (Blesk.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě);

[Zpět na seznam](#)

Č24

45. Rok 2025 na obloze: Zatmění Měsíce i Slunce, konjunkce planet a možná i polární záře

16:44 | 02.01.25 Originál Stáhnout

Internet • ZDROJ: ČT24 web - Články • AUTOR: Tomáš Karlík • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Letos bude možné z České republiky pozorovat úplné zatmění Měsíce, první od ledna 2019. Tento vzácný vesmírný úkaz nastane 7. září večer, další se očekává až na konci roku 2028. Rok 2025 nabídne i další zajímavé jevy na obloze – meteorické roje, četné planetární konstelace, zakryty planet Měsícem, polární záře i částečné zatmění Slunce. A už nyní se dá pozorovat meteorický roj Kvadrantid.

Téměř pravidelně každý kalendářní rok začíná z astronomického hlediska jedním z nejbohatších meteorických rojů – Kvadrantidami. Jsou aktivní přibližně od 1. do 10. ledna, letos bude roj vrcholit v noci ze 3. na 4. ledna.

„Nejlepší pozorovací podmínky nastanou v noci ze 3. na 4. ledna, kdy radiant roje, ležící v souhvězdí Pastýře, vystoupá vysoko nad severovýchodní obzor,“ potvrzuje astrofotograf Petr Horálek.

Čtvrtý lednový den nastane na večerní obloze i další pozoruhodný a poměrně vzácný úkaz – Měsíc zakryje planetu Saturn.

V lednu se na nočním nebi také objeví přehlídka šesti planet, která bude viditelná několik týdnů. Malý Merkur se k zástupu připojí v únoru, takže planet pak bude rovnou sedm.

Pět planet je již nyní roztroušeno po obloze – všechny kromě Marsu a Merkuru – i když k zahlédnutí některých z nich těsně po západu Slunce je třeba dalekohled nebo teleskop.

Po roce a půl se nad Českem odehraje zatmění Slunce, a to v sobotu 29. března. Sice jen částečné, ale budou jej podle odborníků provázet velmi příznivé pozorovací podmínky.

Letos bude rovněž možné z Česka pozorovat úplné zatmění Měsíce, které bude první od ledna 2019. „V neděli 7. září 2025 spatříme na území Česka úplné zatmění Měsíce. Jde o vůbec první úplné zatmění viditelné z České republiky od ledna roku 2019 (po dlouhých šesti letech a osmi měsících) a poslední až do prosince roku 2028, kdy se na Českou republiku konečně usměje štěstí. Od té doby pak budou pozorovatelná hned tři úplná zatmění Měsíce po sobě – jedno v roce 2028 a dvě v roce následujícím,“ uvedli astrofyzikové z **Fyzikálního ústavu v Opavě**.

Experti na kosmické počasí také očekávají další geomagnetické bouře, které by mohly přinést ještě více polárních a jižních září.

Je to proto, že Slunce dosáhlo svého slunečního maxima během současného jedenáctiletého cyklu, který by mohl pokračovat až do konce letošního roku.

Perseidy a Geminidy jsou trvalými diváckými atrakcemi, které vrcholí v srpnu a prosinci. Zapomenout by se ale nemělo ani na menší, méně dramatické meteorické roje, jako jsou Lyridy v dubnu, Orionidy v říjnu a Leonidy v listopadu.

Čím tmavší je lokalita a čím méně svítí Měsíc, tím lepší jsou podmínky pro pozorování. Meteorické deště jsou obvykle pojmenovány podle souhvězdí, ve kterém zřejmě vznikají. Objevují se vždy, když se Země prodrává proudy trosk, které za sebou zanechávají komety a někdy i asteroidy.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

[Zpět na seznam](#)

ŘEPSKÁ SEDMNÁCTKA

17

46. POLICIE ZADRŽELA PODEZŘELÉ Z LOUPEŽNÝCH PŘEPADENÍ

17:10 | 02.01.25

Originál Stáhnout

Tisk

•

ZDROJ: Městská část Praha 17 - Řepská sedmnáctka

•

AUTOR: RED

•

SUPERTÉMA: Slezská univerzita v Opavě

•

TÉMA: Slezská univerzita v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Na území M Prahy 1 došlo začátkem prosince 2024 k loupežným přepadením. Kriminalisté Policie České republiky z 1. oddělení Prahy I se všemi případy začali okamžitě zabývat a přijali několik opatření, aby zamezili dalším možným útokům. Po výslechu několika svědků a zajištění mnoha kamerových záznamů se zanedlouho do stali podezřelým na stopu a následně je v polovině prosince, tedy přibližně týden po spáchání trestných činů, zadrželi. Přepadení jsou podezřelí dva cizinci ve věku 18 a 19 let, kterým kriminalisté sdělili obvinění ze spáchání trestného činu loupeže, za což jim hrozí až deseti letý pobyt za mřížemi.

Dopadením pachatelů činnost na zajištění bezpečnosti v epích nekončí. Starostka M Prahy 1 Alena Kopejtková požádala ihned o společné jednání Policie České republiky, Městskou policii hl. m. Prahy a vedoucí odboru bezpečnosti Magistrátu hl. m. Prahy, aby se bezpečnosti v Praze 1 zabývali i do budoucna. „Musím touto cestou ještě jednou poděkovat Policii České republiky za rychlé dopadení pachatelů. Ihned byla posílena hlídková činnost v ulicích ep. Díky svědkům a kamerovým záznamům se kriminalistům podařilo pachatele rychle vypátrat. Tímto pro nás ale práce na zajištění bezpečnosti v ulicích ep nekončí, uvedla Alena Kopejtková.

Mezi hlavní kroky pro zajištění bezpečnosti na území Městské části Praha 1 patří zřízení stále služebny Městské policie hl. m. Prahy. V současné době jsou strážníci městské policie na Slavkovského ulici pouze přes den. V noci vyjíždějí do ep ze služebny v Praze 13. „Na prosincovém zasedání zastupitelstva hl. m. Prahy jsem interpeloval primátora Bohuslava Svobodu, aby došlo k navýšení počtu strážníků a zřízení stále služebny městské policie v epích. Stále se hovoří o nedostatku strážníků a policistů. Městské policii proto nabídneme podporu při nábojových akcích, uvedl 1. místostarosta M Prahy 1 a zastupitel hl. m. Prahy Martin Benkovič.

Dalším z prvků pro zvýšení bezpečnosti je posílení kamerového systému. „Od Policie máme příslibený seznam lokalit, kam je vhodné umístit moderní kamerový systém. Kamerový systém je však třeba řešit ve spolupráci s hlavním městem Prahou, doplnila Alena Kopejtková.

POLICIE ZADRŽELA PODEZŘELÉ Z LOUPEŽNÝCH PŘEPADENÍ

Na území MČ Praha 17 došlo začátkem prosince 2024 k loupežným přepadením. Kriminalisté Policie České republiky z 1. oddělení Prahy I se všemi případy začali okamžitě zabývat a přijali několik opatření, aby zamezili dalším možným útokům. Po výslechu několika svědků a zajištění mnoha kamerových záznamů se zanedlouho do stali podezřelým na stopu a následně je v polovině prosince, tedy přibližně týden po spáchání trestných činů, zadrželi. Přepadení jsou podezřelí dva cizinci ve věku 18 a 19 let, kterým kriminalisté sdělili obvinění ze spáchání trestného činu loupeže, za což jim hrozí až deseti letý pobyt za mřížemi. Dopadením pachatelů činnost na zajištění bezpečnosti v Řepích nekončí. Starostka MČ Praha 17 Alena Kopejtková požádala ihned o společné jednání Policie České republiky, Městskou policii hl. m. Prahy a vedoucí odboru bezpečnosti Magistrátu hl. m. Prahy, aby se bezpečnosti v Praze 17 zabývali i do budoucna. „Musím touto cestou ještě jednou poděkovat Policii České republiky za rychlé dopadení pachatelů. Ihned byla posílena hlídková činnost v ulicích Řep. Díky svědkům a kamerovým záznamům se kriminalistům podařilo

pachatele rychle vypátrat. Tímto pro nás ale práce na zajištění bezpečnosti v ulicích Řep nekončí,“ uvedla Alena Kopejtková. Mezi hlavní kroky pro zajištění bezpečnosti na území Městské části Praha 17 patří zřízení stále služebny Městské policie hl. m. Prahy. V současné době jsou strážníci městské policie na Slavkovského ulici pouze přes den. V noci vyjíždějí do Řep ze služebny v Praze 13. „Na prosincovém zasedání Zastupitelstva hl. m. Prahy jsem interpeloval primátora Bohuslava Svobodu, aby došlo k navýšení počtu strážníků a zřízení stále služebny městské policie v Řepích. Stále se hovoří o nedostatku strážníků a policistů. Městské policii proto nabídneme podporu při nábojových akcích,“ uvedl 1. místostarosta MČ Praha 17 a zastupitel hl. m. Prahy Martin Benkovič. Dalším z prvků pro zvýšení bezpečnosti je posílení kamerového systému. „Od Policie ČR máme příslibený seznam lokalit, kam je vhodné umístit moderní kamerový systém. Kamerový systém je však třeba řešit ve spolupráci s hlavním městem Prahou,“ doplnila Alena Kopejtková.

SEKCE: Zpravodajství

PDF STRANA: 2

KLÍČOVÁ SLOVA: slu (1x)

MUTACE: Hlavní město Praha

[Zpět na seznam](#)

Echo24.cz

17

47. FOTO: Polární záře nad Českem. Nový rok poskytl netradiční podívanou a ještě nekončí

17:12 | 02.01.25

Originál Stáhnout

Internet

•

ZDROJ: Echo24.cz - Články

•

AUTOR: zdb

•

SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy

•

TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

24/34

Česko končilo loňský rok na mnoha místech s netradiční podívanou. Kromě silných červánků se na obloze objevila i polární záře, kterou lidé zvětčili na řadě snímků napříč republikou. Některé z nich pak sdílel i Český hydrometeorologický ústav, podle kterého na některých místech v zemi viditelnost komplikovalo počasí.

„Na Slunci došlo v neděli k sérii erupcí, z nichž minimálně jedna vyhrllila k Zemi plazmatický oblak nabitých částic. Ten by měl zasáhnout Zemi v průběhu silvestrovských večerních hodin. Národní úřad pro oceány a atmosféru v USA předpovídá geomagnetickou bouři s možností pozorovatelných polárních září i z našich zeměpisných šířek,“ vysvětloval s předstihem možnost pozorování polární záře astronom Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu v Opavě**.

„Kdo máte jasnou oblohu, nad severním obzorem je viditelná slabá polární záře. Spíše fotograficky. Situaci komplikuje od severozápadu vysoká oblačnost. Jasno je ale aktuálně třeba ve Zlínském kraji,“ upozornil následně i Český hydrometeorologický ústav na sociální síti X.

Polární záře patří mezi nejkrásnější přírodní úkazy na obloze. Celkem běžné jsou v polárních oblastech, kde jsou viditelné po celé obloze. V Česku bývají naopak obvykle velmi slabé. Nezkoušení pozorovatelé si je mohou splést se světelným znečištěním nebo červánky.

Tím však vzácná novoroční podívaná nekončí. V pátek vyvrcholí meteorický roj Kvadrantid, maximum nastane 3. ledna v 16:00 středoevropského času (SEČ). Podmínky po pozorování budou dobré. Začátek roku přinese také další astronomický úkaz, a to zákryt Saturnu Měsícem v sobotu 4. ledna večer. Podle Petra Horálka z **Fyzikálního ústavu v Opavě** je zmiňovaný zákryt vzácný.

Kvadrantidy jsou jedním z nejsilnějších meteorických rojů. Aktivní jsou prvních deset dní roku, tedy do 10. ledna. V ideálních podmínkách lze pozorovat až 120 meteorů za hodinu, přičemž letošní maximum je odhadováno na 60 až 80 meteorů za hodinu. „Nejllepší pozorovací podmínky nastanou v noci ze 3. na 4. ledna, kdy radiant roje, ležící v souhvězdí Pastýře, vystoupá vysoko nad severovýšňou obzor,“ uvedl Horálek. Měsíc ve fázi úzkého srpku, který zapadne dříve večer, pozorování rušit nebude.

V sobotu 4. ledna 2025 večer nastane podle Horálka neobvyklý zákryt Saturnu Měsícem. „K zákrytu dojde přibližně v 18:36 nad jihozápadním obzorem, kdy Saturn postupně zmizí za neosvětlenou částí měsíčního disku,“ řekl Horálek. O hodinu později, kolem 19:36 SEČ, se planeta znovu objeví z osvětlené části Měsíce.

„Obě tělesa budou v té době ještě asi deset stupňů nad západojihozápadním obzorem, a úkaz tak bude možné sledovat i bez dalekohledu,“ dodal astrofyzik. Další zákryt Saturnu, který bude možný pozorovat na území Česka a Slovenska, se uskuteční až 9. prosince 2036.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (2x), ústavu (2x), opavě (2x)

[Zpět na seznam](#)

Novinky.cz **48. Co nám sdělují Hankeho Otisky generací**

18:31 | 02.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • **ZDROJ:** Novinky.cz - Kultura • **AUTOR:** Josef Chuchma • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Filozoficko-přírodovědecká fakulta
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

*Říkal jsem si, že bych měl první letošní text této rubriky začít nějak pozitivně. A myslím, že jsem takový námět našel. Je jím výstava Jiřího Hankeho Otisky generace (1986–2024), kterou připravil kurátor **Vladimír Birgus**. V Leica Gallery v Praze je k vidění do 12. ledna.*

V roce, kdy kladenský fotograf Hanke, jehož význam dalece přesahuje region (jeho cykly jsou brány v potaz i v zahraničí), oslavil osmdesátku, učinil inventuru svého téměř čtyřicet let vznikajícího cyklu. Princip Otisků generace je jednoduchý. Fotograf před svůj fotoaparát postaví otce se synem, matku s dcerou, otce s dcerou a podobně.

Snímá je černobíle, v polocelku, vesměs v jejich prostředí, nechá je dívat se přímo do objektivu. Zůstává věrný své analogové dvouoké zrcadlovce. Jeho koncept nevykazuje cílené sociologicko-psychologicko-kulturní ambice, jaké měli Jiří Poláček, Jan Malý, Ivan Lutterer, když ve svém pojízdném ateliéru fotili lidi z ulice pro cyklus Český člověk (jejich kniha vyšla roku 1997, všichni tři tvůrci jsou dnes bohužel po smrti).

Hanke prostě jen ukazuje dvě, někdy i tři generace spjaté geny, krví, rodinou. Nechá na divákovy, aby hledal, nakolik se dcera či syn podobají nebo nepodobají matce nebo otci.

Glosa: Sbohem, Depresivní děti. Sbohem, Masopustě

Divadlo

Ve svém celku je to mnohem zajímavější průzkum, než když u malých dětí rozněžněle pátráme, jestli se potomek víc podobá mamince nebo tatínkovi.

S ubíhajícím časem Otisky generace získávají i na dokumentární hodnotě. Čím jsou snímky starší, tím více si také všímáme, co měli lidé na sobě, jaké nosili účesy, jaké bylo okolní prostředí. A v případech, kdy se autor vrátí ke svým „objektům“ po letech, se zájmem a nejednou i s údivem sledujeme, co s dotýcnými provedla doba uplynulá od předchozího focení.

A pak se také v Otiscích generace vyskytuje aspekt atraktivity. Hanke totiž oslovoval i známé osobnosti, většinou z kultury. Kupříkladu výtvarníka Milana Grygara a jeho syna Štěpána, fotografa. V prvním roce cyklu portrétoval sochaře Olbrama Zoubka se synem Jasanem.

A ovšem v roce 1995 se mu před objektiv postavili kladenští Jaromírové Jágrové, otec podnikatel a syn hokejista, tehdy hvězda NHL.

Kromě toho Hanke umístil před objektiv i své blízké a rovněž sám sebe.

Na začátku glosy jsem avizoval pozitivnost. V Otiscích generace je přítomna neokázale, nedemonstrovane, ale zcela zřejmě.

Spočívá už v samotném pokračování života v potomcích a také v nadgeneračnosti cyklu. To je v nynější éře, která tolik tematizuje generační průrvy, cenná věc.

(Autor je editorem webu ČT art)

Glosa: Na Zuzanu Navarovou se nedá jen tak zapomenout

Hudba

Glosa: Absence muzea fotografie je skoro absurdní

Kultura

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: vladimír (1x), birgus (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Co nám sdělují Hankeho Otisky generací ([Akceplzen.cz](#) - Články, Filozoficko-přírodovědecká fakulta);

[Zpět na seznam](#)

49. Václav Vlk, pamětník totality: Foltýnova parta jako výhonek stalinistických časů

05:08 | 03.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • **ZDROJ:** Parlamentnílisty.cz - Aréna • **AUTOR:** Jiří Hroník • **SUPERTÉMA:** Slezská univerzita v Opavě • **TÉMA:** Slezská univerzita v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Plukovník Foltýn, kterého jmenoval a na jehož hlavu za to padá odpovědnost, tedy Petr Fiala, je výhonek starých stalinistických časů. „Pod novým nátěrem se pokouší vytvořit novou „uvědomělou“ společnost. V ní každý, kdo si troufne pochybovat třeba o tom, jak to vlastně s tou Ukrajinou a Ruskem bylo, je okamžitě zralý na to, aby byl sledován a případně stíhán,“ říká pro ParlamentníListy.cz publicista Václav Vlk starší, signatář Charty 77. V pokračování svého bilančního hodnocení upozorňuje i na to, že většina Ukrajinců, která sem přišla jako uprchlíci, se rozhodně už nebude stěhovat do zničené Ukrajiny.

V první části bilančního povídání jsme se věnovali tomu, co ukázala za více než tři roky svého fungování Fialova vláda a jaké šance má předseda ODS, že usedne po letošních v

obách znovu do premiérského křesla. Může při rozhodování voličů hrát roli i postoj politických stran k ukrajinským uprchlíkům u nás v případě brzkého ukončení války, když vláda některými svými kroky jako by neznala hranici, zatímco opozice požaduje, ať se vláda stará o Čechy a až pak o Ukrajince?

Určitá odtažitost, nedůvěra, třetí plochy mezi většinou a menšinami je součástí biologického a psychického nastavení každé společnosti. Každý, kdo se odlišuje od většiny, je automaticky považován za cizího. K tomu stačí buď jiný vzhled – barva kůže – nebo nezvládnutí hlavního jazyka na úrovni rodilého mluvčího. České země jsou příkladem toho, že i po staletí vedle sebe žijící národnostní skupiny mohou být v různých fázích nepřátelství, ale i spolupráce, jako to bylo u nás s německy mluvícími obyvateli (včetně Židů mluvících jidiš, tedy řečí vycházející z němčiny a částečně slovanských jazyků) z určitého počtu té které části skupiny a s přihlédnutím ke geopolitické situaci, jak úspěšná, tak konfliktní na hranici likvidace jedné ze skupin. Tragický konec tohoto soužití u nás byl již popsán a rozebírán milionkrát, ale často se přehlíží jedna základní skutečnost.

Jakou máte na mysli?

Vnější vzhled například u Asiátů anebo černochů nelze nikterak zamaskovat, ale pokud se imigrant – příslušník menšiny – naučí dobře místní jazyk, u nás češtinu, a zvyky, tak nemívá žádné zvláštní problémy, zvláště v druhé generaci. Příkladem u nás mohou být Vietnamci. Dobře to popisuje práce „Média, dějiny a společnost“, dílo kolektivu autorů Filozoficko-přírodovědecké fakulty **Slezské univerzity v Opavě** z roku 2022. Tam se píše: „Ke klíčovým otázkám menšinové politiky patří asimilace a integrace menšin, přičemž můžeme rozlišit jejich individuální a kolektivní rovinu, dobrovolnou a nucenou podobu nebo oblasti, ve kterých se uskutečňují (např. kulturní, pracovní, právní či politická sféra). Asimilací se přitom v evropském diskurzu obvykle rozumí jednostranná přeměna menšiny ve většinu, resp. přebírání většinových konceptů jejími příslušníky, integrace je spojena s komplikovanějšími a oboustrannými vztahy, když její dva základní modely vznikaly v kontextu nových pohybů migrací.“

V případě Ukrajinců ale čím dál více bublají na povrch problémy, ať už s kriminalitou migrantů, nebo s tím, že základní školy nezvládají žáky z Ukrajiny integrovat tak, aby jejich přítomnost nenarušovala chod výuky. Tohle asi není něco, co bychom měli chtít, je to tak?

V případě náhlého příchodu značného množství obyvatel jiné národnosti rasy a jazyka do jiného prostoru, už obydleného, je situace vždycky složitější. Příkladem úspěšné asimilace a zároveň integrace jsou nejen čeští Vietnamci, ale také značná skupina sudetských Němců, která nebyla odsunuta a která se odhaduje na něco mezi 150 až 180 tisíci sudetskými Němci, co se prakticky asimilovali. V roce 2001 se k německé národnosti u nás hlásilo necelých 40 tisíc obyvatel. Ostatní se prostě „čechizovali“. Zajímavý je také osud českých Vietnamců, kterých je úředně u nás okolo 70 tisíc. V roce 2012 odhadl Svaz Vietnamců v České republice jejich počet na 100 tisíc. Já bych klidně pár desítek tisíc přidal.

Zajímavé je, že mnozí z nich přišli do Československa, až když byli vyhnáni z Bulharska, bývalé NDR, Slovenska, Maďarska a Polska. Pomohla k tomu jistě korupce úředníků a nedostatečná tehdejší legislativa, ale také vstřícný postoj většiny Čechů, kteří byli zvyklí na Vietnamce již od let 1962 až 64, kdy zde pracovali jako dělníci. Vietnamci vyplnili přesně ty „volné niky“, o které nikdo neměl zájem. Statisíce našinců se oblékalo v „tržnicích“ a malé „večerky“ doplnily síť maloobchodu. Mladí Vietnamci se natolik zžili s českým prostředím, že se jim i v jejich vlastní komunitě začalo říkat „b anáni“, protože jsou na povrchu žlutí a uvnitř bílí.

SEKCE: Ekonomika a Finance

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x), opavě (1x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Václav Vlk, pamětník totality: Foltýnova parta jako výhonek stalinistických časů ([Parlamentnilisty.cz](#) - [Aréna](#), [Filozoficko-přírodovědecká fakulta](#));

[Zpět na seznam](#)

50. Kouzelné setkání planet: Co nás letos čeká?

05:26 | 03.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • [ZDROJ](#): AHAonline.cz - Články • [AUTOR](#): Matouš Voldřich • [SUPERTÉMA](#): Fakulta a ústavy • [TÉMA](#): Fyzikální ústav v Opavě
[SENTIMENT](#): Pozitivní | Neutrální | Negativní

Někdo v pohybu planet hledá osud, jiný především kouzelnou podívanou. A že jí letos bude. V březnu uvidíme částečné zatmění Slunce, v září Česko zažije úplné zatmění Měsíce. Chybět nebudou ani meteorické roje. Hvězdy padající z prvního z nich můžete vyhlížet již v noci.

Meteorický roj Kvadrantidy, během kterého je možné spatřit meteory neboli padající hvězdy, je již aktivní a během noci na sobotu se dostane do maximální fáze. Vyhlížejte je především v druhé polovině noci, tedy od půlnoci do šesté ranní. „**Při dobrém počasí lze reálně počítat se spatřením kolem 60 až 80 meteorů za hodinu, a to zejména v časných ranních hodinách daleko od měst,**“ říká astronom Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu v Opavě**.

Pokud však nemůžete ztířejší nebeský ohňostroj sledovat, nelitujte. Ty nejvýznamnější úkazy roku teprve přijdou. Již 29. března okolo poledne bude z našeho území po rok a půl dlouhé odmlce viditelné částečné zatmění Slunce, při kterém Měsíc zakryje až 22 procent jeho disku. Po ještě delší době pak v Česku uvidíme úplné zatmění Měsíce, které nastane 7. září. „**Jde o vůbec první úplné zatmění viditelné z České republiky od ledna roku 2019, tedy po dlouhých 6 letech a 8 měsících,**“ říká Horálek s tím, že na další si počkáme až do roku 2028.

LEDEN: Večernice pozdraví Saturn

V sobotu 18. ledna vysoko nad jihozápadním obzorem uvidíme velmi pěknou konjunkci dvou planet Sluneční soustavy. Jasnou večernici – Venuši bude vlevo dole doprovázet Saturn. Obě planety půjdou při jejich nebeském setkání pozorovat očima i z měst, přičemž Venuši bude možné najít už za soumraku, nejlepší podmínky přiblížení nastanou v 18:30 hodin.

ÚNOR: Sblížení s lunou

V sobotu 1. února se nad jihozápadním obzorem odehraje podmanivé nebeské setkání, kdy téměř v přímce uvidíte nedaleko od sebe Venuši, srpek luny (Měsíce) a planetu Saturn. Celou konstelaci bude možné vyhlížet mezi 17:30 a 19:30.

DUBEN: Štěstí vylétne z Lry

Meteorický roj Lyridy letos vyvrcholí 22. dubna, kdy bude možné spatřit na obloze okolo 18 meteorů každou hodinu. Vyhlížeť padající hvězdy se ale vyplatí i noc před a po samotném vrcholu aktivity. „Nejvhodnější je meteory ze souhvězdí Lry vyhlížet v časných ranních hodinách, ideálně od 2. hodiny ranní do rozbřesku,“ radí astronom Petr Horálek.

ČERVEN A ČERVENEC: Mrazivá krása nočních oblak

V červnu a červenci 2025 bude možné vyhlížet mrazivou krásu nočních svítících oblak. Ty se tvoří ve výšce okolo 85 kilometrů nad zemským povrchem (do 85 km je tzv. mezoféra, kde teplota klesá i pod -85 °C). Nesvítí vlastním světlem, ale rozptylují světlo Slunce, které na ně dopadá odspodu, krátce po soumraku či chvíli před rozbřeskem. Vidět jsou nejčastěji mezi 22. hodinou a půlnocí, poté mezi 2. a 4. ranní.

SRPEN: Ohňostroj roku

Nejoblíbenějším kosmickým ohňostrojem roku je meteorický roj Perseidy. Maximum jeho aktivity letos vychází na noc z 12. na 13. srpna, kdy ovšem bude pozorování rušit Měsíc jen těsně po úplňku. „Vyplatí se ho tedy pozorovat zejména v týdnech před maximem, tedy přibližně od 1. srpna,“ radí Horálek.

ŘÍJEN: Prach z Halleyovy komety

V úterý 21. října vrcholí pravidelný meteorický roj Orionidy, jehož zdrojem je prach ze slavné Halleyovy komety. Během noci uvidíme až 10 padajících hvězd každou hodinu. Oblohu se vyplatí sledovat i několik nocí před a po vrcholu aktivity.

LISTOPAD: Největší úplněk

Vůbec největší úplněk roku nás čeká 5. listopadu. Tou dobou se Měsíc přiblíží k naší planetě na vzdálenost 356 tisíc kilometrů, bude tedy o téměř 30 tisíc kilometrů blíže než obvykle. Díky tomu se nám luna bude zdát přibližně o 15 procent větší a až o 30 procent jasnější.

PROSINEC: Vánoční show

Posledním pravidelným meteorickým rojem jsou Geminidy, které jsou aktivní od začátku prosince. Letos vyvrcholí v noci na 14. prosince, kdy ze souhvězdí Blíženců spadne každou hodinu okolo 80 meteorů. „Vyplatí se je vyhlížet zejména v druhé polovině noci mezi půlnocí a čtvrtou hodinou ranní,“ radí Horálek.

SEKCE: Životní styl

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

151. Tajemná pražská zákoutí, melancholická i přízračná. Fotky roku Daniela Poláčka

08:30 | 03.01.25 Original Stáhnout

Internet • ZDROJ: Magazin.aktualne.cz • Foto • AUTOR: vot, Magazin • SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy • TÉMA: Institut tvůrčí fotografie
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Se snímky Daniela Poláčka se čtenáři na stránkách Aktuálně.cz příliš často nesetkají, zato jim každý den před očima defilují desítky až stovky fotografií, které pro ně vybral. V redakci totiž působí jako fotoeditor a do velké míry utváří obrazovou podobu webu. Sám je však také výborný fotograf a pro seriál Top foto 2024 vybral ze své volné tvorby záběry pražských zákoutí.

(7. díl seriálu Top foto 2024) - Daniel Poláček se ve své volné tvorbě zaměřuje na zachycení městské krajiny a jejího skrytého poetična. Jeho barevné fotografie odhalují tajemství pražských zákoutí, která často připomínají lesní scenerie. Stromy a rostliny hrají v jeho díle klíčovou roli - jsou jakýmsi mostem mezi civilizací a přírodou, mezi realitou a snovostí. Tyto prvky dodávají jeho snímkům atmosféru melancholie a tajemna.

Fotografování je pro Poláčka cestou k objevování skrytých vrstev městského života. Ve dne i v noci hledá místa, která vyzařují zvláštní energii - někdy poetickou, jindy až přízračnou. Praha je pro něj městem kontrastů - moderní metropolí plnou života i tichým labyrintem stínů a světla.

Daniel Poláček letos úspěšně završil doktorské studium na **Institutu tvůrčí fotografie** při Slezské univerzitě v Opavě a jde o snímky, které vznikly v jeho volném čase, nezávisle na práci pro Aktuálně.cz. Inspiraci čerpá z díla legendárního českého fotografa Josefa Sudka, zvláště pak z jeho umění zachytit hru světla a stínu.

Fotogalerie a články, na jejichž přípravě se Daniel Poláček podílel v rámci Aktuálně.cz, můžete najít zde.

Top foto 2024

Seriál fotogalerií představuje autorské výběry snímků z letošního roku. Sestavují je fotografové, jejichž práce se objevuje na stránkách webu Aktuálně.cz i v jiných projektech mediálního domu Economia (např. v Hospodářských novinách). Mají při výběru vlastních snímků volnou ruku, mohou představit jak fotografie ze zpravodajství a reportáže, tak i volnou tvorbu. V seriálu se postupně objeví tři to autoři: Jakub Plíhal (27. 12.), Radek Vnenčák (28. 12.), Jan Jirkovský (29. 12.), Tomáš Vocelka (30. 12.), Libor Fojtík (1. 1.), Honza Mudra (2. 1.), Daniel Poláček (3. 1.), Richard Horák (4. 1.), Tomáš Škoda (5. 1.) a Magdalena Medková (6. 1.).

(7. díl seriálu Top foto 2024) - Daniel Poláček se ve své volné tvorbě zaměřuje na zachycení městské krajiny a jejího skrytého poetična. Jeho barevné fotografie odhalují tajemství pražských zákoutí, která často připomínají lesní scenerie. Stromy a rostliny hrají v jeho díle klíčovou roli - jsou jakýmsi mostem mezi civilizací a přírodou, mezi realitou a snovostí. Tyto prvky dodávají jeho snímkům atmosféru melancholie a tajemna.

Fotografování je pro Poláčka cestou k objevování skrytých vrstev městského života. Ve dne i v noci hledá místa, která vyzařují zvláštní energii - někdy poetickou, jindy až přízračnou. Praha je pro něj městem kontrastů - moderní metropolí plnou života i tichým labyrintem stínů a světla.

Daniel Poláček letos úspěšně završil doktorské studium na **Institutu tvůrčí fotografie** při Slezské univerzitě v Opavě a jde o snímky, které vznikly v jeho volném čase, nezávisle na práci pro Aktuálně.cz. Inspiraci čerpá z díla legendárního českého fotografa Josefa Sudka, zvláště pak z jeho umění zachytit hru světla a stínu.

Fotogalerie a články, na jejichž přípravě se Daniel Poláček podílel v rámci Aktuálně.cz, můžete najít zde.

SEKCE: Hobby

KLÍČOVÁ SLOVA: institutu (2x), tvůrčí (2x), fotografie (2x)

DUPLICITY (>70% SHODA): Tajemná pražská zákoutí, melancholická i přízračná. Fotky roku Daniela Poláčka (Magazin.aktualne.cz - Foto, Slezská univerzita v Opavě);

152. Saturn se schová za Měsíc a letos poprvé budou „padat hvězdy“

13:15 | 03.01.25 Original Stáhnout

Internet • ZDROJ: idnes.cz - Články • AUTOR: vse • SUPERTÉMA: Slezská univerzita v Opavě • TÉMA: Slezská univerzita v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Jeden z nejsilnějších meteorických rojů letošního roku vrcholí v pátek a slibuje tak zajímavou podívanou. K pozorování je samozřejmě potřeba obloha bez mraků. O víkendu můžete sledovat také dva zajímavé úkazy spojené s Měsícem. A další událost se týká Slunce.

Od pátku do neděle se vyplatí pohlédnout na oblohu. Ta nejbližší událost bude k vidění už v pátek večer hned po setmění. Na tmavé obloze daleko od měst by mohly být k vidění desítky meteorů za hodinu z roje Kvadrantidy. Protože vrchol roje nastává ještě za světla kolem 16. hodiny, je možné začít pozorovat oblohu hned po setmění.

Na rozdíl od některých jiných meteorických rojů mají Kvadrantidy poměrně krátké období, po které je jejich aktivita vysoká. Astronomové počítají se zhruba šesti hodinami před a po maximu. Pokud tedy nezkazí sledování oblačnost, můžeme se těšit na meteory, z nichž některé mohou mít poměrně dlouhou dráhu.

„O Kvadrantidách, jejichž mateřským tělesem je trochu netradičně planetka 2003 EH1, lze hovořit jako o jednom ze tří nejsilnějších meteorických rojů celého roku. Svědčí o tom především hodnota zenitové frekvence udávaná obvykle údajem 120 meteorů za hodinu (nebo spíše s proměnlivou frekvencí maxima mezi 60 a 200 meteory za hodinu). Naopak v neprospěch roje hraje krátké trvání maximální aktivity roje (zhruba 6 hodin),“ upřesňují astronomové ze **Slezské univerzity**.

Dráha planetky 2003 EH1, z níž pocházejí částice vytvářející meteorický roj Kvadrantidy.

Ke sledování jevu není třeba žádné přístrojové vybavení, neboť meteory se náhodně objevují na všech místech oblohy. Meteorický roj Kvadrantidy má radiant, což je místo, odkud meteory jakoby vy létají, na pomezí souhvězdí Pastýře a Draka, kousek východně za ojí Velkého vozu.

Jak jsme psali již dříve, Kvadrantidy mají radiant v dnes již neexistujícím souhvězdí Kvadrantu (či Zedního kvadrantu, latinsky Quadrans Muralis), které bylo zrušeno v roce 1922. Nacházelo se na pomezí Pastýře a Draka, jen kousek východně za ojí Velkého vozu. A právě z tohoto směru na obloze do atmosféry vstupují drobná tělíška, která letem a třením v atmosféře vytvářejí meteorickou podívanou.

Historická hvězdná mapa z 19. století ukazuje dnes již neexistující souhvězdí Kvadrantu.

Večernice, schovávaná Saturnu a blízké Slunce

Při čekání na Kvadrantidy vás může zaujmout jasně zářící objekt, který budevedle Měsíce. Je to Venuše, která tak dostojí svému názvu Večernice. Bude to nepřehlédnutelný objekt noční oblohy mnoho týdnů.

I bez dalekohledu, ale lépe s ním, pak připraví poměrně unikátní podívanou planeta Saturn. Ta se totiž v sobotu 4. ledna zhruba na hodinu od 18:30 schová za Měsíc. Je to podle astronomů poměrně vzácný úkaz, který bude možné sledovat například na této stránce. Vidět bude, jak se nejdříve planeta včetně svého prstence a měsíců schová za neosvětlenou část Měsíce, aby se později vynořila za tou osvětlenou Sluncem.

Když už jsme u Slunce, k němu se v sobotu odpoledne Země přiblíží na své cestě nejvíce v celém roce. Bude to podle serveru Astronomy.com na vzdálenost 147 milionů kilometrů. Nejdále pak bude Slunce od Země 3. července, a to ve vzdálenosti asi 152 milionů kilometrů.

SEKCE: Oborové tituly

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x)

53. Rozhovory s pedagogy českých škol designu13:48 | 03.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)**Internet** • **ZDROJ:** Designcabinet.cz • **Články** • **AUTOR:** NEZNÁMÝ • **SUPERTÉMA:** Slezská univerzita v Opavě • **TÉMA:** Slezská univerzita v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | NegativníIng. Dana Rubinová, Ph. D. - *Průmyslový design ve strojírenství VUT Brno*

Studijní obor Průmyslový design ve strojírenství byl na strojírní fakultě brněnského Vysokého učení technického založen počátkem 90. let 20. století. U jeho zrodu stál grafický designér ing. arch. Jan Rajlich jr. Pro studium je charakteristické užitečné spojení s inženýrskými disciplínami, které čistě umělecké školy nedokážou zajistit. Je zde také užita prověřená metoda členění předmětů na přednášky a praktická cvičení. Škola ani nemá důvod vyučovat s užitím ateliérového systému, nebo ten nevede k potřebné profesionální univerzalitě. Na otázky nám odpovídal dlouholetá pedagožka paní Ing. Dana Rubinová, Ph. D. jejímž oborem je seznamovat studenty s důležitou interakcí člověk – stroj (human factors, ergonomie).

Jak charakterizujete vizi vaší školy vztahující se k výuce designu?

Dana Rubinová: Odbor průmyslového designu v Ústavu konstruování Fakulty strojírenství Vysokého učení technického v Brně ve svém programu Průmyslový design ve strojírenství důsledně uplatňuje vyváženost inženýrské a umělecké složky vzdělání. Cílem programu je příprava univerzálně vzdělaného průmyslového designéra se silným technickým základem, který při tvorbě využije i hlubších znalostí metod designérské tvorby.

Studium klade důraz na přípravu komplexních tvůrčích osobností schopných pochopit produkt v kontextu estetických, funkčních, technických, ergonomických, společenských a environmentálních aspektů a reagovat na ně ve svém návrhu. Naši absolventi, průmysloví designéři se strojírenským základem, jsou na trhu práce velmi dobře přijímáni právě pro svoji technickou fundovanost, která je v rámci českých škol designu spíše výjimkou.

Co z metod ukázkových škol Bauhaus a Hochschule FAK Ulm považujete za užitečné užívat i dnes?

Dana Rubinová: Metody výuky umělecké školy Bauhaus, které byly v dané době progresivní, jsou v dnešní době stále aktuální a využitelné. Inspirace Bauhausem a Školou umění ve Zlíne propojují praktickou část výuky s průmyslem a řemesly byla patrná již při založení Odboru průmyslového designu v roce 1993. Studijní program kombinuje tradiční designérské postupy spolu s možnostmi progresivních technologií. Zejména v magisterském studijním programu je pak větší část zadávaných úkolů postavena na spolupráci s průmyslovými partnery. Práce na projektech v součinnosti s firmami přibližuje našim studentům reálné technologie a nejnovější trendy v dané oblasti.

Máte nějaké současné školy ve světě, které vnímáte jako následováníhodné?

Dana Rubinová: Podobně zaměřená a pro nás inspirativní je UMEA University of Design ve Švédsku, přední světová vysoká škola umění a designu.

Jak vnímáte diskusi o potřebě změny tradičního systému ateliérové výuky užitého umění. Zaznávají v ní hlasy, že se hodí především pro volnou tvorbu a pro užité obory je vhodnější komplexní výuka vedoucí k univerzální profesionalitě, praktikovaná například pro obor zakázkové fotografie v 60. – 80. letech na FAMU, nebo po roce 1990 na **Slezské univerzitě**.

Dana Rubinová: Nevylučuje se to. Tradiční systém ateliérové výuky je i pro současné studenty průmyslového designu nenahraditelný. Tvůrčí klima ateliéru je formující nejen pro inspiraci a sdílení nápadů, ale slouží také k budování tolik potřebného kritického myšlení. Ateliérová forma výuky cílená na posílení dovedností a tvůrčího potenciálu v oblasti průmyslového designu má své místo v jinak tradičním schématu výuky ostatních předmětů. Protože však celý vzdělávací proces směřuje nejen k silné odborné kompetenci průmyslových designérů, ale také k jejich schopnosti adaptace v praxi, je třeba to akcentovat při formulování zadání a projektů. Široký záběr zadání tak připraví studenty na reálnou praxi, kde se s největší pravděpodobností setkají s různorodými projekty.

Jak na Vaší škole funguje užitečná spolupráce mezi společenskovědní a inženýrskou teorií? Jsou reprezentanti inženýrských věd součástí Vaší vědecko-umělecké rady?

Dana Rubinová: Odbor průmyslového designu je etablován na Ústavu konstruování Fakulty strojírenství. Členové vědecké rady jsou významní představitelé oborů, ve kterých fakulta uskutečňuje vzdělávací a tvůrčí činnost, zastoupení jsou tedy především ředitelé ústavů. V Radě studijního programu působí jak zástupci Odboru průmyslového designu, tak Ústavu konstruování. V souhrnu v těchto sborech významně převažují reprezentanti inženýrských věd, což je vzhledem k situování vzdělávacího programu na technické škole pochopitelné.

Existuje u Vás tvůrčí komunikace mezi praktickými (uměleckými) pedagogy a pedagogy teorie umění? Jak probíhá?

Dana Rubinová: Na pracovišti probíhá neformální komunikace vyučujících teorie umění a designu s ostatními pedagogy formou diskuzí o inovacích ve výuce, vypsáních zadáních, vytvořených návrzích i aktuálních trendech v umění. Vzhledem k zaměření pracoviště i vzdělávacího programu není praktikována formalizovaná spolupráce obou skupin a spoluúčast na projektech nebo workshopch.

Máte ve škole aktivní koordinaci výuky tzv. „doprovodných disciplín“, aby se obsahy přednášek nepřekrývaly a nevznikaly prázdné mezery? Znají přednášející navzájem obsahy své výuky? Je to aktuální například u oborů osvětlování, akustika, ergonomie, teorie barvy apod.

Dana Rubinová: Obsah vyučovaných studijních předmětů, praktikované metody výuky, forma ateliérové a laboratorní výuky a způsob hodnocení je deklarován v kartách jednotlivých předmětů. Studijní plán programu Průmyslový design je vytvořen za účelem komunikace jednotlivých vyučujících, jsou zohledňovány náplně i přesahy jednotlivých předmětů, což zaručuje plynulou návaznost v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Je u Vás vyučována komplexní teorie barvy složená z částí fyzikální, fyziologické, psychologické, sociální, estetické a chemické (barviva)? Máte pro výuku k dispozici laboratoř barvy alespoň běžného vybavení?

Dana Rubinová: Předmět Barevná kompozice je zaměřen na teorii, zákonitosti vnímání a používání barev, jejich historické a technologické souvislosti, a zvláště estetické účinky. Praktická cvičení jsou věnována kompozici barevné studii, základním principům a aplikacím těchto poznatků při vlastní návrhářské práci, barevným variantám, souladu barev s koncepcí designu, použitými materiály, technologií výroby, marketingovými, uživatelskými a bezpečnostními požadavky, logice barev jednoho výrobku a ucelené produktové řady. Laboratoř barvy nemáme na pracovišti k dispozici, není to ani nutné při zaměření našeho odboru.

Jak seznamujete studenty s komplexními kvalitami lidského organismu, pro který vytvářejí své designové návrhy?

Dana Rubinová: V předmětech Ergonomie ve 3. ročníku a Aplikovaná ergonomie v 5. ročníku je věnován prostor pro seznámení se s aspekty systému člověk-stroj-prostředí se zvláštním zřetelům na užitečnost a bezpečnost soustav. Formulujeme požadavky na vztah člověka k libovolnému produktu, vedeme k respektování jeho rozměrů, psychofyzilogických možností i limitů ve vztahu k vykonávaným činnostem pracovního i nepracovního charakteru. Studenti aplikují získané znalosti na praktických úkolech a učí se tak přizpůsobit navrhovaný design schopnostem, možnostem, potřebám i omezením uživatele s cílem optimalizace pozice člověka při pracovních i nepracovních činnostech.

Má u Vás výuka marketinku vyvážení ve výuce profesní etiky, kterou je studentům optimální nabízet formou diskusního semináře?

Dana Rubinová: Identifikování cílových skupin, rozlišování a respektování jejich potřeb a preferencí je základem výuky marketingu. Stejně tak jsou studenti v ateliérové výuce vedeni ke korektním a autentickým návrhům, etice, udržitelnosti a sociální odpovědnosti. Profesní etika jako samostatný předmět však vyučování není.

Myslíte si, že je pro Vaše studenty dostatek českých učebnic a skript, nebo se domníváte, že studenti – umělci se mohou učit z běžných titulů odborné literatury?

Dana Rubinová: Literatury zaměřené na průmyslový design je obecně nedostatek. Pro odborný růst a rozvoj dovedností v oblasti průmyslového designu je rozsah odborné literatury klíčový. Odborná literatura v dané oblasti je spíše obecného charakteru, chybí tituly umožňující hlubší vhléd do problematiky průmyslového designu, porozumění specifikům designérské tvorby a jejího širšího kontextu. Vzhledem k rychlému vývoji technologií by bylo potřebné i více zdrojů zaměřených na aktuální trendy v designu.

Komplexní analýza kvalit produktů designu je důležitá, přičemž většina kvalit, kromě estetických se nedá hodnotit prostým pohledem, ale musí se laboratorně testovat. Spolupracujete s nějakými laboratorními, nebo vytváříte vlastní školní laboratoře jako například na Akademii umění v Krakově?

Dana Rubinová: Výuka odborných předmětů studijního programu Průmyslový design ve strojírenství probíhá ve špičkově vybavených laboratořích Ústavu Konstruování FSI VUT v Brně: laboratoří k olejovým vozidlům, laboratoří kontaktní únavy, polobezdovukové komoře, laboratoří tribologie, strojírní dílně, laboratoří SLM, laboratoří optické digitalizace a studentské dílně. Při práci na semestrálních a magisterských projektech z oblasti průmyslového designu mohou studenti využívat zařízení a technologie dostupné v Odboru průmyslového designu v dílnách a ateliérech Odboru průmyslového designu.

Co si myslíte o informacích o prokazatelné časové a další vyšší náročnosti studia, se kterými přicházejí čeští studenti zahraničních škol designu například i z Asie? Je taková náročnost aplikovatelná také u nás?

Dana Rubinová: Že je studium programů zaměřených na průmyslový design časově náročné, je nesporné. Zkušenosti ze zahraničních výjezdů nejsou jednoznačné, často je studium náročnější u nás než v zahraničí. Týmová práce praktikovaná na zahraničních univerzitách je sice v mnoha ohledech přínosná, ve smyslu náročnosti je tomu však spíše naopak, což sami vidíme u týmových zadání. V našem programu Průmyslový design ve strojírenství je náročnost posílena širokým záběrem předmětů od technických přes přírodovědné k uměleckým. Vždy však záleží na individuálních schopnostech a možnostech studentů. Náročnější výuka může být pro jednoho studenta motivující, pro jiného vyčerpávající vedoucí k nezvládnutí studia a jeho případnému zanechání.

I volnější průběh studia může být pro některé umělecky citlivé studenty psychicky náročný. Školy proto angažují psychologické konzultanty. Důležité je ale také zřizování účelně vybavených relaxačních prostor pro studenty, máte takové? Na vyšší úrovni výuky lze pak zřizovat duchovní centra škol.

Dana Rubinová: Studenti VUT mohou využívat služeb poradenského centra Alfons, které poskytuje poradenství a služby pro studenty se specifickými potřebami. Univerzita nabízí studentům psychologické poradenství, wellbeing, workshopy a kurzy, ve kterých se mohou studenti naučit relaxovat, dozvědět se více o duševním zdraví nebo si zacvičit jógu. Ohled na duševní zdraví pomáhá předcházet vážným psychickým problémům. Fakulta strojírenství se v rámci nedávných rekonstrukcí zaměřila na vytvoření zázemí a pointů určených studentům. Jsou tak v dostatečné míře po

kryty jejich potřeby na odpočinek v rámci mnohdy celodenního pobytu na fakultě.

V počátcích existence uměleckoprůmyslových škol byla samozřejmostí úzká spolupráce s uměleckoprůmyslovými muzei, zejména s jejich sbírkami, která se postupně mnohde vytratila, jak například uvádí český historik designu profesor Michl. Dnes by byla spolupráce užitečná bezpochyby také, ale nejen školy, ale i muzea si poněkud odvykla, byť existují i v ČR výjimky. Některá muzea se do konce vymlouvají na náročné sbírkové předpisy, což ale odborná publicistika přesvědčivě zpochybnila. Spolupracujete s muzei, která sbírají design? Mají ho i mnohá vlastivědná muzea. Je to užitečné i v rámci výzkumné činnosti oboru.

Dana Rubínová: V rámci výuky jsou pravidelně organizovány exkurze do galerií a muzeí. Aktuálně je naplánována návštěva výstavy nově otevřené stálé expozice výtvarného umění s názvem „+ - Zlín“ v Krajské galerii výtvarného umění ve Zlíně, kterou naše studenti provedou vyučující teorie designu a kurátor KGVU. Spolupracujeme s Národním technickým muzeem v Praze, které má v e svých sbírkách několik prací našich studentů, z nichž některé jsou vystaveny v rámci stálé expozice. S Technickým muzeem v Brně dlouhodobě spolupracujeme na výstavách diplomových prací a na mezinárodním bienále studentského designu DesignS. V TM v Brně proběhla i výstava Design v pohybu ve spolupráci českých a slovenských vysokých škol zaměřených na design.

Přesto, že některé osobnosti společenských věd přesvědčivě zpochybňují praxi i smysl tzv. uměleckého výzkumu, není třeba jej odmítat, je jen důležité jej držet v úzkém kontaktu s vědeckým výzkumem. Jak se to daří u Vás?

Dana Rubínová: Akademičtí pracovníci a studenti Odboru průmyslového designu spolupracují s průmyslovými partnery a dalšími subjekty z oblasti výzkumu a vývoje zaměřujícími se na průmyslový design, jsou aktivní v grantové a publikační činnosti v národním i mezinárodním měřítku. Jsou úspěšnými řešiteli projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva průmyslu a obchodu a autory řady průmyslových vzorů zapsaných v národní databázi průmyslových vzorů.

Odbor průmyslového designu rovněž spolupracuje s tuzemskými i zahraničními institucemi na pořádání workshopů, do spolupráce se zapojují i akademičtí pracovníci partnerských zahraničních univerzit. Výsledky tvůrčí činnosti akademických pracovníků prezentují na samostatných i společných výstavách a vykazují v RUVU.

Profil absolventa vytváří soubor odborných kurzů (přednášek), které na škole absolvoval. Doba mnohé požadavky mění, ale školy se přizpůsobují někdy jen velmi pomalu (viz následování užitečných metod Bauhausu nebo Ulmu). Dokonce se obecně říká, že univerzitní prostředí je velmi konzervativní. Jsou do studia u Vás zařazeny teorie (vizuální) komunikace, případně alespoň semiotika, psychologie vnímání, sociologie, ekologie....

Dana Rubínová: Předmět Vizualní komunikace má ve studijním plánu již tradiční místo, v rámci inovací byly do studijního plánu nově zařazeny předměty jako například Udržitelný design, Design, kultura a společnost, Exponenciální technologie, Multimédia a technologie a Virtuální realita, které reagují na požadavky praxe a aktuální trendy v oblasti průmyslového designu.

Používáte při výběru studentů klasické metody praktických talentových zkoušek, nebo využíváte i testy vícečetné inteligence, které projeví rozdíly mezi jednotlivými schopnostmi uchazečů? Jsou pro výběr uchazečů do studia designu opravdu důležité znalosti dějin umění, které si mohou doplnit později ve škole?

Dana Rubínová: Talentová zkouška na program ověřuje předpoklady pro výtvarné zaměření studium. Hodnotí se domácí práce (práce kreslířské, malířské, sochařské, modelářské ap.), vypracování tří praktických úkolů: jednoduché talentové zkoušky - kresba dle skutečnosti, úkol zaměřený na grafické schopnosti a prostorovou představivost uchazeče a návrh designu jednoduchého výrobku. Součástí zkoušky je i ústní pohovor ověřující zájem uchazeče o design, techniku a výtvarné umění, všeobecný rozhled a motivaci ke studiu průmyslového designu. Spíše než na zkoumání znalostí z oblasti dějin umění a designu sleduje ústní pohovor zájem a motivaci uchazečů.

Pedagogický výzkum již dříve tvrdil, že při výuce nemá smysl plýtvat čas zaměřením na technologie, které se do skončení studia stejně změní, ale podporovat výukou krystalizaci hodnotového systému mladých lidí a s tím související dovednosti třídit množství informací na rozhodující a nedůležité. Jak se to projevuje ve vašem systému výuky?

Dana Rubínová: Bez znalostí tradičních i progresivních technologií, materiálů a výrobních procesů není možné navrhovat moderní design. Nejde jen o nalezení rovnováhy mezi technickými znalostmi a volností kreativního myšlení, ale i o emoce uživatele. Jedno ani druhé nesmí průmyslový designér opomenout, znalost trendů a možností výroby je však zásadní. Naši studenti jsou při řešení úkolů z oblasti průmyslového designu vedeni ke schopnosti předložit a jasně definovat originální výtvarný názor při respektování technologických a materiálových možností, ergonomických a bezpečnostních požadavků.

Děkujeme za rozhovor

Tomáš Fassati

SEKCE: Ostatní

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzita (1x)

[Zpět na seznam](#)

■

54. Události, komentáře (automat)

23:01 | 03.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

TV

● ZDROJ: ČT24 - Události, komentáře (automat) ● AUTOR: ČT24 ● SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy ● TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě ● AKTUALIZOVÁNO: 22x

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

22:47
0 my nejenom, že musíme doplácet všechny ty standardní infrastrukturní věci, tak musíme doplácet i tu sociální oblast mnohem, mnohem silnější než ostatní kraje. V tomto je nepořádek. Když to
1 vznikalo, tak v tom byl guláš. Pokud by se toto konečně narovnálo, tak si myslím,
2 že můžou ty kraje normálně hospodařit a fungovat dál. Pánové, tak debatu jsme otevřeli, uvidíme, jak bude probíhat i v tom roce 2025. Petr Jüptner byl tady s námi ve studiu. Děkuji vám, hez
3 ký večer. Na shledanou. A byli s námi i hejtmani Radim Holíš a Jan Grolích. Hezký večer, páňové, i vám.
4 Hezký večer. Dobrou noc. Krásný večer a děkuji za pozvání. V prvních lednových dnech mohou lidé na noční obloze vidět hned dva ojedinělé jevy. Právě dnes vrcholí meteorický
5 roj Kvadrantid, který vystoupá vysoko nad severovýchodní obzor. V ideálních podmínkách bude možné pozorovat až 120 meteorů za hodinu. Aktivní bude roj až do 10. ledna. Zitra večer pak n
astane neobvyklý zákryt planety

22:48
0 Saturn Měsícem. A já už zdravím Petra Horálka, astro fotograf a z **Fyzikálního ústavu v Opavě**. Hezký večer vám přeji. Hezký večer. Ale. Vy nejste v Opavě, vy jste
1 na Slovensku. Právě jste tam jel pozorovat. Tak co podívat? Co vidíte, když se podíváte nahoru nad sebe, nad oblohu. A teď úplně nic, protože jsi tady jsou tím do obličeje, abyste mě viděli. A
2 le jakmile zase zhasnou a podívám se do oblohy a
3 trošku si zvyknu zase na tu pnu tak určitě vidím překrásnou jasnou oblohu, protože tady na východě Slovenska opravdu přejí počasí a meteory, byť teda nelétají s velkou četností, tak se něja
4 ké objevují a je to velice pěkné. A proč jste kvůli tomu musel až na východ
5 Slovenska? To tady v Česku vidět není. Je to zejména kvůli počasí. Česko se v tuto chvíli dostává do stavu, kdy už teda se oblačnost jaksi dostává ve větší hustotě teda nad většinou území.

22:49
0 druhá věc je, že východ slovenské známý tím, že jde vůbec nejtmavší nebe v celém tedy bývalém Československu, je tady vlastně vůbec. Trochu nám
1 zlobí signál, ale já doufám, že už je to v pořádku. Co to jsou vlastně ty Kvadrantidy? Čím je to výjimečný úkaz? Výjimečný jev. Kvadrantidy jsou každoroční meteorický roj. Výjimečné je to spí
2 še
3 v tom, že je to hned první roj, který můžeme takto vyhlížet na začátku roku a ne vždycky počasí a proto někomu to výjimečně vyjde, že to po dlouhých letech lidí. Zajímavý je i ten název, proto
4 že jsou nazvány podle
5 souhvězdí, ze kterých meteory zdanlivě vylétají. A v případě těch kvadranty souhvězdí kvadrantu jen tak nenajdeme. Jde už o zaniklé jsou jezdy, které už více jak sto roků neexistuje na té ob
loze. A zároveň teda je to i zajímavé v tom, že jde

22:50
0 o boj, který způsobuje těleso, o kterém úplně ještě přesně nevíme, kde se vzalo a jakým způsobem teda zaznělo, ty částice se dostaly na tu dráhu, kterou způsobují ty meteory, protože pravid
1 la to bývají Komety a v tomto případě
2 to spíš vypadá, že to je nějaká drobná se planetka. Tím ale nekončí to pozorování jenom tou dnešní nocí, ale pokračovat se bude i zítra. A zítra uvidíme. Ještě zajímavější je možná, co to bude.
3 Zířejší večer nabídne skutečně Hutku, bohužel teda spíše pro majitele nějakých větších dalekohledů, ale i lidé s pouhým okem si aspoň trošičku to vychutnají. Odehraje se totiž tzv. zákryt Sat
4 urnu Měsícem.
5 Měsíc v tuto chvíli se objevuje na večerní obloze jako úzký srpek. Jeho neosvětlená část sítí jenom slabě odraženým světlem od zemské atmosféry, to je tzv. popelavý svit. A právě ta část
neosvětlená

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

55. Saturn se schová za Měsícem: Jak a kdy vzácný úkaz v Česku pozorovat

05:39 | 04.01.25 Originál Stáhnout

Internet • **ZDROJ:** Deník.cz - Bruntalský a krnovský deník • **AUTOR:** Tomáš Rosa • **SUPERTÉMA:** Fakulty a ústavy • **TÉMA:** Fyzikální ústav v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Češi letos mohou pozorovat Měsíc zakrývající planetu Saturn. Pro sledování jevu bude stačit běžně dostupné zařízení, při jasné obloze lze celou událost spatřit na vlastní oči. Jediněčný vesmírný úkaz bude z Česka znovu viditelný až za téměř dvanáct let.

Co se v článku dočtete:

- Kdy pozorovat Měsíc zakrývající Saturn
- V kolik hodin bude úkaz nejlepší pozorovat
- Jak úkaz pozorovat
- Měsíc může zakrýt jakoukoliv planetu
- Země bude nejbližší ke Slunci
- Co pozorovat na obloze v lednu 2025

V sobotu 4. ledna mohou lidé na večerní obloze spatřit úzký měsíční srpek, který zakryje planetu **Saturn**. Jediněčný úkaz je z Česka možné pozorovat nad jihozápadním obzorem.

„V průběhu času se budou obě tělesa k sobě postupně přibližovat, až v 18.39 **Měsíc** planetu zakryje,“ uvedl Jiří Dušek z Hvězdárny a planetária Brno. Upozornil, že čas je platný pro Brno a na úze mí Česka se bude lišit o několik minut.

„Zákryt Saturnu nastane v Praze okolo 18:36,“ upřesnil astronom Petr Horálek z **Fyzikálního ústavu** v **Opavě**. Dodal, že planeta v průběhu minuty a půl postupně zmizí za **Sluncem** přímo neosvětlenou částí Měsíce.

Výstup Saturnu zpoza osvětlené části měsíčního kotouče se odehraje přibližně o hodinu později.

Pokud bude ničím nerušený výhled na oblohu, vzácný jev bude k vidění i pouhýmá očima, neboť obě tělesa jsou jasná a viditelná i z měst. Podle Duška však nejlepší možnosti pro pozorování je použití dalekohledu.

Podle meteorologů z Českého hydrometeorologického ústavu má být oblačno až polojasno. Ojediněle se mohou vyskytnout i sněhové přeháňky.

Hned zkraje roku se jedná o unikátní astronomickou příležitost, jelikož se další zákryt Saturnu Měsícem na českém území nastane až 9. prosince 2036.

Měsíc může zakrýt jakoukoliv planetu

Astronomové dále vysvětlili, proč k události dochází. Podle Horálka se Měsíc pohybuje kolem **Země** na mírně protažené dráze, ale také mírně sklopené k hlavní rovině **Sluneční soustavy**, díky čemuž lze častěji spatřit konjunkce s hvězdami či planetami, jako například bylo páteční přiblížení k Venuši.

K zákrytu Saturnu Měsícem dojde v sobotu večer:

close info Zdroj: se svolením Hvězdárny a planetária Brno *zoom_in* Vizualizace zákrytu Saturnu Měsícem.

„Když se ale stane, že je náš kosmický sousedník na své dráze právě poblíž roviny zemské dráhy (takzvané roviny ekliptiky), může před planetou přímo přejít,“ upřesnil Horálek. Dodal, že se nemusí jednat nutně jen o Saturn, protože všechny planety obíhají Slunce poblíž roviny ekliptiky, a tak každá z nich je kandidátem na zákryt Měsícem.

Jedná se však o velmi vzácnou událost. Statisticky mohou lidé z jednoho místa na Zemi vidět během roku sotva jeden takový zákryt planety Měsícem.

Lednová pozorování

Až do 10. ledna lze na noční obloze v Česku pozorovat meteorický roj Kvadrantidy, který však v pátek dosáhl svého maxima a nyní postupně ztrácí na intenzitě. O týden později lze pomocí malého dalekohledu vidět nejjasnější a nejbližší **Mars**. V první polovině roku dojde i k několika krásným setkáním rudé planety a Měsíce. V půlce ledna se také na obloze setkají planety **Venuše** a Saturn.

Ledem je bohatý na astronomické příležitosti k pozorování:

SEKCE: Deníky**KLÍČOVÁ SLOVA:** fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

56. Fascinující a vzácný úkaz na obloze. Saturn na hodinu zmizí, schová se za Měsícem

07:07 | 04.01.25 Originál Stáhnout

Internet • **ZDROJ:** Cnn.i.prima.cz - Články • **AUTOR:** Ondřej Roubínek • **SUPERTÉMA:** Slezská univerzita v Opavě • **TÉMA:** Slezská univerzita v Opavě
SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Začátek roku 2025 nabízí po silvestrovské polární záři hned další vzácný nebeský úkaz. V sobotu 4. ledna brzy večer dojde k zákrytu planety Saturn Měsícem. „Zmizení“ jasně planety můžete sledovat i pouhým zrakem.

Už za sobotního soumraku se k sobě budou Saturn s Měsícem postupně přibližovat, upozorňuje stránka Astrofyzikální progresy z **Opavy**, kterou provozuje **Slezská univerzita**. Nejzajímavější fáze pak nastane nad jihozápadním obzorem krátce po půl sedmé večer.

Saturn zmizí za Sluncem neosvětlenou částí Měsíce. Zákryt nastane v Praze v 18:36, jinde po Česku se bude čas o jednotky minut lišit, třeba v Brně bude o tři minuty později.

OBRAZEM: Kometu na obloze doprovodil superúplněk. Podívejte se na unikátní záběry

Planeta vzhledem ke své úhlové velikosti nezmizí za Měsícem hned, ale bude za něj „zalézat“ postupně asi minutu a půl.

„Pokud bude čistý vzduch, úkaz bude k vidění krásně i pouhýmá očima, neboť obě tělesa jsou jasná (viditelná i z měst) a v době výstupu Saturnu budou ještě zhruba 10° nad jihozápadním obzorem,“ uvádí web ProGResy.

Ještě zajímavější pohled se ale naskytne těm, kteří mají k dispozici dalekohled. V něm totiž bude možné spatřit i Saturnovy výrazné prstence.

Pokud to počasí dovolí, přímý přenos zákrytu Saturnu Měsícem z jednoho ze svých dalekohledů poskytnou brněnská hvězdárna a planetárium.

Zákryt planet Měsícem je vzácný

Jak vlastně k zákrytu Saturnu (platí to ale pro všechny planety) dochází? Měsíc se pohybuje kolem Země na mírně protažené dráze, která je také vzhledem k hlavní rovině Sluneční soustavy mírně nakloněná.

„Když se stane, že je Měsíc na své dráze právě poblíž roviny zemské dráhy (tzv. roviny ekliptiky), může před planetou přímo přejít,“ vysvětluje opavský astronomický web, podle něž je to ale poměrně vzácný úkaz.

„Statisticky můžeme z jednoho místa na Zemi vidět během roku sotva jeden takový zákryt planety Měsícem,“ vypočítávají odborníci.

A co se týče Saturnu a Česka, další zákryt krásné planety s prstenci bude z česko-slovenského území viditelný až 9. prosince 2036.

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT: Unikátní záběry polární záře. Astronaut natočil úchvatné video z Mezinárodní vesmírné stanice

SEZNAM ZPRÁV

57. Měsíc zakryje na noční obloze Saturn. Vzácný úkaz uvidí lidé v Česku opět až za 12 let

09:40 | 04.01.25

Originál Stáhnout

Internet

• ZDROJ: IRozhlas.cz - Věda a technologie

• AUTOR: Kateřina Bečková

• SUPERTÉMA: Fakulty a ústavy

• TÉMA: Fyzikální ústav v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Na noční obloze bude v sobotu možné pozorovat neobvyklý zákryt Saturnu Měsícem. Úkaz lidé uvidí i bez dalekohledu. Další takový zákryt bude z Česka viditelný znovu až za téměř 12 let.

Planeta Saturn zmizí za Měsícem přibližně v 18.36. K vidění bude úkaz nad jihozápadním obzorem. Měsíc bude v úzké fázi, před první čtvrtí, a Saturn bude ustupovat za jeho neosvětlenou část.

VIDEO: Nová kometa bude mít české jméno. Astronom ji objevil po rozbalení vánočních dárků

„Planeta se po západu Slunce bude blížit k Měsíci. Nedotkne se ho, protože nevidíme neosvětlenou část. Bude mizet pomalu, až zmizí. Když použijeme dalekohled, tak uvidíme, jak mizí nejen planeta, ale i soustava prstenců,“ popisuje pro Radiožurnál Pavel Suchan z Astronomického ústavu Akademie věd.

O hodinu později, kolem 19.36, se planeta znovu objeví z osvětlené části Měsíce. Podle Petra Horálka z **Fyzikálního ústavu v Opavě** je zmiňovaný zákryt vzácný.

Další zákryt Saturnu, který bude možné pozorovat na území Česka, se uskuteční až 9. prosince 2036.

Letos bude možné z Česka pozorovat také úplné zatmění Měsíce, lidé ho uvidí 7. září. Půjde o první úplné zatmění Měsíce od ledna 2019.

SEZNAM ZPRÁV

58. V AI jsme na tom jako Západ, ale nesneseme neúspěch, říká vědec

12:00 | 04.01.25

Originál Stáhnout

Internet

• ZDROJ: SeznamZpravy.cz - Články

• AUTOR: Jiří Zatloukal

• SUPERTÉMA: Slezská univerzita v Opavě

• TÉMA: Slezská univerzita v Opavě

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Start-upy v Česku jsou často přesvědčeny, že nabízejí něco zcela výjimečného. Výjimečnost jejich služby je přitom zpravidla omezena na Česko, říká Martin Dostál, partner fondu Look AI Ventures.

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

Česko ve využívání umělé inteligence po technologické stránce nijak nezaostává za Evropou či USA, rozdíl je ale v přístupu lidí, kteří ji využívají při podnikání.

„Velký rozdíl je v podnikatelských schopnostech a zejména v přístupu k dílčím neúspěchům, kterým se nelze vyhnout. U nás se neúspěch vnímá jako fatální a finální selhání, což je chyba. V USA je neúspěch běžnou součástí podnikání,“ říká Martin Dostál, partner fondu Look AI Ventures, který před dvěma lety začal investovat do začínajících firem ve střední a východní Evropě, které uměloou inteligenci využívají.

S jakým počítáte investičním horizontem? Respektive, na jak dlouho musí investoři u vás zainvestovat?

Naš investiční horizont je obvykle 10 let. Průměrná doba exitů start-upů je 8 až 12 let a má tendenci se prodlužovat. Nejčastěji investujeme v rané fázi, v čemž spatřujeme naši největší přidanou hodnotu, takže by ani nedávalo smysl prodávat po kratší době.

Investujete do začínajících AI firem v Evropě od roku 2022 a máte jich v portfoliu dvanáct. Roste některá firma, ať už v tržbách nebo zisku tak, že by přesáhla například aspoň milion eur?

Když do firem investujeme, obvykle ještě příjmy nemají, nebo se pohybují v řádu nižších desítek až stovek tisíc v eurech či dolarech. V současné době již však má zhruba polovina našich firem roční příjmy v řádu vyšších statisíců euro nebo dolarů.

Martin Dostál (46)

- je partnerem a vědeckým ředitelem Look AI Investments a členem investičního výboru navazujícího fondu LOOK AI Ventures
 - jako vědec se zabývá umělou inteligencí více než dvacet let
 - vystudoval informatiku na **Opavské univerzitě** se specializací na AI a získal titul PhD. v oboru umělé inteligence a ekonomie
- Foto: Seznam Zprávy

Martin Dostál

Máme například investici v německé firmě Secjur, která s pomocí umělé inteligence pomáhá řešit regulaci při ochraně osobních údajů a informační bezpečnosti. Její příjmy dosahují v současnosti zhruba 4 milionů eur ročně a vloni rostla o 140 %. Z našeho portfolia je nejvýspěšlejší a dosahuje nejlepších výsledků.

Souhrnná hodnota našeho portfolia dvanácti firem se pak meziročně zvýšila o více než dvě třetiny.

Ve firmách jste typicky minoritní akcionáři. Investujete do nich i v dalších investičních kolech?

Někde už jsme podobné reinvestice udělali a jednu realizujeme pravděpodobně ještě do Vánoc. Týká se firmy Visense, která se zabývá průmyslovou automatizací s roboty a od začátku podnikání má klienty jako Mercedes Benz. Visense se nedávno spojila se švýcarskou značkou Octotronic a budeme do ní znovu investovat. Od prvního investičního kola se přitom hodnota firmy dost zvýšila.

Investorům teda umožníte vystoupit bez nějakých sankcí až po 10 letech. Na jaké zhodnocení konzervativně cílíte?

Žádný zcela konkrétní výnos neslibujeme. Řádově je ovšem náš cíl zhodnotit portfolio o zhruba 10 až 20 % ročně. Výnos přitom není shora ani zespodu zastropován.

To znamená troj- až pětinasobek původní investice během 10 let?

Ano. Například tzv. hurdle rate (minimální požadovaná míra výnosnosti, pozn. red.) je u nás nastaven na 3 až 6 procent (postupně klesá) a dokud ho nepřesáhneme, veškerý výnos berou investoři, zatímco management nedostává nic.

Investoři ale samozřejmě mohou přijít o všechno?

Teoreticky ano. Ale o všechno mohou přijít i u fondu, který jim výnos garantuje, pokud zkrachuje.

Zemři, zemři... Expert vysvětluje, proč umělé inteligence lidem vyhrožuje

22. 11. 2024 7:00

Jedna z firem, do nichž jste zainvestovali, se z Finska přestěhovala do Ameriky. Je to trend, že start-upy, pokud jsou úspěšnější, se přesunou do USA nebo tam minimálně získávají kapitál na další růst?

Je to standard. A do značné míry i nutnost. Nemusí to přitom být nutně Amerika, ale třeba i Velká Británie, kde je rozvinutý kapitálový trh. Je to dáno tím, že spousta větších fondů prostě nebude investovat do společností, které nesídlí ve Spojených státech nebo Velké Británii.

Váš fond vyhledává start-upy jenom tady v Evropě. Máte srovnání, jaká je jejich úroveň v porovnání s USA?

Náš skauting je primárně zaměřen na střední a východní Evropu, ale nabízejí se nám start-upy z celého světa. Celkově registrujeme zhruba 130 zemí, přičemž řada nabídek k nám směřuje ze Spojených států. Americký start-up je přitom často firma, která má legální entitu v zámoří, ale vývojáře v Evropě nebo v České republice.

Máme třeba investici do německé firmy MotionsCloud, jejíž zakladatelé a vývojový tým sídlí ve Vietnamu. Věnuje se digitalizaci pojišťovnictví. Pokud vám někdo nabourá auto, přijde likvidátor, který už nemusí všechno fotit a popisovat, s pomocí aplikace auto pouze „obejde“. Druhá věc, které se v MotionsCloud věnují, jsou kontrakty s aerolinkami na identifikaci poškozených zavazadel a následné vyřízení pojistky.

Všechny inovace, které jste zatím zmínil, vlastně jenom zefektivňují stávající procesy, v pojišťovnách, bankách, průmyslu, ... Máte nějaký start-up, který vymýšlí něco radikálně nového?

To záleží, jak se na to díváte. Máme třeba firmu OpenRefactory, která vyhledává bezpečnostní chyby ve zdrojových kódech a umí je opravovat. Programování přitom bylo donedávna vlastní jen programátorům, tedy lidem. Bylo to proto, že bezpečnostní chyby jsou náročné na odhalení a vyžadují odborníky s nadprůměrnými znalostmi.

V tomto případě se tak dá říct, že firma začínala na zelené louce, třebaže ve finále jde vlastně rovněž o zvyšování efektivity práce a zkvalitnění existujících procesů.

Mimochodem, nedávno jsem zaznamenal vyjádření Googlu, že již přibližně čtvrtina kódů, které v současné době píšou, je spoluvytvářena s využitím umělé inteligence. A jsou firmy, které už programy propouští.

Čtvrtinu kódu programuje pro Google umělá inteligence. Zkusit to může každý

10. 11. 2024 18:00

V čem je podle vás největší hodnota umělé inteligence?

Její hodnota spočívá právě v tom, že už reálně zasahuje do velmi širokého spektra oborů. Je to opravdu od zemědělství přes medicínu až po programování...

Další zásadní hodnota AI tkví v její nevyhnutelnosti. Umělá inteligence je zkrátka technologie, umožňující řešit problémy, které bez ní neumíme řešit vůbec, nebo přinejmenším ne tak dobře.

Do které firmy z technologických hvězd jako Nvidia, Facebook, Google, Microsoft byste dlouhodobě zainvestoval? Která má nejlepší pozici využít AI a vydělávat na ní?

Nvidia je poměrně drahá akcie (poměr ceny akcie k zisku je 50), ale dělá něco, co vlastně nemá alternativu. Její nejbližší konkurent AMD jí konkuruje pouze v oblasti méně výkonných čipů pro strojové učení, navíc je násobně dražší (poměr ceny akcie k zisku je 112).

Na druhé straně Microsoft je extrémně dobře pozicovaný, protože nejlépe integruje technologii AI do všeho, co prodává. Je to vidět mimo jiné na tom, že má dlouhodobě co-pilot pro vývojáře, a v současné době prodává i office co-pilot do Wordu či Excelu. Jeho konkurenti to zjevně nejsou schopni udělat stejně dobře, protože nedisponují takovou aplikační základnou. Jinými slovy, nedokážou to zkomercializovat.

Extrémně dobře je na tom Meta, kterou dva roky zpátky všichni zatracovali. Na jejím příkladu je vidět, jak obrovsky narůstají příjmy z reklamy. Celkově z ní generují zhruba 98 % příjmů, neuvádí ovšem, kolik z toho přineslo nasazení AI. Když však vezmete v potaz, že 98 % příjmů, které navíc raketově rostou, pochází z reklamy, a na druhé straně propustili za poslední dva roky 14 tisíc lidí, je zřejmé, že cílování reklamy umí AI provádět mnohem efektivněji než člověk.

Jak byste popsal českou scénu AI?

Česká scéna je na tom po technologické stránce stejně jako evropská či americká. Velký rozdíl je ovšem v podnikatelských schopnostech a zejména v přístupu k dílčím neúspěchům, kterým se nelze vyhnout. U nás se neúspěch vnímá jako fatální a finální selhání, což je chyba. V USA je neúspěch běžnou součástí podnikání.

Druhá věc, v níž české start-upy chybují, spočívá v tom, že jsou přesvědčeny, že nabízejí něco zcela výjimečného. Výjimečnost jejich produktu či služby je přitom zpravidla omezena na Českou republiku.

Pro venture kapitálový trh platí, že vysoké riziko kompenzují vysoké výnosy, které ovšem musí být globální nebo minimálně celoevropské. A globální potenciál mají v Česku maximálně desítky firem.

Má Evropa tedy nějakou výhodu?

Určitě, protože mezi venture kapitálovým trhem v Severní Americe a v Evropě existuje jeden zásadní rozdíl. V zámoří se investuje do trendů a řešíme do uživatelské základny. Když už máte nějakou aplikaci pro uživatele, firmy do ní začnou masivně investovat. Vlastní aplikace přitom vůbec nemusí být dobrá a konkurenceschopná, nehledě na to, že často bývá i neuvěřitelně předražená.

Evropský venture kapitálový trh je v tomto ohledu mnohem racionálnější a více přihlíží k tomu, zda firma generuje výsledky.

Máte teď před sebou nějakou investici?

Pravděpodobně budeme v nejbližší době investovat do oblasti psychoterapie pro pacienty s vážnými onemocněními, jako jsou například nádorová onemocnění. Onkologičtí pacienti často prožívají úzkost a depresi.

Obrovský problém přitom spočívá v tom, že psychiatři a psychologové nejsou pro klienty dostupní. A když už psychiatra nebo psychologa seženete, určitě nemá čas, aby se vám věnoval denně. Pro to se dnes používají terapeutické jazykové modely, které jsou klinicky ověřené a fungují na základě metod zavedených v psychiatrii.

I to je vlastně další krásný příklad augmentace, kterou AI poskytuje. Totiž, že nabízí člověku jakési „prodloužení“ jeho schopností. Jazykový model se může s pacientem o psychoterapii pravidelně bavit, přičemž do konverzace bude průběžně vstupovat rovněž živý člověk, který poskytne pacientovi intuíci a léčbu, tedy činnosti, které není schopna zajistit AI. Takový systém dokáže přinést výrazné zlepšení psychického stavu, a tak podpořit léčbu pacienta.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: opavské (1x), univerzité (1x)

[Zpět na seznam](#)

59. Hosté ve studiu: Jan Wolf (SOCDEM), primátor Karviné

13:14 | 04.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • **ZDROJ:** Polar.cz - Karvinsko • **AUTOR:** Renáta E. Orliková • **SUPERTÉMA:** Fakulta a ústavy • **TÉMA:** Obchodně-podnikatelská fakulta

SENTIMENT: Pozitivní | Neutrální | Negativní

Hodnocení uplynulého roku a plány Karviné do roku 2025

SEKCE: Kraje, Města a obce

KLÍČOVÁ SLOVA: studiu (1x), karviné (1x)

[Zpět na seznam](#)

60. Floridská skupina podporujúca potraty, ktorá stojí za neúspešným pozmeňujúcim návrhom, platí vysoké pokuty za obvinenia z podvodu

15:53 | 04.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • **ZDROJ:** Lifenews.sk - Články • **AUTOR:** NEZNÁMÝ • **SUPERTÉMA:** Fakulta a ústavy • **TÉMA:** Filozoficko-prirodovedecká fakulta

SENTIMENT: Pozitívni | Neutrálni | Negatívni

Lavicová skupina, ktorá stojí za neúspešným pokusom zakotviť do floridskej ústavy právo na potrat, zaplatila štátu pokutu vo výške desiatok tisíc dolárov a súhlasila s tým, že nebude pokračovať v boji proti obvineniam týkajúcim sa podvodov pri zbieraní podpisov bez toho, aby výslovne priznala svoju vinu.

V minulom roku sa v takzvanom "dodatku na obmedzenie vládných zásahov do potratov" uvádzalo, že "žiadny zákon nesmie zakazovať, trestať, odkladať alebo obmedzovať potrat pred životaschopnosťou alebo ak je to nevyhnutné na ochranu zdravia pacientky" podľa rozhodnutia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti [t. j. by vyžadoval, aby potraty boli povolené z akéhokoľvek dôvodu pred "životaschopnosťou" plodu a spôsobil, že zákazy po "životaschopnosti" by boli prakticky nezmyselné tým, že by vyňali každý potrat, o ktorom potratár tvrdí, že je zo "zdravotných" dôvodov. V prípade úspechu by sa zrušili všetky pro-life zákony slnečného štátu, vrátane zákona o srdcovom tepe, ktorý zakazuje väčšinu potratov od šiesteho týždňa.

Potraty, ktoré ničia nevinné nenarodené dieťa, sú vždy vážne nemorálne a nikdy nie sú potrebné ani ospravedlniteľné z údajných "zdravotných dôvodov".

Spojenci potratov v celej krajine naliali do kampane milióny, ale s republikánskym guvernérom G. S. Ronom DeSantisom, ktorý viedol boj za zmarenie dodatku, skončil koniec s 57 percentami hlasov, čo je menej ako 60-percentná hranica, ktorú Florida prekročila na zmenu ústavy.

Počas kampane DeSantisova administratíva oznámila, že bude skúmať podpisy z "takmer 37 000 predložených petícií" ktoré zozbieralo 35 osôb, po príkladoch podpisov mŕtvych ľudí a nezhodujúcich sa podpisov, ako aj po správach od ľudí, ktorí nepodpisali "petičné hárky predložené v ich mene" a dokonca aj sfalšované podpisy.

V októbri námestník štátneho tajomníka Floridy pre právne záležitosti & integritu volieb Brad McVay podpísal list, v ktorom podrobne opisuje Úrad pre volebné zločiny & Security's (OECS's) doterajšie vyšetrowanie obvinení voči "Floridčanom chrániacim slobodu" (FPF), skupine, ktorá stojí za týmto dodatkom.

"Od konca roka 2023 a pokračujúc začiatkom roka 2024," sa v liste uvádza, že štát bol "zaplavený sfalžnosťami" proti FPF a jej zástupcom. Obvinenia zahŕňali správy o platených pracovníkov FPF, ktorí podpisovali petície v mene zosnulých osôb, falšovali alebo skresľovali podpisy voličov na peticiách, používali osobné identifikačné údaje voličov bez ich súhlasu a krivo prisahali/falošne pri sahlali."

V liste sa uvádza, že OECS začala "oveľa viac ako 100 predbežných trestných vyšetrovaní" vo veci možných podvodov, vrátane "tisícov"; petícií, ktoré boli potvrdené napriek tomu, že sa nezhodovali s podpismi v dokumentácii a/alebo ich zozbierali "známi podvodníci", ako aj "dôveryhodných podozrení", že roznášatelia petícií boli za svoju prácu platení, čo je na Floride trestný čin tretieho stupňa. "Niekoľko subjektov spojených s FPF bolo tak drzých, že túto nezákonnú dohodu propagovali na webových stránkach sociálnych médií," dodáva.

20. decembra McVay rozoslal medzirezortnú správu o vyšetrovaní, z ktorej okrem iného vyplynulo, že FPF sa pri zbere podpisov spoliehala najmä na nešťátnu spoločnosť PCI Consultants, že spoločnosť nespolupracovala pri žiadostiach o informácie, že má "vyšlo najavo, že o značnom počte platených pracovníkov, ktorých FPF využívala, vedeli zástupcovia FPF ako o podvodníkoch ešte predtým, ako ich využili na zber petícií," a že títo pracovníci boli doteraz odsúdení za trestné činy.

"OECS tiež uložila FPF pokuty za to, že v rozpore s floridskými zákonmi včas nedoručila vyplnené petičné hárky (alebo ich nedoručila vôbec) dozornému orgánu pre voľby," uvádza sa v memorande. "Doteraz FPF zaplatila OECS viac ako 186 000 USD na občianskych pokutách za porušenie floridských volebných zákonov. Pokutu vo výške 164 000 USD zaplatila FPF nedávno OECS na základe dohody o urovnaní v decembri 2024."

Podľa podmienok dohody FPF nepriznáva ani nepopiera porušenie zákona, ale tiež súhlasí s tým, že nebude viesť ďalšie súdne spory proti štátu v súvislosti s vyšetrovaním ani sa nebude pokúšať vymáhať poplatky za právne služby.

McVay tiež navrhol, aby zákonodarcovia zaviedli požiadavku trvalého pobytu pre zberateľov petícií a zakázali odsúdeným zločincom vykonávať túto úlohu, čo sú dva faktory, ktoré skomplikovali štátne vyšetrovanie.

Do roku 2024 mala potratová lobby sústavný úspech od zvrátenia rozsudku Roe v. Wade využívajúc nepravdivé tvrdenia, že pro-life zákony sú nebezpečné, na vyvolanie strachu z tejto problematiky medzi širokou verejnosťou, najviditeľnejšie v oblasti štátnych ústavných dodatkov deklarujúcich "práva" na potrat imúnne voči budúcej legislatíve.

Po roku 2020 sa pro-liferom buď nepodarilo prijať pro-life dodatky, alebo zastaviť pro-potratové dodatky v Kalifornii, Kentucku, Michigane, Montane, Vermonte a Ohii, čo vyvolalo mnoho konverzácie medzi zástancami života o potrebe vypracovať nové stratégie na ochranu života pri volebných urnách, ako aj debata medzi republikánmi o politických dôsledkoch pokračovania v zaujatí jasného pro-life postoja.

Florida bola len jedným z 10 štátov, v ktorých sa v novembri hlasovalo o takýchto dodatkoch. Obhajcovia života porazili pro-potratové volebné iniciatívy na Floride, v Nebraske a Južnej Dakote, čím prerušili dvojročnú víťaznú sériu potratovej lobby ale v zostávajúcich siedmich štátoch zvíťazili dodatky zakotvujúce potratové "práva" v štátnych ústavách.

SEKCE: Slovensko

KLÍČOVÁ SLOVA: fpf (10x)

[Zpět na seznam](#)

61. Vzácné nebeské divadlo: Táto planéta sa schová za Mesiac, podobný úkaz nastane až o desať rokov

18:26 | 04.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • [ZDROJ](#): TVnoviny.sk - Články • [AUTOR](#): Nina Baková • [SUPERTÉMA](#): Slezská univerzita v Opavě • [TÉMA](#): Slezská univerzita v Opavě

[SENTIMENT](#): Pozitivní | Neutrální | Negativní

Začiatok roka ponúkne vzácne nebeské divadlo. V sobotu 4. januára planéta Saturn na hodinu zmizne za Mesiacom. Jav sa bude dať pozorovať aj voľným okom.

Podľa astronomického vedeckého webu Astrofyzikálne progresy z **Opavy**, ktorú prevádzkuje **Slezská univerzita**, sa planéty začnú približovať smerom k sebe už počas súmraku.

Najzaujímavejšia fáza javu nastane krátko po pol siedmej večer. Saturn zmizne za neosvetlenú časť mesiaca.

„Ak bude obloha jasná, úkaz bude krásne viditeľný aj voľným okom, pretože obe telesá sú výrazné a viditeľné aj z miest,“ uvádza vedecký web.

Zaujímavejší pohľad nastane tým, ktorí majú k dispozícii ďalekohľad. Vďaka nemu budú môcť vidieť aj prstence planéty Saturn.

K zákrytu nielen Saturnu, ale aj iných planét dochádza vďaka nakloneniu dráhy, po ktorej prechádza Mesiac okolo Zeme.

„Ak sa Mesiac na svojej dráhe nachádza blízko roviny zemského obehu, môže prejsť priamo pred planétou,“ vysvetľuje opavský portál.

Toto nebeské divadlo je zriedkavé, z jedného miesta na Zemi je možné pozorovať zákryt planét sotva raz za rok. Pohľad na zákryt Saturnu sa obyvateľom územia Česka a Slovenska naskytne až v decembri 2036.

V Bratislave vyrastie moderné vedecké centrum a planetárium. Pozrite si viac v nasledujúcej reportáži:

SEKCE: Slovensko

KLÍČOVÁ SLOVA: opavy (1x), slezská (1x), univerzita (1x)

[Zpět na seznam](#)

62. Co si přejete, jednohubky, nebo rakety? Letecký veletrh objektivem Tomáše Škody

14:10 | 05.01.25 [Originál](#) [Stáhnout](#)

[Internet](#) • [ZDROJ](#): Magazin.aktualne.cz - Magazin - ostatní • [AUTOR](#): Dan Poláček, Tomáš Vocelka • [SUPERTÉMA](#): Fakulty a ústavy • [TÉMA](#): Institut tvůrčí fotografie

[SENTIMENT](#): Pozitivní | Neutrální | Negativní

Fotograf Tomáš Škoda se ve svém výběru snímků roku 2024 zaměřil na ukázky ze dvou reportáží. V té první zachycuje letecký veletrh ve Farnborough, který je jednou z největších akcí tohoto typu na světě. Ve druhé se věnuje mistrovství České republiky v paraplanění.

(9. díl seriálu Top foto 2024) - "Uplynulý rok byl z mého pohledu opět zajímavý, kromě běžných zakázek jsem měl například možnost podívat se pracovně na jeden z největších leteckých veletrhů na světě v anglickém Farnborough. Vedle běžného výstupu jsem tam nafotografoval i sérii snímků, kterou najdete v dnešní fotogalerii," říká fotograf Tomáš Škoda.

"Stejně tak jsem byl jako fotograf osloven organizátory mistrovství České republiky v paraplanění, které se letos konalo v Brně - to je můj letošní druhý soubor, který bych se čtenáři rád sdílel," dodává.

Tomáš Škoda je tvůrčí fotograf žijící v Brně. Svou kariéru v médiích začal jako fotoreportér v Brněnském deníku Rovnost, kde získal mnoho zkušeností s reportážní, dokumentární a portrétní fotografií. Další znalosti mu přineslo studium na **Institutu tvůrčí fotografie** v Opavě. Od roku 2010 je na volné noze a externě spolupracuje s několika různými redakcemi, včetně Aktuálně.cz a Hospodářských novin. Například pro Magazin Aktuálně.cz letos fotil hlavně reportáže spojené s gastronomií. Přechíst a prohlédnout si je můžete zde.

Další informace o práci Tomáše Škody najdete na jeho webu skoda-photo.com/, na Facebooku (facebook.com/TomasSkodaPhotography) a také na Instagramu (instagram.com/tomas_skoda/).

Top foto 2024

Seriál fotogalerií představuje autorské výběry snímků z letošního roku. Sestavují je fotografové, jejichž práce se objevuje na stránkách webu Aktuálně.cz i v jiných projektech mediálního domu Economia (např. v Hospodářských novinách). Mají při výběru vlastních snímků volnou ruku, mohou představit jak fotografie ze zpravodajství a reportáží, tak i volnou tvorbu. V seriálu se postupně objeví ti to autoři: Jakub Plíhal (27. 12.), Radek Vnenčák (28. 12.), Jan Jirkovský (29. 12.), Tomáš Vocelka (30.12.), Libor Fojtík (1. 1.), Honza Mudra (2. 1.), Daniel Poláček (3. 1.), Richard Horák (4. 1.), Tomáš Škoda (5. 1) a Magdalena Medková (6. 1.).

(9. díl seriálu Top foto 2024) - "Uplynulý rok byl z mého pohledu opět zajímavý, kromě běžných zakázek jsem měl například možnost podívat se pracovně na jeden z největších leteckých veletrhů na světě v anglickém Farnborough. Vedle běžného výstupu jsem tam nafotografoval i sérii snímků, kterou najdete v dnešní fotogalerii," říká fotograf Tomáš Škoda.

"Stejně tak jsem byl jako fotograf osloven organizátory mistrovství České republiky v paraplování, které se letos konalo v Brně - to je můj letošní druhý soubor, který bych se čtenáři rád sdílel," dodává.

Tomáš Škoda je tvůrčí fotograf žijící v Brně. Svou kariéru v médiích začal jako fotoreportér v Brněnském deníku Rovnost, kde získal mnoho zkušeností s reportážní, dokumentární a portrétní fotografií. Další znalosti mu přineslo studium na **Institutu tvůrčí fotografie** v Opavě. Od roku 2010 je na volné noze a externě spolupracuje s několika různými redakcemi, včetně Aktuálně.cz a Hospodářských novin. Například pro Magazin Aktuálně.cz letos fotil hlavně reportáže spojené s gastronomií. Přechíst a prohlédnout si je můžete zde.

Další informace o práci Tomáše Škody najdete na jeho webu skoda-photo.com/, na Facebooku (facebook.com/TomasSkodaPhotography) a také na Instagramu (instagram.com/tomas_skoda/).

SEKCE: Ostatní

KLÍČOVÁ SLOVA: institutu (2x), tvůrčí (2x), fotografie (2x)